

ସମାଲୋଚନା ।

ଦାସ ପଠନାୟକଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେମାନେ ଶ ୪ ଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛୁ । କେଉଁ ପୁସ୍ତକରୁ ଶ୍ରେଣୀ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ କ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶୁଭି- ଅଛି ପ୍ରକାର ସଂଖ୍ୟାଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କର ନ ଥିବାରୁ ଅନେମାନେ ସେବାକ୍ରମେ ପୁସ୍ତକମାନ- କର ନାମ ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ । ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ନାମ ସତ୍ୟା,—ବାଳବୋଧନ, ଜ୍ଞାନୋଦୟ, କାବ୍ୟକୁସୁମ ଓ ଭକ୍ତମାଳା ପ୍ରଥମ ଲିଖିତ ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକ୍ତକର୍ତ୍ତା ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ର- ରାଜ ପଠନାୟକ ଶ, ଏ ଓ ବାବୁ ଦ୍ୱାରକା- ନାଥ ଦାସ ଉଭୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବରତନ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଘୋଷ ବାବୁଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ରଚନା କରାଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱରାଂ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରରାଜ ପଠନାୟକଙ୍କ ଏଥିର ମୂଲ୍ୟ- ଧାର ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏ ମହାଶୟ ଓଡ଼ି- ଶାର ପ୍ରଥମ ଶ, ଏ, ଉପାଧ୍ୟାୟ ହୋଇ ମାତ୍ର- ଗୁଣୀର ପୁସ୍ତକସାଧନ ପକ୍ଷରେ ବୁଝା ହୋଇ- ଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଅନେମାନେ ଅପାର ଆନନ୍ଦକ- ହୋଇ ଅଛୁ ଏବଂ ବିସାକରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ- ଥିବାରୁ ବିଭାଗୀୟ ଅଭାବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବାର ସେ ସେହି ବସେଷ ସ୍ୱରୂପା ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଅନେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପକ୍ଷରେ ସେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । ଅନେମାନେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ସେ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ସହଜ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ- ରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଉନ୍ତୁ । ସେହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁସ୍ତକ ସେ ବାଦାର କରାଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଭକ୍ତମାଳା ପ୍ରକ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମମାନଙ୍କର ଉପାସନା ପ୍ରଶାଳା ଅଛଇ ଏବଂ ଏହା ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ବାଳବୋଧନା ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣସରଚୟର ନାମ- ନ୍ତର ଅଛଇ ମାତ୍ର ଏଥିରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ହ୍ର- କର ଉପଦେଶ କୋମଳ କବିତାରେ ସନ୍ନି- ବେଶିତ ହୋଇଅଛି କି ତାହା ବାଳକମାନେ ଅନାୟାସରେ ଅଭ୍ୟାସ କରି ପାରବେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ତିଥି ନକ୍ଷତ୍ର ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମାସ- ପ୍ରକୃତ ଅନେକ କଥା ଲେଖା ଅଛି କି ଯାହା ବିଶ୍ୱାସନୀଙ୍କ ଶିଖାଇବା କିଛି ଭରତରୂପା କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉଣା ଦେ- ବାର ଉଚିତ ଥିଲା ।—ଜ୍ଞାନୋଦୟରେ ନାମ

ଯୋଗ୍ୟ ଅନେକ ଶିକ୍ଷିବାର ଉପୟ ଏକଦିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ତଦ୍ୱାରା ବାଳକ ବାଳିକାଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ବସ୍ତୁର ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ପ୍ରକଳ୍ପନା ଏପରି ସଜାଡ଼ିବାର ଉଚିତ ଥିଲା କି ସହିରେ ବାଳକମାନେ ଲଘୁତାକୁ କ୍ରମଶଃ ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷାମାନ ବୁଝିବାକୁ ସକ୍ଷମରେ ଅଗ୍ର- ସର ହୋଇ ପାରନ୍ତେ । କାବ୍ୟ କୁସୁମ ଉଲ୍ଲିଖ୍ତ କବିତା ନ ହେଲେକେ ମନ ହୋଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅନେମାନେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ଏଥିରେ କୋମଳତା ଥିବାର ପ୍ରକ୍ତକାର ଯେତେ ଦାଗ କରନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଟୀକାଦ୍ୱାରା ତେତେ ସମର୍ଥତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଅସଙ୍ଗତ ଶବ୍ଦ ଏଥିର ସୋନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ବାଧା ଦେଇ ଅଛି ଯଥା—‘ଯାଅଇ’ ‘ନାହି- ଫିରେ’ ‘ପଥକାଗ୍ର’ ଇତ୍ୟାଦି ।

ବିଜ୍ଞାନ ଦର୍ପଣ ।

ଏହି ନାମରେ ଶ୍ରେଣିଏ ମାସିକ ପତ୍ର ଅଲ୍ପଦିନ ଦେଲ କଲିକତାରେ ବାହାରୁ ଅଛି ଏବଂ ଅନେମାନେ ତହିଁର ଚତୁର୍ଥ ଓ ପଞ୍ଚମ ସଂଖ୍ୟା ଉପହାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛୁ । ବଙ୍ଗଳା ସାହିତ୍ୟର ପୁଷ୍ଟି- ବର୍ଦ୍ଧନ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜ୍ଞାନବ୍ୟବସ୍ଥା ଲୋକ ସମାଜରେ ବିସ୍ତାରତ ରୂପେ ପ୍ରଚାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ମାସିକ ପତ୍ର କେତେକ ବର୍ଷ ଦେଲ ବାହାରୁ ଅଛି ଏବଂ କ୍ରମଶଃ ସେମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି । ସେ ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତିକାରେ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟକ ପ୍ରବଳ କେତେ ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ବିଜ୍ଞାନ ଚର୍ଚ୍ଚା ନିମିତ୍ତ କୌଣସି ପୁସ୍ତିକା ବାହାରବାର ଅନେମାନେ ଦେଖି ନ ଥିଲୁ । ଏଥି ଯୋଗୁଁ ବିଜ୍ଞାନ ଦର୍ପଣ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଆଦରର ସାମଗ୍ରୀ ହୋଇଅଛି ପରନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାୟ ଅନଳ ସହଜ କରୁଅଛୁ ଯେ ଉପର- ଲିଖିତ ଦୂର ସଂଖ୍ୟା ପାଠକର ଅନେମାନେ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାକ ହୋଇଅଛୁ ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି କି ଏହି ମାସିକ ପତ୍ର ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜନସମାଜରେ ଉପ- ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ହ୍ରଦକାମ୍ୟରୂପେ ସାଧନ କରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଅବସ୍ଥା ଘଟିଅଛି ତହିଁରେ କେବଳ କାବ୍ୟ ପାଠକାର

ଅବସରକାଳକୁ ନିଷ୍ଠିକ୍ତ ରୂପେ କଟାଇଲେ ଖୁଲିବ ନାହିଁ ଜାଣିବା ନିବୀଡ଼ ସକାଶେ ସଂସା- ରରେ ହିବାନିଷି ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁ- ଅଛି ଏଥିକୁ ସହଯାୟ କହି ଦେବାକୁ ଏକ ମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ ସମର୍ଥ । ବିଜ୍ଞାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ସହ୍ୟ ଦେଶର ଲୋକମାନେ କେତେ ଅଭିନବ ଉପାୟମାନ ଆବିଷ୍କାର ପୁସ୍ତକ ସେମନ୍ତ ଆପ- ଶାର ତେମନ୍ତ ଜନସମାଜର ଉନ୍ନତ ସାଧନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅସୁଦେଶରେ ସେହି ବିଜ୍ଞାନର ଚର୍ଚ୍ଚା ଯେତେ ଅଧିକ ହେବ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ତେତେ ଉନ୍ନତ କି ନିଉର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅନେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ଏଣିକି ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ଅଳ୍ପ ସମ୍ଭବରେ କାଳ- ସେପ କରିବାର ସାଧକ ପରତ୍ୟାଗ କରି ବିଜ୍ଞାନର ସେବାରେ ଗାତ୍ରି ଭକ୍ତିସହକାରେ ନିୟ- କ୍ତ ହେଉନ୍ତୁ ଏବଂ ସେହି ବ୍ରତର ଅନୁସୃଷ୍ଟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହଜ ବିଜ୍ଞାନ ଦର୍ପଣ ନିୟମିତରୂପେ ପାଠ କରନ୍ତୁ । ବିଜ୍ଞାନ ଦର୍ପଣକୁ ଉପାଦ ଦେବା ଦେଖିଲେକି ଲୋକମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛଇ ଏବଂ ଏହାର ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ତାଳମାସୁଲ ସହଜ କେବଳ ୫ ୨୫୩ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥ- ବାରୁ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା କ୍ରୟ କରିବା ଅତି ସହଜ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରେସକପଡ଼ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଅନେ କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ଶ୍ରୀକାର କରୁ- ଅଛୁ ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କ ସହକୃତ ବାଲେଶ୍ୱର National society ବର୍ତ୍ତୁକ ପ୍ରକାଶିତ ନବ ଅଭିଶାସନ ପ୍ରଶାଳାରେ ଓଡ଼ିଶାବାସିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାମକ ପୁସ୍ତକର ପାଞ୍ଚଶତ୍ରୁ ଏବଂ ପଞ୍ଚିତ ଗୋବିନ୍ଦରଥ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ବ୍ୟବାବବାଦି ନାମକ ପୁସ୍ତକର ଏକଶତ୍ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ତୁଳ୍ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣେତା ମହାଶୟମାନଙ୍କଠାରେ ତ- ରବାଧିତ ହେଲୁ ଆଶା କରୁଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଣ- ପ୍ରଣେତା ମହାଶୟମାନେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅନୁ- ରଣ କରବେ । ଇତି ।

୩୧୮୮ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
କଟକ } ଶିଶାବଧୀନିକା ସହର ସମ୍ପାଦକ

ମହାଶୟ !
 ୨୫-୧୦-୮୭ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ଦନନାଥ ସଙ୍ଗେ କୋଠଦେଶ ଗାନନାଥ ।
 ଅହା ! ଅଳ ଏକାବେଳେ ହେଲେ ଅସୁମିଳ ॥
 ଯାକ ସହ ମଣୋରାଗି ଏ ମଞ୍ଜୁମଣ୍ଡଳେ ।
 ପାଶୋର ନ ଯିବ ଜନ ମନୁ କାଳେ କାଳେ ॥
 ବାଳ ବୃକ୍ଷ ସୁଦା ମୃତ୍ୟୁ ଶ୍ଳାମ ଦୁଃଖୀ ଥମା ।
 ସେ ଯଥା ଅକାଶେ ଗୋଷ୍ଠିଥିଲେ ମନ ଜାଣି ॥
 ଯାକ ପାଶେ ପଶି ପାରୁ ନ ଥିଲ ବ୍ୟସନ ।
 ସେ ଯାବତ୍ତୀବନ ସୁଖେ କଟାଇଲେ ଦିନ ॥
 ସେ ନଳନ-ଆନନକୁ କରଣ ଲୋକନ ।
 ଅବା ଶୁଣି ସୁଧାସମ ସାଦାକ ବଚନ ॥
 ଦେହୁଥିଲେ ସେହିକ୍ଷଣେ ସକଳେ ଅଧୀନ ।
 ସେ ଅଳ ମାନବଲୀଳା କଲେ ବିସର୍ଜନ ॥
 ଅଳକହୁଦୟା ନିଜ ବୃକ୍ଷମହୁର୍ଣ୍ଣକୁ ।
 ବିଦ୍ୟବ୍ୟ ଦୁଃଖରେ ଫିଙ୍ଗି ଚଳିଲେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ॥
 ଏ ଦୁଃଖ ରଜନୀମୁଖେ ସହସ୍ର ବହୁତ ।
 ସକଳନୟନେ ମୁନିମୁଖେ ଉପସ୍ଥିତ ॥
 ଅନୁସୂୟ ମନୁ ହେବା ଶୋକ କୋଳାହଳେ ।
 ଫାଟିବା ପତ୍ର ବନ୍ଦୁ ପ୍ରାସାଦ ବୁଲିଲେ ॥
 ନ ସହି ଦୁଃସବ ଦୁଃଖ କେ ଭୂମି ଉପରେ ।
 ମୁଣ୍ଡ କୋଡ଼ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆକୁଳେ ॥
 କେହି ଶୁଭୁଭର ଦୁଃଖେ ମାଟିରେ ଲୋଟନ୍ତି ।
 କେ ନିଜ କରରେ ନିଜ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାରନ୍ତି ॥
 କା ନେମୁ ଗଳ୍ପ ଅବରଳ ଅସୁଧାସ ।
 କେହି ବସିଛନ୍ତି ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରାଭୁଷ ॥
 କେ ବୋଲନ୍ତି ଅହା ନାଥ ଶୁଭ ଗଲ କାହିଁ ।
 ଅକାଠରୁ କେ ରଖିବ ଅମୃତ ଗୋସାଇଁ ॥
 କେ ବୋଲନ୍ତି ସାଦା କଥା ନାଥ ବାରମ୍ବାର ।
 ବୃକ୍ଷୁଥୁଲ ଅଳ କର୍ପି ଏପରି ନିଷ୍ଠୁର ॥
 କେ ବୋଲନ୍ତି ନାଥ ଅଛୁ ନୟନସୁମଳ ।
 ଦେଖିବ ବ ତୁମ୍ଭ ପରି ପ୍ରଭୁ ଦୟାଶୀଳ ॥
 କେହି ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ଧାଆନ୍ତି ସହର ।
 ଦେଖିବାକୁ ମହାମାକ ମୁଦଳଲେବର ॥
 ବୃକ୍ଷ ଜନମାକ ମୂର୍ତ୍ତି ଗୁଣି ବାରମ୍ବାର ।
 ବେନି ପୁତ୍ରେ ସାଶୁନେତ୍ରେ ଧାରିଲେ ଅଭୁର ॥
 ଏଣେ ସେବାକାଶ୍ଚ ଅବା ଅନୁଗଣ ଜନ ।
 ସବେ ଦୁଃଖ ଜଳଧରେ ହୋଇଣ ମଗନ ॥
 କେ ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରଠାରୁ ଭାବ୍ୟ କଟୁଗିର ।
 ଶୁଣିବାର ଅନୁଭବ ନ ଥିଲ ଅମୃତ ॥
 କେ ବୋଲନ୍ତି ସରୁ ଫେର ହାଜିର ହୋଇଲେ
 ମିଶ୍ରବାକ୍ୟେ ପଶୁରବ କେ ଅଛୁ ସେହରେ ॥
 କେ ବୋଲନ୍ତି ଦୋଷୀ ହେଲେହେଁ ଭାବ୍ୟବସ୍ତୁ

ନ ଦଣ୍ଡି କେ କ୍ଷମା ଦେବ ଅମୃତ ଏଥର ॥
 କେ ବୋଲନ୍ତି ଅକାଠରୁ ସବୁ ଅଶା ସିନା ।
 ସରଳ ହେ କୋଠଦେଶ ଉଷ ଭୃମ୍ଭ ବନା ॥
 ଏହିପରି ଘୋର ଦୁଃଖ ବିଳାପ ଶବ୍ଦରେ ।
 ବଧର ହୋଇଲ କର୍ଣ୍ଣ ନ ଶୁଣେ ପାଶରେ ॥
 ଅନନ୍ତର ସେହି ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ଶିଶେମଣି ।
 ମହାସୁକୁମର ମୁଦଦେହ ମାଲେ ଦୋନ ॥
 ଶୁଶାନ୍ତକୁ ବାହାରଲ ବେଳେ ଶୋକଧନ ।
 ଦ୍ୱିଗୁଣ ଉଚ୍ଚରେ ଉଠେ ଅସମ୍ଭାଳ ପୁଣି ॥
 ପ୍ରବୋଧ ବଚନ ସବୁ ବୃକ୍ଷିସରଳରେ ।
 ବାଲବକ ପ୍ରାୟେ ମାଟି ବଦଳ ହୋଇଲେ ॥
 ବାଳଲ ବଦ୍ୟ ବାଦ୍ୟ ପୁରୋହିତ ଅଦ ।
 ହୃଦୟରେ ସଙ୍ଗେ ଗଲେ ଯଥା ଶାସ୍ତ୍ରବ୍ୟ ॥
 ଜନସ୍ତୁ ଅମୃତ ଗଲେ ମୁଖାଗ୍ନି ଦେବାକୁ ॥
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସଜବାଟାଲୋକୁ ପ୍ରବୋଧ ଦେବାକୁ ॥
 ଏବେ ଶରଦାସ ଭେଜ ସକଳେ ଫେରିଲେ ।
 ସରଳ ବୋଲଣ କହୁ ଗୃହେ ସହୁ ଶୁଲେ ॥
 ଗ୍ରାମ ପଟ୍ଟଣାର ମଧ୍ୟ ଦଶା ଏହିପରି ।
 ସକଳ ନୟନ ଅଶ୍ରୁକଳେ ଅଛି ପୂରି ॥
 ଅଛି ଅମୃତମାନଙ୍କର ଭରସା ଏଜକ ।
 କେଶରୀଶାବକ ସିଂହୁ ଜନ୍ମଇ ନାହିଁବ ? ॥
 ସରଭକୁମ୍ଭ ମାକୁ ସୁବି ସୁମନ ॥
 ଜାତ ହୋଇ ଫୁଟେ ନିଷ୍ଠେକେବେ ନୁହେ ଅନ
 ନିତ୍ୟ କରଜନ ପ୍ରଭୁ ହେ କୁପାଳଧାନ ।
 ରଖ ବେନି ଭଲ ସୁଖେ ଅମ୍ଭ ସୁଖସ୍ଥାନ ॥
 ପାଳନ୍ତୁ ପ୍ରଜାକୁ ମିଳ ନ ରହୁ କଷ୍ଟକ ।
 ଖ୍ୟାତ ଦେଉ ପୁତ୍ର ପରି ମମ ଅଳକଳ ॥
 ୧-୧୧-୮୭ } ବସନ୍ତକ

ନିମାପଡ଼ା } ଶା

ମହାଶୟ
 ଦେବମନ୍ଦିରରେ ତ୍ରିଶୁଳ ଓ ଚକ ପ୍ରୋଥପ
 କରବାର କାରଣ ।
 ଉପରଭୂମିର ବିଷୟର କାରଣ ଜଣାଏ ହୋଇ
 ବଜ୍ରମା ସୁଲର ଦେଉ ପଶୁର ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି
 ମିଶ୍ର ଶର୍ମା, ଚଳଚ୍ଚ ଅଦ୍ୱୈତର ମାସର ତା ୭
 ରଖର ଗାପିକାରେ ଶୁଣିଏ ପଡ଼ି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
 ଦେଖାନିକମାନେ, ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଯେଉଁ ପ୍ରକାର
 ମାମାଂସା କରଅଛନ୍ତି, ତାହା ନମ୍ଭରେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଅଛୁ, ମାନବୀୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ପାରି-
 ତାର ଏକ ପାଠରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଅନୁଗ୍ରହ
 କରିବା ହେବେ । ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧ ଅଗରଦା ପାଠି
 ହୋଇଅଛି ।

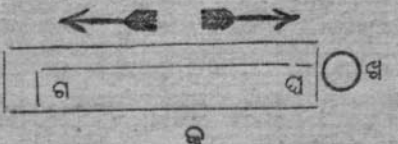
ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଚତୁର ବିଷୟର କେତୋଟି ଚତୁ
 ପ୍ରକ ବିଶେଷ ମନସଂଯୋଗ କଲେ ଶାସ୍ତ୍ରକର-
 ମାନଙ୍କର ଗୁଡ଼ ଅଭିପ୍ରାୟ ସବୁକରେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ
 ହେବ ।
 ୧ । ଯେଉଁ ଶକ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ହୈତକ ପ-
 ଦାର୍ଥ ସଙ୍ଗରେ ଓପପ୍ରୋକ୍ତକରେ ସବୁପାନ
 କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ବେଦେ ପ୍ରିର
 କେବେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଧାରଣ କରି ଅଭାଷରେ
 ଉଦ୍‌ଘୃଷ୍ଟ ଓ ଚାରଦ୍ୱାରା ସବାଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ
 ତାହାର ନାମ ଚତୁର ।
 ୨ । ଚତୁର ପ୍ରକାର, ଶା ଓ ପୁରୁଷସୁଦ-
 ପର ଦେବାରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ତାହାକୁ ଦୂର
 ଭାଗରେ ବଦଳୁ କରି ଧ୍ୟାକାର ଓ ପୁରୁଷାକା-
 ର ନାମ ରଖିଅଛନ୍ତି ।
 ୩ । ପ୍ରକାଶର ଉପାୟ,—ଦୂର ଅବା ଅଧ-
 କ ବିକାଶୀୟ ପଦାର୍ଥ ପରସ୍ପର ଦର୍ଶିତ ବା
 ଗୁଣାୟନକ ନୟନରେ ସଂଯୋଜିତ ଅବା ବିଷ୍ଣୁ-
 ଜିତ ହେଲେ ଦୂରପ୍ରକାର ଚତୁର ପ୍ରକାଶମାନ
 ହୁଏ ।
 ୪ । ପରଲୋକ,—ତାହାକୁ ଚୈତନ
 ପଦାର୍ଥ ଚାତୁର-ପରଲୋକ ଅଟଇ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମଧ୍ୟରୁ
 ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚୈତନୀୟ ଧାରୁ ଓ ଜଳ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ପରଲୋ-
 କର ଏବଂ ହାତ, ଗଳକ, ଲକ୍ଷା, ରେଷମ,
 ଲେମ୍ପ ଓ ଶୁଷ୍କପୂଜିତା ପ୍ରଭୃତି ଅଧମ ପରଲୋକ ।
 * । ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପରଲୋକ ପଦାର୍ଥ
 ଅଧମ ପରଲୋକ ପଦାର୍ଥ ସଙ୍ଗରେ ଦର୍ଶିତ ଅବା
 ଗୁଣାୟନକ ନୟନରେ ବଗଳତ ହେଲେ,
 ଅଧମ ପରଲୋକ ପଦାର୍ଥରୁ ପୁରୁଷାକାର ଏବଂ
 ଉତ୍ତମ ପରଲୋକ ପଦାର୍ଥରୁ ଧ୍ୟାକାର ଚତୁର
 ପ୍ରକାଶମାନ ହୁଏ ।
 ୬ । ଦୂର ପ୍ରକାର ଚତୁରର ପରସ୍ପର ବ୍ୟ-
 ବହାର,—ଯେଉଁ ବସ୍ତୁରେ ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ
 ଚତୁର, ମୁକ୍ତାଦିରେ ବଦ୍ୟମାନ ଥାଏ ସେମା-
 ନେ ପରସ୍ପର ବିକର୍ଷଣବାଦ ବା ସଂସ୍ପର୍ଶ ଏବଂ
 ଯେଉଁ ବସ୍ତୁରେ ଅସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ଚତୁର ମୁକ୍ତ
 ଭାବରେ ବଦ୍ୟମାନ ରହେ, ସେମାନେ ପରସ୍ପର
 ଅକର୍ଷଣବାଦ ବା ସଂସ୍ପର୍ଶ ହୁଅନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍
 ପୁରୁଷାକାର ପୁରୁଷାକାରେ ବିଶେଷ, ଧ୍ୟାକାର
 ଧ୍ୟାକାରେ ବିଶେଷ, କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷାକାର ଓ
 ଧ୍ୟାକାରେ ପ୍ରଣୟ ଲକ୍ଷିତ ହୁଅଇ ।
 ୭ । ମୁକ୍ତ ବା ପ୍ରକାଶମାନ ଚତୁର,—ପାଦ-
 ବିଦ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରତି ବସ୍ତୁରେ ଦୂର ପ୍ରକାର
 ଚତୁର ସାମାନ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ କରେ । କିନ୍ତୁ

କୌଣସି ବସ୍ତୁରେ ପୁରୁଷାକାର ଚିତ୍ରର ପର-
ମାଣଠାରୁ ସ୍ତମ୍ଭାକାର ଚିତ୍ରର ପରମାଣ ଅଧିକ
ଥିଲେ ଅତିରକ୍ତ ଚିତ୍ରର ସେହି ବସ୍ତୁରେ ମୂଳ
ବା ପ୍ରକାଶମାନ ଚିତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଏହି
ପର କୌଣସି ବସ୍ତୁରେ ସ୍ତମ୍ଭାକାର ଚିତ୍ରଠାରୁ
ପୁରୁଷାକାର ଚିତ୍ରର ଭାଗ ଅଧିକ ହେଲେ
ଅଧିକ ଚିତ୍ରର ସେହି ବସ୍ତୁରେ ମୂଳଭାବରେ
ଅବସ୍ଥାନ କରେ । ଏହି ମୂଳ ଚିତ୍ରର, ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରେ, ଆକାଶରୁ ଅଧି ଗୁହାବ
ଧୁସ କରେ, ଭାରଦ୍ୱାରା ବାର୍ତ୍ତା ବଦଳ କରେ,
ଶରୀର ଯୋଗଣ କରେ ଏବଂ ଯାବତସ୍ତୁ ସଂ-
ଯୋଗ ବିସ୍ତୋଗ ସାଧନ କରେ ।

୮ । ପୃଥିବୀ ମୂଳାମୂଳ ସର୍ବପ୍ରକାର ଚିତ୍ରର
ପ୍ରକାଶ ଆଧାର,—ଏହାର ଅଥେଷ୍ଟ ପରଗୁ-
ଳକତା ଶକ୍ତି ଅଛି । ଏଥିରୁ ଅଳ୍ପ ପରମାଣରେ
ଚିତ୍ରିତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ଏହାର ସକ୍ତି ହୁଅଇ
ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ବୃଦ୍ଧି ହୁଅଇ ନାହିଁ ।
ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ଏଥିରୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରମା-
ଣରେ ମୂଳ ଚିତ୍ରିତ ମିଳଇ ।

୯ । ପରଗୁଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟା,—ଚିତ୍ରିତ ଦୂର-
ପ୍ରକାରେ ପରଗୁଳନ ହୁଏ; ଯଥା,—ଅନ୍ତଃପର-
ଗୁଳନ ଓ ବହଃପରଗୁଳନ ଯେଉଁ ପରଗୁଳନ ବ-
ସ୍ତୁର ଅଧ୍ୟନ୍ତରସ୍ଥ ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥାରେ
ରହିଅଛି, ତାହା ନିକଟରେ ଯେବେ ମୂଳଚିତ୍ରିତ
ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ପଦାର୍ଥ ରଖା ଯାଏ ତାହା
ହେଲେ ସେହି ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ ପରସ୍ପର ବିସ୍ତଳ
ହୋଇ ସେହି ବସ୍ତୁର ପ୍ରାନ୍ତ ଭିତ୍ତିକୁ ଗମନ କରେ
ଇହି ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଠି ଉକ୍ତ ମୂଳ ଚିତ୍ରିତର
ଅସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ତାହା ବିପରୀତମାନ ପ୍ରା-
ନ୍ତରେ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ତାହାର ସମାନବର୍ଣ୍ଣ
ତାହା ବିପରୀତମାନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଉପନୀତ
ହୁଏ । ଏପ୍ରକାର ପରଗୁଳନକୁ ଅନ୍ତଃପରଗୁଳନ
କହେ । ପରନ୍ତୁ ସେହି ବସ୍ତୁର ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା
ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ ଉପସ୍ଥଳରେ ବିସ୍ତୋଳନ ଓ
ବିପରୀତ ଦଗଭିତ୍ତିକୁ ଗମନ କଲେ ସେହି
ମୂଳ ଚିତ୍ରିତ ଓ ତଦାକୃଷ୍ଟ ଅସମାନବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରୁ
ଗୋଟିଏ ଆପଣା ଅବସ୍ଥାନ-ପଦାର୍ଥରୁ ଅଗ୍ରସର
ହୋଇ ଅପର ପଦାର୍ଥ ସଙ୍ଗରେ ମିଳଇ ହୁଏ
ଏବଂ ସେଥିରେ ଉଭୟ ପଦାର୍ଥ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା
ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ଏପ୍ରକାର ପରଗୁଳନକୁ ବହଃ-
ପରଗୁଳନ ବୋଲି ଯାଏ । ଏହି ବହଃପରଗୁଳନକୁ
ଅନ୍ତଃପରଗୁଳନର ଚରମାବସ୍ଥା ବୋଲିବା ଉ-

ପସ୍ତୁଳ ଅଟେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚିତ୍ରପ୍ରକାର ଦୃଷ୍ଟି
କଲେ ବିସ୍ତରରୂପରେ ଏହା ହୃଦୟାକାମ ହେବ ।

କ ଗୋଟିଏ ପରଗୁଳନ ପଦାର୍ଥ । ଏଥିରେ
ଦୂରପ୍ରକାର ଚିତ୍ରିତ ସ୍ୱାଭାବିକ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥାରେ
ରହିଅଛି । ଯେବେ ଖ ନାମକ ଗୋଟିଏ ମୂଳ-
ଚିତ୍ରିତବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଳକକୁ କ ପଦାର୍ଥନିକଟରେ
ରଖାଯାଏ, ତାହା ହେଲେ କ ପଦାର୍ଥର
ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ ପରସ୍ପର ବିସ୍ତଳ ହୋଇ ଗ ଓ ଘ
ପ୍ରାନ୍ତଭିତ୍ତିକୁ ଯାବତ ହୁଏ । ଇହି ମଧ୍ୟରୁ
ଯଦି ଖ ବସ୍ତୁରେ ପୁରୁଷାକାର ଚିତ୍ରର ମୂଳ
ଭାବରେ ଥାଏ, ତାହା ହେଲେ ବିସ୍ତଳ ଚିତ୍ରିତ
ଦ୍ରବ୍ୟର ସ୍ତମ୍ଭାକାର ଓ ଘ ପ୍ରାନ୍ତଭିତ୍ତିକୁ ଏବଂ
ପୁରୁଷାକାର ଓ ଗ ପ୍ରାନ୍ତଭିତ୍ତିକୁ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ ।
ଅବସ୍ଥାନ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକାର ପର-
ଗୁଳନ ହେବାକୁ ଅନ୍ତଃପରଗୁଳନ ବୋଲିଯାଏ
ଉକ୍ତ ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ ଗ ଓ ଘ ପ୍ରାନ୍ତ ଅଧିକାର
କଲେ, ଖ ପଦାର୍ଥ ସ୍ଥିତି ମୂଳ ଚିତ୍ରିତ ଓ ଗ ପ୍ରାନ୍ତ-
ସ୍ଥିତି ସ୍ତମ୍ଭାକାର ଚିତ୍ରର ପରସ୍ପର ଅକୃଷ୍ଣ ହେ-
ବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସିଃ
ହେଉ ଆପଣା ଅବସ୍ଥାନ ପଦାର୍ଥରୁ ଅଗ୍ରସର
ହୋଇ ଅନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସଙ୍ଗରେ ମିଳଇ ହୁଏ
ଏବଂ ଇହିରେ ଉଭୟହିଁ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ
ହୁଅଇ । ଏହିପ୍ରକାରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବାସ୍ତୁ ହେବ
କରି ଯିବାକୁ ବହଃପରଗୁଳନ କୁହାଯାଏ ।
ଯେବେ କ ପଦାର୍ଥକୁ ଅନ୍ୟଠିରୁ ଚିତ୍ରିତାଗ-
ମର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ, ତାହା ହେଲେ ଘ ପ୍ରାନ୍ତ-
ସ୍ଥିତି ଚିତ୍ରିତ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ଖ ସ୍ଥିତି ଚିତ୍ରିତ
ସଙ୍ଗରେ ମିଶି ଯାଇଇ ନାହିଁ ।

୧୦ । ଅନ୍ତଃପରଗୁଳନରେ ଚିତ୍ରର ବୃଦ୍ଧି:—
ଏକବସ୍ତୁସ୍ଥିତି ମୂଳ ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ୟବସ୍ତୁସ୍ଥିତି
ସ୍ଥିତିଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ ବିସ୍ତଳ ହୋଇ ଅସମାନ
ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ତାହାର ଅଭିମୁଖୀନ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଆକୃଷ୍ଟ
ଏବଂ ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ତାହାର ବିପରୀତ ପ୍ରାନ୍ତକୁ
ତ୍ୟାଜିତ ହୋଇ ସେହି ଆକୃଷ୍ଟ ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟ
କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥାଏ କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଦୂର ବସ୍ତୁର
ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅପରଗୁଳନ
ପଦାର୍ଥର ବ୍ୟବଧାନ ନ ଥିଲେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର
ବୃଦ୍ଧି ହୁଅଇ ନାହିଁ । ସେହି ଦୂରବସ୍ତୁ
ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ବ୍ୟବଧାନର ପରଗୁଳନକତା ଗୁଣର

ଉଲ୍ଲର୍ଷାପକର୍ଷ ଏବଂ ମୂଳ ଚିତ୍ରିତର ପରମାଣା-
ନୁସାରେ ଉକ୍ତ ବୃଦ୍ଧିର ନ୍ୟୁନାଧିକ୍ୟ ହୁଅଇ ।
ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପ୍ରକୃତିରେ କ ଓ ଖ ବସ୍ତୁ-
ଦ୍ରବ୍ୟର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ରେଶମ, ଲେମ ଅବା
ଲକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ଅପରଗୁଳନ ପଦାର୍ଥ
ରଖିଲେ କ ସ୍ଥିତି ଚିତ୍ରିତଦ୍ରବ୍ୟର ଓ ଖ ସ୍ଥିତି
ମୂଳ ଚିତ୍ରିତର ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥାଏ । ସମସ୍ତ
ଭୌତିକ ବୃଦ୍ଧିର ସୀମା ଅଛି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏ ବୃଦ୍ଧି
ମଧ୍ୟ ସୀମାବଦ୍ଧ ନୁହେଁ ।

୧୧ । ଚିତ୍ରିତରୁ ତାପ, ଆଲୁଅ ଓ ଶବ୍ଦର
ଉତ୍ପତ୍ତି,—କୌଣସି ଉତ୍ତମ ବା ଅଧମ ପର-
ଗୁଳନ ପଦାର୍ଥ ମଧ୍ୟଦେଇ ଏକ ସମୟରେ
ଅଧିକ ଚିତ୍ରିତ ଗମନ କଲେ ତାପ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ।
ହେବେ ସେହି ତାପର ପରମାଣ ଏତେ ଅଧିକ
ହୁଅଇ ଯେ ତଦ୍ୱାରା ସେହି ବସ୍ତୁ ଦ୍ରବ ହୋଇ
ଉତ୍ସ୍ୱାହ ହୋଇ ଉଠେ । ଚିତ୍ରିତ କୌଣସି
ପରଗୁଳନ ପଦାର୍ଥର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ବାସ୍ତୁ ପ୍ରଭୃତି
ହେଦକରତଃ ଅପର ପରଗୁଳନ ପଦାର୍ଥକୁ
ଖମନ କଲେ ଆଲୁଅ ଓ ଶବ୍ଦ ଯୁଗପତ୍ତ ଉତ୍ପନ୍ନ
ହୁଏ । ଇହି ମଧ୍ୟରୁ ଆଲୁଅ ଆଗେ ଓ ଶବ୍ଦ
ପଶ୍ଚାତରେ ଅମ୍ପାନକର ଜ୍ଞାନ ଗୋଚର
ହୁଅଇ । ଆକାଶରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଗମନ ସମୟରେ
ଏହି ବ୍ୟାପର ସଂଘଟିତ ହୁଏ ।

୧୨ । ସୁକ୍ଷ୍ମାଗ୍ର ଓ ସୁଲୀଳ ପରଗୁଳନ,—
ଯେବେ ଦୂର ପ୍ରକାର ଚିତ୍ରିତ ଦୂର ଗୋଟା
ବସ୍ତୁର ସମାନରୂପ ସ୍ଥଳର ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥାଇ
ପରସ୍ପର ଅକର୍ଷଣ କରେ ତାହାହେଲେ ପ୍ରକଳ
ଚିତ୍ରିତ, ଆପଣା ଅବସ୍ଥାନ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଅଗ୍ରସର
ହୋଇ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବାସ୍ତୁ ହେଦକରତଃ ଅପର
ଚିତ୍ରିତ ସଙ୍ଗରେ ମିଳଇ ହୁଅଇ । କିନ୍ତୁ ଯେବେ
ଉକ୍ତ ଦୂର ପଦାର୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସୁଲୀଳ
ଅନ୍ତଃ ସୁକ୍ଷ୍ମରୂପ ହୁଏ, ଏବଂ ଯେବେ ଦୂରବସ୍ତୁ
ସମାନରୂପ ପରଗୁଳନ ହୁଏ, ତେବେ ସୁଲୀ-
ଳସ୍ଥିତି ଚିତ୍ରିତ ପ୍ରକଳର ହେଲେ ସୁକ୍ଷ୍ମା-
ଗ୍ରସ୍ଥିତି ଚିତ୍ରିତ ଆପଣା ଅବସ୍ଥାନର ଅଗ୍ରସର
ହୋଇ ବାସ୍ତୁ ହେଦ କର ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ
ମିଳଇ ହୁଏ । ପିତ୍ତଳ ନିର୍ମିତ ଗୋଟିଏ ଗୋଳକ
ଓ ଗୋଟିଏ ସୂତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଳାରେ ପ୍ରକଳ-
ର ଚିତ୍ରିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସୁକ୍ଷ୍ମାଗ୍ରସ୍ଥିତି ଚିତ୍ରିତ
ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ଗୋଳକସ୍ଥିତି ଚିତ୍ରିତ ସଙ୍ଗ-
ରେ ମିଳଇ ହୁଅଇ ।

ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଉପରଲିଖିତ ଉତ୍ତମା-
ନକ ସାହାଯ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟୋକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଧାନ

(ଦେବ ମନ୍ଦିରରେ ରଜନୀ ପ୍ରୋଥୁଳ କରିବା) ର ମାମାଂସା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଇୟୁରୋପୀୟମାନେ ପ୍ରାସାଦ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲୈକ୍ୱଦଣ୍ଡ ସ୍ଥାପନ କରି ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା ପାଇ ନିକାରଣ କରିଛି, ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ସାହ-କାର୍ଯ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଭାବ୍ୟ (ବିଦ୍ୟୁତ୍ପାତ ନିରୁଦ୍ଧ-ରଣ) କରିବା ପାଇଁ ଇନ୍ଦ୍ର ଲୋଦାହ ଯାଉ ନିର୍ମୂଳ ତ୍ରିଶୁଳ ଓ ଚକ ପ୍ରୋଥୁଳ କରିବାର ଆଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାକୃତିକ ଚିତ୍ତବୃତ୍ତ ପଣ୍ଡିତମାନେ ପଦ୍ମାକାଶ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅକାଶସ୍ଥିର ମେଘରେ ହୁଏ ପୁରୁଷାକାର ନରେଇ ସ୍ୟାକାର ଚିତ୍ର ସଦୃଶ ମୁକୁତ୍ୟ-ରେ ଅବସ୍ଥିତ କରେ । ସେହି ମୁକୁ ଚିତ୍ରକୁ ସମସ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗମନାଗମନ କରିବାର ଦେଖନ୍ତି । ବସନ୍ତ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ବାୟୁ ପ୍ରାୟ ଶୁଷ୍କାବସ୍ଥାରେ ଥାଏ, ଏହି ସମୟରେ ଶୁକ୍ର ମେଘ ସବୁ ଏକତ୍ର ହେଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେଉଁ ମୁକୁ ଚିତ୍ରର ସମସ୍ତ ହୁଏ, ଭାବ୍ୟ ବେଶେ ଆକର୍ଷଣ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ମେଘାନ୍ତରରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତେ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଯେବେ ସେହି ସମୟରେ ନିକଟରେ କୌଣସି ମେଘ ନ ଥାଏ, ଅବା ଯାଦା ଥାଏ, ଭାବ୍ୟ ଯେବେ ସୁକାଂୟ ମୁକୁ ଚିତ୍ରର ସମସ୍ତ ହୁଏ, ଭାବ୍ୟ ହେଲେ ସେହି ଚିତ୍ର ପୁଥିକ ଉପରଭାଗସ୍ଥ କୌଣସି ପଦାର୍ଥରେ ପଡ଼ିବ ହୁଏ । ମେଘାନ୍ତର କି ପୁଥିକ ଯଦ୍ୱରେ ଦେଉ ପଡ଼ିବ ଦେବା ପୂର୍ବରେ ସେହି ମେଘସ୍ଥ ମୁକୁ ଚିତ୍ର (୧ ମ ନିୟମାନୁସାରେ) ସେହି ମେଘ ବା ପୁଥିକସ୍ଥ ପଦାର୍ଥର ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ଚିତ୍ର ହୁଏକୁ ବୟୋଗ କରି ଅସମାନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଅପମା ଅଭିମୁଖୀନ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଆକର୍ଷଣ ଓ ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ବସନ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ପ୍ରକ୍ଷେପ କରେ । ଏହି ପ୍ରକାର ବୟୋଗ ଉତ୍ତରେ ଅପରମୁଳକ ଶୁଦ୍ଧବାୟୁର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀତା ନିବନ୍ଧନ (୧୦ ମ ନିୟମାନୁସାରେ) ସେହି ମୁକୁ ଚିତ୍ର ଓ ଭାବ୍ୟ କୃଷ୍ଣ ଅସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ଚମତ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ ଏବଂ ପରସ୍ପର ମିଳିତ ଦେବାପୂର୍ବ ଉଦୟ ହୁଏ । ଏ ସମୟରେ ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ର ସଦୃଶ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଉକ୍ତ ମିଳନୋତ୍ପନ୍ନ ଚିତ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ପାରେ । ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ମେଘର ବର୍ଣ୍ଣା ଉତ୍ତେଜ ହେଲେ, ସେବେ ମେଘ

ପ୍ରକାର କୌଣସି ମେଘ ମନ୍ଦିରର ଉପରଭାଗ ଅକାଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ, ଭାବ୍ୟ ହେଲେ ଉଦୟଗତ ମୁକୁ ଚିତ୍ରର ବୟୋଗ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ପ୍ରାନ୍ତକୁ ମେଘ ମନ୍ଦିରର ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ଚିତ୍ରକୁ ପରସ୍ପର ବୟୋଗ ଦେବାରୁ ଉକ୍ତ ମୁକୁ ଚିତ୍ରର ଅସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ, ଉପରସ୍ଥିତ ତ୍ରିଶୁଳ ଅବା ଚକର ଅଭିମୁଖୀନ ଆକୃଷ୍ଣ ଓ ସମାନ ବର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ବୃଦ୍ଧିର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣମୁଖକୁ ପ୍ରକ୍ଷେପ ହୁଏ । ଏହି ପ୍ରକାର ବୟୋଗ ଉତ୍ତରେ ଶୁଦ୍ଧ ବାୟୁର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀତା ହେତୁରୁ ଅକାଶର ଚିତ୍ର ଓ ତ୍ରିଶୁଳାଗ୍ରସ୍ଥିତ ଆକୃଷ୍ଣ ଚିତ୍ର ନିମନ୍ତେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ତ୍ରିଶୁଳାକର ଅଗ୍ରଭାଗ, ମେଘର ନିମ୍ନଭାଗରୁ ଅଧିକତର ପର-ମୁଳକ ଓ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ବୋଲି (୧୧ ମ ନିୟମାନୁସାରେ) ମେଘସ୍ଥ ଚିତ୍ର, ଅପମା ଅଭିମୁଖୀନ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଅସମ୍ଭବ ଦେବା ପୂର୍ବରେ ମନ୍ଦିରସ୍ଥ ଚିତ୍ର ସଦୃଶରେ ତ୍ରିଶୁଳାକର ଅଗ୍ରଭାଗର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ବୋଲି ଉକ୍ତ ଚିତ୍ର ସଙ୍ଗରେ ମିଳିତ ହୁଏ । ମେଘ-ଚିତ୍ର ଏହି ପ୍ରକାର ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅନିଷ୍ଟ ଘଟଣାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ନାହିଁ । ଯେବେ ତ୍ରିଶୁଳାଗ୍ରରୁ ନିସ୍ତୁତ ଚିତ୍ର ଉଦୟମ ହୁଏ, ତେବେ ଏକ ମେଘକୁ ମେଘାନ୍ତରକୁ ଚିତ୍ର ପିତା ସମୟରେ ଯେଉଁ ଅଲୁଅ ଦୃଷ୍ଟି-ଗୋଚର ଓ ଶକ୍ତ ଶୁଦ୍ଧିଗୋଚର ହୁଏ, ପ୍ରାୟସ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ସେ ପ୍ରକାର ନ ଦେବାର କାରଣ କି ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଏହିପ୍ରକାର ମାମାଂସା ହୋଇଅଛି । ମେଘର ପ୍ରାନ୍ତ ସବୁ ସୁଳ ଓ ଅଧିକୃଷ୍ଣ ଅପରମୁଳକ ବୋଲି ଚିତ୍ର ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ପରମାଶର ଅଧିକ୍ୟ ହେଲେ ଭାବ୍ୟ ଅଗ୍ର-ସର ହୋଇ ମେଘାନ୍ତରକୁ ଗମନ କରେ; ଏହି ପ୍ରକାର ଏକ ସମୟରେ ଅଧିକ ପରମା-ରେ ଚିତ୍ର ବାୟୁ ହେବ କରି ଗମନ କରିବାରୁ (୧୧ ମ ନିୟମାନୁସାରେ) ଅଲୁଅ ଓ ଶକ୍ତ ସୁଗ-ପତ୍ର ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗୋ-ଚର ହୁଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତ୍ରିଶୁଳାଗ୍ର ସୁସ୍ଥ ଓ ଉକ୍ତ ପରମୁଳକ, ଏଣୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ପରମାଶ ଚିତ୍ର ସଦୃଶ ନ ଦେଖି ଭାବ୍ୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ହୋଇ ଉପର ମେଘକୁ ଗମନ କରେ, ଏଥି-ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଲୁଅ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ଅବା ଶକ୍ତ ଶୁଦ୍ଧିଗୋଚର ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅଠରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମେଘର ଟ ୧୦୦ ଏବଂ ମେଘର ଟ ୧୦୦ ଅଠରୁ ଅଧିକ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟ ୧୦୦ ବା ମେଘରେ ଟ ୧୦୦ ହେବ ।
ଶ୍ରୀ ନିମାଂସକର ଉପାଦେୟ
ପଦ୍ମାକାଶର ଉପାଦେୟ ଓ
ଦେଶାଧିକାରୀ ।

ପ୍ରକାଶକରଣ ଲାଭ ।

ଏ ପତ୍ରକାକାର ବାରଦେଶ, ଉପର-ପ ଚର୍ଚ୍ଚା, ଉପର-ପ ଚର୍ଚ୍ଚା
ଓ ପରମାଶର ଅଧିକ୍ୟ ହେବ । ମା ୨ ହାତ ୩ ୧୧ ନା
କୁମ୍ଭାକର ବଢ଼ିବ ।
ଏହି ପତ୍ରକାକାର ଉପର ଓ ଉପର-ପ ଚର୍ଚ୍ଚା ଉପ-
ହେବ । ମା ୨ ହାତ ୩ ୧୧ ନା ।
ନୂପରସ୍ଥିତ ବଢ଼ିବ ।
ଅପର-ପ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ସେବକ କରେ ଅଠରୁ ଅଧିକ
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହେବ । ୧୧ ମାତ୍ରା ୩ ୧୧ ନା ।
ମାମାଂସକର ବଢ଼ିବ ।
ଅଠରୁ ଅଧିକ ଆକୃଷ୍ଣକର ସ୍ୱାଦ୍ୟ ଉପର । ଅପର-ପ
ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ନାମୁଦେୟ ଶାନ୍ତ ହେବ । ୧୧ ମାତ୍ରା ୩ ୧୧ ନା

ଉଦୟଗତ ବୟୋଗ ।

ଏ ପତ୍ରକାକାର ଅଧିକତର ଅଠରୁ ଅଧିକ ମୁକ୍ତ ସ୍ୱାଦ୍ୟ
ବୃଦ୍ଧି ଲୋଭ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହେବ । ୧୧ ମାତ୍ରା ୩ ୧୧ ନା ।
ଏ ସବୁ ଅଠ ମେଘ ଉପର ଲୋଭ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଉପର-ପ
ଅଠ ଉପରରେ ପ୍ରାୟସ୍ତ । ଉପର-ପ ଉପର ଉପର
ସମୟରେ ସେବକ ଅଧିକ୍ୟ ଉପର ପାଦରେ ।
(୧୧ ମାତ୍ରା)
କାଳକାର } ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତ ବେବର୍ତ୍ତୀ ସାମ୍ୟାବସ୍ଥା ।
ଚର୍ଚ୍ଚା

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ।

କା ଥି କା ନେ ଗା

ଗା
ପ ଦା ବ ଗ ।
କଟକ ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ୧୧ ମାତ୍ରା ପରମାଶର ଉପର-ପ
ଘଟକ ଅଠ । ମୁକ୍ତ ଟ ୧୦୦ ଅଠରୁ ମା ୨ । ମେଘର
କାଳକାର ଟ ୧୦୦ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେଡ଼ିକେସନ୍ ।
ଏହା ଦୂରଦେଶରେ ବ୍ୟବହାରରେ ପରମର୍ତ୍ତରେ ଉକ୍ତ
ଘଟକ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । କରକାରୀ ପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟ
ଘଟକ ଓ ଉପର-ପ ଉପର-ପ ଉପର-ପ ଉପର-ପ
କରକାରୀ ବୋଧାତମକୁ କାଳକାର ପ୍ରାୟ-ପ ଉପର-ପ
ଘଟକରେ ଉପର-ପ ଉପର-ପ ମେଘରେ ଘଟା—
କାଳକାର ମୁକ୍ତ ଅଧିକତର ଟ ୧୦୦ । ଅଧିକତର
୩ ୧୧ ନା । ୧୧ ଅଧିକତର ୩ ୧୧ ମୁକ୍ତ ନିକ୍ତ ।
ମୁକ୍ତ କପଟ ଦେବ ।

କଳର ବାବୁ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଟ ୧୭ ୯ ଟ ୪୫ ୫୩	ଚା ୧୮ ଉପ ମାତେ ନବମ୍ବର ୧୮୮୭ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ୧୫ ନ ପଞ୍ଚ ୧୭୧୦ ସାଲ ପଞ୍ଚମାସ	ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବଜାୟ
		ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
		ତାଳମାସଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ଅଗାମୀ ସମ୍ବାର ଅର୍ଥାତ୍ ଚଳିତ ମାସ ଯା ୨୫ ଉପ କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସେହିଣୀ ପ୍ରଭୃତ ସମୟୋଗ ପଞ୍ଚମ ଏଥିର ଦ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଂକାମାନଙ୍କ ମୁକ୍ତ ପଞ୍ଜିକାରେ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ଲେଖା ଅଛି । ଏହି ଯୋଗ ଦେଇ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ବସ୍ତୁର ଯାତ୍ରୀ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ କି ପ୍ରାୟ ଗତ ଗୋବିନ୍ଦଦ୍ଵାଦଶୀପର ଏ ସମୟରେ ସେଠାରେ ଭାଷା ଭିତ୍ତ ଦେବ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତାୟ ପୂର୍ବରୁ ସଜର୍ଜ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମାନେଜର ନିୟୋଗ ବସ୍ତୁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେୟ ଅବଧ କୌଶରୀ ଆଜ୍ଞା ଆସି ନାହିଁ । ମୁର ମଦାସକାକ ଭାର ବୃନ୍ଦାବନଭଞ୍ଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ଵ ବାବୁ ମାନେଜର ନିମିତ୍ତ ଅବେଦନ-ସତ୍ତ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଏକଶ୍ରୀ ପ୍ରଭଲପି ପାଇଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହର ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ଵ ବାବୁ ନିକଟରେ କଲିକତା ଯିବେ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏହି ମାସ ମଧ୍ୟରେ କଲିକତା ଯିବେ । କଥିତ ହୁଅଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଟ ସାହେବ ଏମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଏ ବସ୍ତୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବେ । କୋର୍ଟ ଅବର୍ତ୍ତନାର୍ଥସର ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନା ଉପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଟ ସାହେବ ଯେଉଁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ଵ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାର

ଅନୁକୂଳ ଅଟଇ ବଶେଷତଃ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣପାଠରେ କେତେକାଳ ମାନେଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଯେବେ ସେ ସ୍ଵରୂପରେ ନିର୍ବାହ କରୁଥିବାର ଦର୍ଶାଇ ପାଇବେ ତେବେ ତାହାଙ୍କ ନିୟୋଗ ବସ୍ତୁରେ ଆଉ କିଛି ସନ୍ଦେହ ଦେବ ନାହିଁ ।

କେନ୍ଦ୍ରସଂଘାଟାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଅଧିକ ଅଞ୍ଚଳର ଅନୁସାରେ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାର କମିସନର ଓ ଅମଳମାନେ ହେବା ସମ୍ଭବ କରି ସେଠା କତେଗ ଦତ୍ତାରେ ତେଲସେଷନ ଓ ଅଗ୍ନେୟ ଜାତୀ କରିଥିଲେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଓ ସେଠା ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେଠାରେ ବସନ୍ତମାନ ହୋଇ ଏ ସବୁ ଦେଖି ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । ନଗରରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ଆସଣା ବ୍ୟୟରେ କିଛି ବେଶ୍ୟା କରିଥିଲେ ।

ଏଠାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଳକର ସଂକଳନରେ ଅନେକ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଅଛି । ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ ସବୁରେ ଗତ ଓ ଚଳିତ ବର୍ଷର ଜଳକର ପକ୍ଷରେ ଅପ-ତ୍ତି ଥିଲେ ସେ ସବୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଓ ଲାଲ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଉଦନ୍ତ ଓ ଉଚିତ ଅଦେଶ ନିମିତ୍ତ ପଠାଇଲେ ବାକୀ ଦରଖାସ୍ତମାନ ନାଲ ଜଳର ଉତ୍ପାଦ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ଏ ମଉଜାର

ପ୍ରକାମାନେ ଅଗାମୀ ବର୍ଷକୁ ଯେପୁଂ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ସେ ସେମାନଙ୍କର ନାନକଲ ଅବଶ୍ୟକ ନ ଦେଲେ ସେମାନେ ଅଗାମୀ ବର୍ଷକୁ କରୁଲ-ସ୍ଵତ ନ କରିପାରନ୍ତି । ସଦ୍ୟପି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଜାଏ ଏପରି ଉତ୍ପାଦ ଦେଲେ ତେବେ ନାଲର କ ଦଣା ଦେବ ।

ଚଳିଲେଖିତ ପଞ୍ଚଶ୍ରୀକ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ-କର ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଏଥିପ୍ରତି କୃପାଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

“କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନୁଗତ । ପ୍ର । କୋବାଣ୍ଡା । ମୌ । ଶରତର ଆର ଉତ୍ତମ୍ଵ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବନ ଅଛି କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ବନ ନ ଥିବାରୁ ସେହି ବାଟେ ବନ୍ୟା ଜଳ ଆସି ଫସଲମାନ ନଷ୍ଟ କରୁଅଛି ଏଥିରେ ଗରବ ପ୍ରକାମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନପ୍ରସ୍ତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏଠାରେ ବନ ନ ଥିବାର କରଣ ଏହି ଯେ ପୂର୍ବେ ଏଠାରେ ଅନେକ ଘର ଥିଲ ସେ ତଦ ସବୁ ଏପରି ଲଗିଥିଲ ଯେ ସେଠାରେ ଆଉ ବନର ଦରକାର ନ ଥିଲ ଅଳ୍ପ ପ୍ରାୟ ତ-ନବର୍ଷ ହେବ ସେସବୁ ଦରକୁ ନଦା ଖାଲିଦା-ରେ ସେହିବାଟେ ଘାତ କରି ପାଣି ଆସୁଅଛି ଏଥିସକାଶେ ସେଠାର କେତେକ ଲୋକ ସେ-ଠାରେ ଗୋଟିଏ ବନ ହେବା କାରଣ କଲେକ୍ଟ-ଟର ସାହେବଙ୍କ କବିରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦେ-

ଇଥିଲେ ଉଦୟରେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ଦୟାକର
 କଲେକଟର ସାହେବ ଏଥିର ଉଦୟ କାରଣ
 ମହାନୀ ଉଦୟକର ଏକକରୁଥିଲେ କ୍ଷେ-
 ମାଧରକୁ ଲେଖିଥିବାରୁ ସେଠାରୁ ବାନ୍ଧୁ ସଂ-
 ନ ମହାନ୍ତି ଓଡ଼ିଆର ସେଠାକୁ ଯା-ଥିଲେ
 ବୋଧହୁଏ ସେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ହୁଏତୁକାମ
 କରୁଥିଲେ ଏଥିସକାଶେ ଅମେମାନେ ବିନୀତ
 ଭାବରେ ମହାମାନ୍ତିଙ୍କ କଲେକଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ
 ମେଘ ପରିସାହେବଙ୍କ ନକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ-
 ଯେ ସେ କୃପାଦୃଷ୍ଟି ପକାଇ ବନ୍ଧୁଶ୍ରୀଏ କର-
 ଦେଇ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ମୋଚନ କରନ୍ତୁ ।”

କେଉଁ ଦେଶରେ ଦୟାକର ମହାକବିର
 ପରମାଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଅଛି । ମହଲ
 ସଠରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରମାଶରେ ଜାଣ ହୁଅଇ
 ଏକ ଉଦାର ଗୈରମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ
 ଲେକେ ବିଶେଷ ସୁଧା ପାଇବାରୁ ଅବକାଶ
 ସକଳର ଯତ୍ନ ହୁଅଇ । ଏମେଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ସଂସ୍ଥା ଉଦେଶରେ ସେଠା ପ୍ରତ-
 ନର ଅବକାଶ ଅଇନକୁ ସମୋଧନ କରାବା
 ଛଳରେ ମହଲ ସମ୍ପଦ ଏକ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ
 ସରକାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ପ୍ରାପନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କଲେ । ଏଣେ ମହଲ ସେ ପ୍ରଦେଶର ଗୋଟିଏ
 ସାଧାରଣ ଶାସକଦ୍ୱୟ ଓ ଅଧିକାରୀ ଦୁଃଖୀ
 ଲୋକ ଚହଁରେ ପ୍ରାଣଧାରଣ କରନ୍ତି । ମହଲ
 ଉପରେ ଲବଣ ପର ପରମିଟି କର୍ତ୍ତୃକେ ଦୁଃଖୀ
 ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଦେବ ବୋଲି
 କମ୍ପେଇବାପିମାନେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ଦୃଢ଼ତର ଅପତ୍ତି କଲେ ମାତ୍ର ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡ ତାହା ଗ୍ରାହ୍ୟ ନ କରି ପ୍ରସ୍ତାବନ ଅଇନ
 ବିଧିବଦ୍ଧ କଲେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଇଣ୍ଡିୟାଙ୍କ
 ମହୁଣ୍ଡ ନିମନ୍ତେ କାଗଜପତ୍ର ପଠାଇଲେ ମହା-
 ମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ଲିଖିତ ଉପକ ବାହା-
 ଦୁର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଅପତ୍ତିକୁ ବଳବତ୍ତର ଛାନ୍ଦ
 କରି ଉକ୍ତ ଅଇନକୁ ମହୁଣ୍ଡ କରୁଥିଲେ ଏବଂ
 ଏଥିପାଇଁ ସର୍ବସାଧାରଣ ମହାତ୍ମା ଲିଖିତ ଉପକ
 ଅନୁଗତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ
 ଏହାଙ୍କ ପର ପ୍ରଜାକର୍ତ୍ତୃକ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ବନ୍ଧୁ-
 କାଳ ଗୁରୁତରପର୍ବରେ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ।
 ଏହି ବାର୍ତ୍ତାଦ୍ୱାରା ସେ ସାଧାରଣ ମତକୁ ବିଶେ-
 ଶରୂପେ ଅପ୍ତା କରୁଥିବାରୁ ଅଧିକ ଗୋଟିଏ
 ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଯେମନ୍ତ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷଲକ୍ଷ
 ସାହେବ ସର ଅସଲି ଇତିନ ଅଭିପ୍ରାସନ ପ୍ରଶା-
 ନାମ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ କରିବାର ଉ-
 ଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ ସେହିପର ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଡ ମଧୁ ମେସ୍ ଫର୍ଗୁସନ ସାହେବ ଉକ୍ତ ପ୍ରଦେ-
 ଶରେ ଏ ପ୍ରଶାଳୀ ପ୍ରତଳର ଦୋଇ ପାରିବ
 ନାହିଁ ବୋଲି ଚଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କୁ ଉପୋକ୍ତ
 କରୁଥିଲେ ମତ୍ର ମହାମାନ୍ୟ ଲିଖିତ ଉପକ ବାହ-
 ଦୁର ଏକ ଦୀର୍ଘପତ୍ରରେ ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଡଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉକ୍ତ ଓ ଅସାର ଯୁକ୍ତିର ଯଥା-
 ସାମ୍ୟ ପ୍ରଭୃତ୍ୱର ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ଏକ-
 ବେଳେ ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅପଣା ଭ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର
 କରି ଅଭିପ୍ରାସନ ପ୍ରଶାଳୀ ବିଶ୍ୱକ ଭାବରେ
 ଚଳାଇବା କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ସର ଯେମସ୍ ଫର୍ଗୁସନ ଅନୁସାର ସମ୍ପ୍ରଦୟର
 ଲୋକ ଭେଣ୍ଡ ସେ ଲୋକସାଧାରଣଙ୍କୁ କୌ-
 ଶର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାର ଦେବାକୁ ଅନୁକୂଳ ତାହାଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ କିଛି ଦିନମାନେ ମୁକ୍ତସିପା-
 ଲିଟି ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀମାତ୍ର ବୋର୍ଡର ସମ୍ପ୍ରଦାନ ନ
 ଦେଲେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ସାହର ବିଶୁଦ୍ଧତା
 ଘଟିବ । ସ୍ୱରର ବିଷୟ ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅଭି-
 କେହି ସ୍ତ୍ରୀମାତ୍ର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ସେପରି ଧାର୍ଯ୍ୟ-
 ଲୋକ ନୁହନ୍ତି କୋହଲେ ମହାମାନ୍ୟ ବଡ଼
 ଲକ୍ଷ ସାହେବ ଏହି କଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଭୁର
 କରିବାକୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଲାଗିଲେ । ବଙ୍ଗ,
 ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ପଞ୍ଜାବ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ
 ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଅଭି-
 ପ୍ରାସନ ପ୍ରଶାଳୀ ଅପଣା ସଂକଳରେ ଚଳାଇବା
 କାରଣ ପଥୋପତ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ମାନ୍ୟକର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସର୍ବ ପ୍ରାଣୀ ଜଗତସାହେବ
 ସମ୍ପ୍ରଦ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ ପ୍ରକାଶପତ୍ର ଏ ପ୍ରଶା-
 ନୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନୁମୋଦନ କରି ବାର୍ତ୍ତାରେ
 ପରିଣତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାର ପରିଚୟ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାତ୍ମା ଜଣେ ଉଦାର
 ପ୍ରଭୁତର ଲୋକ । ସେ ମହାମାନ୍ୟ ଲିଖିତ ଉପକ
 ଅଭିପ୍ରାୟ ଶାନ୍ତ ଦେବା ମାତ୍ରକେ ଏକ କମିଟି
 ସମ୍ପ୍ରଦାନ କର ଦେଲେ ଜଣ ଦେଖାୟ ଏବଂ
 ଲଭିବେଶ୍ୟାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଚହଁର ସର୍ବ
 ନିୟୁତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି କମିଟିର ମତରେ
 ସମ୍ପ୍ରଦ ହୋଇ ନିୟମ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସମସ୍ତ
 ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପ୍ରଦ ଏବଂ କିଶାରେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ ପ୍ରଶାଳୀ
 ପ୍ରକର୍ତ୍ତୃକ ଦେବ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ନିୟମ
 ଦେବ କି ସରକାରୀ କର୍ମକାରକମାନେ ମିଉନ-

ସିପଲ ଅଥବା ସ୍ତ୍ରୀମାତ୍ର ବୋର୍ଡର ସମ୍ପ୍ରଦାନ
 ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । କି ବନୋବସ୍ତରେ
 ଏହି ପ୍ରଶାଳୀ ଅନୁସରେ ବାର୍ତ୍ତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ପୂରି କରି ଖଣ୍ଡିଏ ଅଇନର ସାଗ୍ରୁଲପ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରିବା କାରଣ ଉକ୍ତ କମିଟିକୁ ଭାର ଦିଆ-
 ଯା-ଅଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖି
 ନିଷ୍ପତ୍ତ ବୋଧ ଦେଉଅଛି କି ଅଶାମୀ ଅପ୍ରେଲ-
 ମାସରୁ ଭାରତବର୍ଷର ଗୁରୁଅଡ଼େ ଅମ୍ବ ଶାସନ-
 ପ୍ରଶାଳୀକାର ହେଲେଯିବ ଏବଂ ଅତିରେ ଏଥିର
 ଶୁଭଫଳ ସମସ୍ତେ ଭୋଗ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ
 ଦେବେ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପ୍ରଦେଶ-
 ଠାରୁ ଅନୁକୂଳ ଦେଲେହେଁ ଏଠରେ ଅଭି-
 ପ୍ରାସନ ପ୍ରଶାଳୀ ପ୍ରତଳ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର
 ସୂଚନା ସମ୍ପାଦନ ହୋଇଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 ଏହି ବିଷୟର ଖଣ୍ଡିଏ ଅଇନର ସାଗ୍ରୁଲପି
 ଇଣ୍ଡିୟା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଅଛି ସମ୍ପାଦନ ଏ ବିଷୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଠରେ
 ଦେବାର କାରଣ ଏହି ବାଠରେ ବିହୁଦ-
 ନରୁ ନାନା ବାର୍ତ୍ତାମାଧନ ନିମନ୍ତେ କୁମ୍ଭ ଉପରେ
 ଦେଲେପ୍ରକାର ଉପକର କରି ଅଛି ସେ ସମ-
 ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବ୍ୟବକ କରିବା କାରଣ ଖଣ୍ଡିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର
 ଅଇନର ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଦେବରୁ ଗତ ତିସମ୍ଭର
 ମାସରେ ଚହଁର ସାଗ୍ରୁଲପି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା-
 ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସ୍ତ୍ରୀମାତ୍ର
 ଅଭିପ୍ରାସନ ବିଷୟର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦା-
 ରଣ ବାହାରିବାରୁ ସେହି ନିୟମମାନ ଉକ୍ତ
 ସାଗ୍ରୁଲପିରେ ସର୍ବିବେଶ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ
 ହେଲା । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
 ସକାଶେ ଅଭିପ୍ରାସନ ପ୍ରଶାଳୀର ଅଇନ ବ୍ୟ-
 ବକ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ଚଳତ
 ମାସ ତା ୨ ତାରିଖରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଯେଉଁ
 ଦିନେ ସିନଳାଠାରେ ହୋଇଥିଲ ଚହଁରେ
 ଏହି ସାଗ୍ରୁଲପି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାୟ ବିଲେକ୍ତ କରିବା
 ଉପୋକ୍ତ ଅସର ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ
 ଶାସନକର୍ତ୍ତାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ଏହି ସଭାରେ
 ଜଣେ ମେସ୍ ବାସ୍ତବ ପ୍ରାକୃତକ ସାହେବ
 ଅପ୍ରେଲମାସକୁ ସ୍ତ୍ରୀମାତ୍ର ଅଭିପ୍ରାସନ ଅଧିକାର
 ପ୍ରଦାନ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ବିକୃତା କରି ଥିଲେ
 ତାହା ଯଠକର ଅମେମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଅନୁକୂଳ
 ହୋଇଅଛି । ସେ ଅଭିପ୍ରାସନ ବିଷୟ ଅବଶ୍ୟକ
 ତତ୍ତା ଏବଂ ଉପକାରମାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କହଲେ-

କ ଯେଉଁ ମାନେ ବନ୍ଦୁର କରନ୍ତି ସେ ଏହା ଦ୍ଵାରା ଏ ଦେଶର ସୁଖ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତି ଉତ୍ସୁକର ଅପଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ ସେମାନଙ୍କ ସହଜ ଭାବାର ଅଦୌ ସହାନୁଭୂତି ନାହିଁ । ବରଂ ଭାବାର ଏପରି ଉତ୍ସୁ ହେଉଅଛି କି କାଳେ ସମ୍ପର୍କିତ ଭାବରେ ଏ ନିୟମକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାଦ୍ଵାରା ଏହା ଉପରେ ଏମନ୍ତ ଅଦାତ ହେବ ଯେ ଚରଣ୍ୟତ୍ଵରେ ମନଫଳ କର ହେବ । ଯେଉଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଲ ବୋଧ ଗରାବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ସମତା ଦେବାର ଉଚିତ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରି ଅନୁସାରେ ସେମାନେ ଅଳ୍ପ ଅଧିକ ଏକ ସାମାନ୍ୟ ଅଂଶ ପାଇ ଭିନ୍ନାନ୍ତ ଅପଣା ଗରାବା-ଖର କରୁ ସତକର୍ମାଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବେ ଅଥବା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କଥାସ୍ତୁ ମନୋଯୋଗ ଦେବେ ମାତ୍ର ଏକ-କରେ ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକଙ୍କର ଅକୃତ୍ରିମ ଉଚ୍ଚାଶା ଚରତାର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ ଅଥବ ସେମାନଙ୍କୁ ସମାନ୍ୟ ଫରୁଜଦାଣ୍ଡ ଓ ଦେବାମା ସମତା ଦେବାର ଉଚିତ କୌଣସି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସେପରି ସମତା ଦିଆ ଯିବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବେଶ-ମାଜିଷ୍ଠେଷ୍ଟଙ୍କପରି ଭିନ୍ନ ଗୁରୁକଣ ଏକତ୍ରରେ ପାଞ୍ଚାଏତ୍ତ ବସି ସାମାନ୍ୟ ମୋକଦମାମାନଙ୍କର ବନ୍ଦୁର କରବେ ଭାବ ଦେଲେ ଜଣା ଦ୍ଵାବନ-ମାନଙ୍କର ବିସ୍ତର ସାହାଯ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ଲୋକ-ମାନେ ମଧ୍ୟ ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଘଷିତ ହେବ ।

ରାଜସ୍ଵ ସମା ଦେବାର ବିଧି ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ କମିଶ୍ଵରମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଅଛନ୍ତି କି ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେବା ସମୟରେ କୌଣସି ଲୋକକୁ ରୁଣଦ୍ଵାରା ରାଜ-ସ୍ଵ ଅଦାୟ କରିବା ବାଧ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏମନ୍ତ ଦୁଃସମୟରେ ପ୍ରଥମେ ଖଜଣା ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରକର କରିବା ଏବଂ କଠିନ ଓ ଦୀର୍ଘ-କାଳ ପ୍ରାୟା ଶକ୍ତ ହେଲେ ପରଶେଷରେ ଖ-ଜଣା ମାଫ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ । ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଘ ଇଣ୍ଡିୟା କମିଶ୍ଵରଙ୍କ ଏହି ଅନୁରୋଧ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରି ଗଜେଟରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି । ତହିଁ ରେ ଲେଖା ଅଛି କି କମି-ସ୍ଵରମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ନିୟମକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ମନୋମାନ ନିରୁତ୍ସାହ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣକର୍ତ୍ତବ୍ୟ

ହେଲେକ ଅଂଶରେ କୃଷିର ଅନୁସୂଚିତା ହେ-ଉରୁ ଯାହା ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଚିହ୍ନରୁ ଅଧିକ-ପରିମାଣରେ ସ୍ଥିର ଜମାର ନିୟମରୁ ବାଦାର ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ-ଙ୍କର ବିଶ୍ଵାସ ଏହି କି ସହଜ ପରିମାଣର ସ୍ଥିର ଜମା ଯଥା ସମୟରେ ଅଦାୟ ହେଲେ ପରି-ମିତାଗୁରୁର ସହାୟତା କରଇ ଏବଂ ଏହା ଲୋକଙ୍କ ସୁଖସମୃଦ୍ଧିର ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ଉପାୟ ଅଟଇ । କିନ୍ତୁ ପରାନ୍ତରେ ରାଜସ୍ଵ ସାଧନ କଳପର ଏକ-ରୂପ ନିଠିନଭାବରେ ଗୁରୁତା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନୁହେଁ । ଅଥବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଇଣ୍ଡିୟା ବିବେଚନା କରନ୍ତି କି ରାଜସ୍ଵ ଅଦାୟ ସ୍ଥିର ରଖିବା ଉ-ଚିତ ପ୍ରକାରେ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ନିୟମ ସ୍ଵରୂପ ଧାଳିବାକୁ ହେବ । କେବଳ ଯେଉଁ ସ୍ଥଳରେ ଦେଖା ଯିବ କି ଖଜଣା ଉତ୍ପାଦ ସ୍ଥିର କରିବା ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଭର ନୁହଇ ଏବଂ ଅତି କୋ-ଦଳ ଉପବନ୍ଧରେ ଖଜଣା ଅଦାୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଚରସ୍ଵାୟୀ ବ୍ୟ-ଦାତ ହେବାର ସମ୍ଭବ ସେ ସ୍ଥଳରେ ରାଜସ୍ଵ ସମା ଦିଆ ଯିବ । ଏହି ନିୟମକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ସକାଶେ କମି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଇନ୍ଦ୍ର-ଯଥା ନିରାପଦ କମି, ଅପଦପୂର୍ଣ୍ଣ କମି ଏବଂ ଅସ୍ଥିର କମି ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭାଗ କରି ବାକୁ ହେବ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୀର୍ଘକାଳ ସାପେକ୍ଷ ମାତ୍ର ପ୍ରକଟର୍ଥ ଏଥିରେ ଲାଗି ଥିଲେ କିଛି କାଳରେ ସେକ୍ସ ହେଇ ଯିବ ଏବଂ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର କମି ପ୍ରତି ଯେ ପରିମାଣ ଖଜଣା ଉତ୍ପାଦ ସ୍ଥିର କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ଚିହ୍ନର ନିରୁତ୍ସା ବନ୍ଦ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଗୋଟିଏ ନିରୁତ୍ସା ବନ୍ଦ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଭର କରି ଭାବ-କାଶା କରିବାରେ କିଛି କଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରେ କି ନାହିଁ ପ୍ରାୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କୁ ପରୁର ଅଛନ୍ତି ଖଜଣା ସ୍ଥିର କଲ ଉତ୍ତରୁ ପରିଷେଷରେ ଭାବ-ସମା ଦିଆ ଯିବ କି ନାହିଁ ପସ୍ତାତ୍ ଅଗାମୀ ଫସ-ଲର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ଏଥିରେ ମାମାଂସା ନିର୍ଭର କରଇ । କୌଣସି ଏକ ବିଭାଗର ମୋଟ ମାଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ଵର ଶତକର ଟ ୧୦ ୮ କା ହେଲେ ମାତ୍ର ଦେବା ସ୍ଵରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅନୁମତି ନେବା ପ୍ରୟୋଜନ ।

ରାଜସ୍ଵ ସମା ଦେବାର ବିଧିର ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଯେମନ୍ତ କମିଦାରଙ୍କର ଭେମନ୍ତ ପ୍ରକାଶର ସ୍ଵାର୍ଥ ରୁଦ୍ଧତାମ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ

ସରକାରୀ ରାଜସ୍ଵ ସ୍ଥିର ବା ସମା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକ-ର ଖଜଣା ସ୍ଥିର ବା ସମାର ଫଳ ସରୁପ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘରୁ ସ୍ଥିର ରହିବା କମା ସମା ଦିଆ ଯିବା ରାଜସ୍ଵ ଯେବେ କୌଣସି କମିଦାର ପ୍ରକାଶଠାରୁ ଉତ୍ପାଦ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଭାବଠାରୁ ସମସ୍ତ ରାଜସ୍ଵ ଚତୁଷଶାତ ଉତ୍ପାଦ କରିବେ । ଏହି ବିଧି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କାରଣ ଜଣା ଦିନିକ୍ଵ ଫସଲର ଭାଗ ଅବଶ୍ୟା ଯଥା ସମୟରେ କାଶିବା ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ଏବଂ ଏଥିର ବନ୍ଦୋଦସ୍ତ କରି ଦିଆଯିବ । ବାକୀ ପଡିବା ରାଜସ୍ଵ ଉପରେ ସ୍ଵା ନେବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଉଚିତ ବିବେଚନା କରନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ସ୍ଵଧର ପରିମାଣ ବାର୍ଷିକ ଶତକର ଟ ୨ । ଲେଖାଏ ହେଲେ ସର-କାର ସମସ୍ତ ଶତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ । ଏହି ସମସ୍ତ ନିୟମରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅବ-ଶ୍ୟକ ଅଟଇ କି ନାହିଁ ପ୍ରାୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ-ମାନେ ଜଣାଇଲେ ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ହେବେ ।

ଉପର ଲିଖିତ ନିୟମମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କେବଳ ଯେ ସମସ୍ତ କମିଦାରୀରେ ଯୋଗ ବା ମରୁତ୍ତ ହେଉ ବିସ୍ତର ଶକ୍ତ ହୁଅଇ ସେହି-ଠାରେ ଦୁଃସମୟରେ ରାଜସ୍ଵ ସ୍ଥିର ରହିବ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ଦୁଇ ଏକ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେଲେ ରାଜସ୍ଵ ସମା ଦିଆ ଯିବ । ଏହି ନିୟମ ମନ ନୁହଇ ମାତ୍ର କମିଦାରୀ ସବୁକୁ ସେପରି ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ କରିବା କିଛି ସହଜ ବ୍ୟାପାର ନୁହଇ । ଯେବେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଚିତ ପ୍ର-ଦାବ-ମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ଵ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ସ୍ଵାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତେବେ ମଙ୍ଗଳ ନୋହଲେ ବଡ଼ ବରବରଇ କଥା । ମୂଳକଥା ଏହି କି ଖଜଣା ବନ୍ଦୋଦସ୍ତ କୋଦଳ ହେଲେ କମିଦାର ଓ ପ୍ରକା ଉତ୍ତମୁକର ମଙ୍ଗଳ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କୁ ରାଜସ୍ଵ ସମା ଦେବାକୁ ଅଧିକ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ । ଓଡିଶାର ୧ ଅଧିପର ଉତ୍ତମୁକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ କଦାଚ ଘଟଇ ଏବଂ ସେ କାଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମାତ୍ର ଅନ୍ୟା-ନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣ ଫସଲର ଶକ୍ତ-ରେ ଯେ ପ୍ରକା ଓ କମିଦାରମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପଛକୁ ନାହିଁ ତହିଁର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ବ-

ଦେବପୁତ୍ର ଦୋଷ ଅଟଇ । ସଦଳ ଜ୍ୟାରେ
 ଉଚ୍ଚପୁତ୍ରୀ ଅଥବା ଦୀର୍ଘକାଳ ପ୍ରାୟ ବନୋବସ୍ତୁ
 ଦେଲେ ଗୁଳ୍ମସ୍ତ ସମା ଦେବାର ପ୍ରାୟ ଅବଶ୍ୟକ
 ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ସମୟରେ ଖଜଣା
 ପ୍ରକଟ ରହୁଲେ ସ୍ତମ୍ଭସହର ଛାଡ଼ା ଅଲ୍ପକାଳରେ
 ଅଦାୟ କରି ସାରିବେ । ବଙ୍ଗଳାର ଚରପ୍ରାୟ
 ବନୋବସ୍ତୁ ଏଥିର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଅଟଇ ।

ଶାସନାଦାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣ ।

ଶରୀରୀ ଗୁଳ୍ମସ୍ତ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାନ୍ନ
 ରେବନ୍ୟ ବୌର୍ଜଳ ଜଗାପମା ଉପରେ ମାନ୍ୟ
 କର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ
 କଲିକତା ଗଜେଟ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଲିଖିତ ଅନୁଧ୍ୟାୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଶାସ
 ନାଦାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ କେତେ କଥା
 ଲେଖାଅଛି ଛାଡ଼ା ପାଠକର ଆଗ୍ନେମାନେ ବକ୍ତି
 ଅନନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ରେବନ୍ୟ ବୌର୍ଜ ଶାସନା
 ଦାଲର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବଡ଼ ପ୍ରସଂସା କରି ଅଗଣା
 ବିଜ୍ଞାପନରେ ଏହିପ୍ରକାର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଶା
 ସନାଦାଲ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିବରଣ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନ୍ତି । ସ
 ଦ୍ୟପିତ ଖଜଣା ଉତ୍ପଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ହୋଇନାହିଁ
 ଏବଂ ଅନେକ ଟଙ୍କା ବାଜା ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଖଜ
 ଣା ବୁକି ପ୍ରତି କଠିନ ଅପତ୍ତି ଦୋଇଅଛି ମାତ୍ର
 ଏଥିରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ନିୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିନ୍ତି ତହିଁର ଅସାରଣା ଅଥବା ଯେଉଁମାନେ
 ଦୀର୍ଘ ବଳାଭୁଅଛନ୍ତି ତାହାକର ଅଯୋଗ୍ୟତା
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନ ଶାରେ । କେବଳ ଖଜଣା
 ଅଦାୟ କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର ଏକମାତ୍ର
 ବିଦେଶୀ ଦୋଇଥିଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଲକ୍ଷ୍ମ
 ଲଗାଇଦେଲେ ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ ଯଥା ସମ
 ସ୍ତରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କମା ଅଦାୟ ହୋଇ ପାରିନ୍ତା
 ମାତ୍ର ତୁମ୍ଭର ବନୋବସ୍ତୁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ
 ମନ୍ତ୍ର ଖଜଣା ବସାଉବା କେମନ୍ତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ
 ର ପ୍ରକାଶ ସବୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଓ ଉତ୍ତା କରିବା
 ପ୍ରଧାନ କର୍ମ ହୋଇ ଶୁଭ କରିନ୍ତି । ସରକାରୀ
 ପ୍ରକାମାନେ ଖଜଣା ଦେଇ ପାରିଲେ ଅପଣା
 ସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତୁରୂପେ ଲୋଭ କରିନ୍ତି ଏବଂ କମିଦା
 ର ପ୍ରକାଶପତ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁଧ୍ୟାୟ ରୂପମ

ଦେବାକୁ ପଡ଼ଇ ନାହିଁ । ଅଥଚ ବୌର୍ଜଳ
 ବିବେଚନାରେ ଶାସନାଦାଲର ନିୟମ ଉତ୍ତମ
 ଅଟଇ କେବଳ ଯେଉଁ ଅଧିକ କର୍ମଶୂଳକ
 ଅନ୍ତରୁ ଉତ୍ପଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ହେଉନାହିଁ ।
 ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରେବନ୍ୟ
 ବୌର୍ଜଳ ଏହି କଥାରେ ଉତ୍ତର ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଯେ ବୌର୍ଜ ଯେଉଁ ନିୟମମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଖ୍ୟା
 କରିଅଛନ୍ତି ଅବଶ୍ୟକରେ ସେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଅଛ
 ନ୍ତି ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ା ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।
 ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଖଜଣା ଖଜନକ ଅଦାୟ
 ହୁଅଇ ନାହିଁ କମା ବୁକି ପ୍ରତି ଶକ୍ତି ଅପତ୍ତି
 ହେଉଅଛି ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳ ବ୍ୟାପୀ ମୋକଦ୍ଦମା
 ଦ୍ଵାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ମ
 ଶୁଭ ଧାରଣ କରୁଅଛି । ଏପ୍ରକାର ଅସନ୍ତୋଷ
 ଜନକ ଫଳ ଦେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣ ମେଣ୍ଟ ଶାସନାଦାଲ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି
 ପ୍ରିୟ କରିବା ସଦଳ ନିଦାନ । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବ
 ଶ୍ଣମ ଏମନ୍ତ କହୁ ନାହାନ୍ତି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ
 ର କର୍ମଶୂଳକତା ଏତା ଏଥି ସତ୍ୟରେ ଦାୟୀ
 ଅଛନ୍ତି । ତାହାକ ବିବେଚନାରେ ଉତ୍ତର
 ଅ ନର ଦୋଷ ଏବଂ ଗାସକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୋଷ
 ରୁ ଏପରି ଫଳ ପଡ଼ିନା ହୋଇଅଛି । ଫଳତଃ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାକେବେ ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ହେ
 ଉଅଛି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ
 କିଛି ଓଟିସିଓଟିସି ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ରେବନ୍ୟ
 ବୌର୍ଜଳର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଶାନ୍ତି
 ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ବିହର ପ୍ରକାଶର ଅବ
 ନମନ କରିବେ । କେବଳ କମା ଓ ଫଳ ବାଜା
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବା ଶାସନାଦାଲ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଯଥେଷ୍ଟ ନିଦାନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜଣାରେ ଦେଖାୟ
 ଅଥବା ଲଭିଗେପାୟ ମାନେଜରଙ୍କଦ୍ଵାରା ଶାସ
 ନାଦାଲର କାର୍ଯ୍ୟ କପତ କରୁଅଛି କି ସମାପ
 ଠରେ ବୁକି ବିଷୟ ଏବଂ ନୂତନ ଫସଲର
 ଚାଷ ପ୍ରବେଶ ଦୋଇଅଛି ବୁକିର ଉନ୍ନତ ସଜା
 ଣେ କି ନୂତନ ପ୍ରଶାଳୀ ଏବଂ ଯନ୍ତାକର ଅନୁ
 ଶ୍ଵାଦ ଦୋଇଅଛି ଏ ସମସ୍ତ ବିଶେଷକର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କଣ୍ଠାକାର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଶ୍ରେଣି ଲଟ ସାଦେବକର ଉପଲବ୍ଧିକ
 ତଥାମାନଙ୍କରୁ ବିଲକ୍ଷଣରୂପେ ଜଣାଯାଉଅଛି
 ଯେଉଁଠି ଶାସନାଦାଲର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀରେ
 ଅଧିକ ଅସମ୍ଭବ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବୌର୍ଜ

ରେବନ୍ୟକୁ ସେ ଯେଉଁ ଉପଦେଶ ଦେଇଅଛ
 ନ୍ତି ତାହା ଅଲ୍ପ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ । ଗୁଳ୍ମସ୍ତ
 ବିଭାଗର ଦାବିମାନେ କେବଳ କମା ବୁକି
 ଦେଖାଇ ଅନୁଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରେଣି ଲଟମାନଙ୍କଦ୍ଵାରାଦ୍ଵ
 ର ଦେଖାଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଣି ଲଟ
 ସାଦେବକ ସେ ଲୁଚୁକରେ ଭୁଲି ପାରିଲେ
 ନାହିଁ । ଏ ମହାତ୍ମା ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରକାଶକୃଅଛନ୍ତି
 ଯେ ସ୍ତଳେ ସେ ବିଜ୍ଞାପନ ପାଠଦ୍ଵାରା ଦେଖାଅ
 ଛନ୍ତି କି ମେହନାପୁର ଓ ଖୋରଧା ଶାସନାଦା
 ଲରେ ବିପୁର ଖଜଣା ବାଜା ପଡ଼ିଅଛି ଓ
 ପ୍ରକାମାନେ ନାନା ବ୍ୟାଧି କରୁଅଛନ୍ତି ସେ
 ସ୍ତଳେ ସେ କେମନ୍ତ କରି ଶାସନାଦାଲର
 କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଭଲ ବୋଲିବେ । ବାସ୍ତବରେ ସେ
 ଖୋରଧାବାସିଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଖି ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋ
 ଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ ଏବଂ ପ୍ରକାଶରେ
 କରୁଅଛନ୍ତି କି ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ତାହାକର
 ବିଶ୍ଵାସ୍ୟାଳରେ ଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ଏ ବିଷୟରେ ବୌ
 ଗର୍ଜଳ ପତ୍ର ଲେଖିବେ । ସତେଦ ଖୋରଧା
 ପ୍ରକାଶର ଗୁଣ ଉତ୍ତମ ଦେବ ଏବଂ ସେମା
 ନେ କଠୋର କରଣରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବେ ।
 ଅଗ୍ନେମାନେ ଏହି ଖୋରଧା ଏବଂ ବଟକ
 ଶାସନାଦାଲ ବନୋବସ୍ତୁ ବିଭାଗରେ ଅନେକ
 କଥା କହି ଏତେଦିନେ ଶ୍ରେଣି ଲଟ ସାଦେବ
 କଠାରୁ ଏପ୍ରକାର ସହାନୁଭୂତି ପାଇବାରୁ
 ସମସ୍ତକ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ତାହାକ ଗଠ୍ୟ ଧ
 ନ୍ୟବାଦ ହେଉଅଛି ଏବଂ ବିନାବିଭାଗରେ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି କି ଏଥି ସଙ୍ଗେ ଥରେ
 କଟକ ଶାସନାଦାଲର ଅବଶ୍ଵର ପ୍ରକାଶଦାକର
 ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁ । କଟକ ଶାସନାଦାଲର ପ୍ରକାଶର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଏହି ସୁଯୋଗରେ ଅପଣା ଦୁଃଖ
 ଶ୍ରେଣି ଲଟ ସାଦେବକ ସମକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ
 କରିବୁ ତାହାଣ ଏପରି ପ୍ରକା ଦସ୍ତାନ ଶାସନ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟଠାରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପତ ସ୍ଵହାର
 କବାଦ ବିଷୟ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ବିବରଣ କେବଳ ଉପଲବ୍ଧିକରୁ କଟକ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବ୍ୟାଗର ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆକାଶରେ ଯେଉଁ ଧୂମକେତୁ ଉଦୟ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯାହା ଦୁଇମାସ ପୂର୍ବେ ବଜ୍ର ଉତ୍କଳ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ପୃଥିବୀରୁ ବହୁତ ଦୂରକୁ ବାହାର ଯିବାରୁ ବସୁର ମଳିନ ପତ୍ର ଗଲଣି ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ଅନୁଦାନରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବ ତାହାକୁ ଅନୁଦେଶୀୟ ବସୁର ଲୋକ ଅମଙ୍ଗଳର ସଙ୍କେତ ବୋଲି କଳ୍ପନା କରି ଉତ୍ସାହୀ ହେଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ପୁରୁଷୋତ୍ତମର ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ବରହର ଦାସ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଏହି କେତୁର ନାମ ବରୁଣକେତୁ ଏହା ବର୍ଷା କାଳରେ ଉଦୟ ହୁଏ ଏବଂ ଏ ଅଗ୍ରଭୂତ ନିଆଇ ଶୁକ୍ର ପୂର୍ବାହଣ ଅଟଇ କାରଣ ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଏହା ଉଦୟ ହୁଅଇ ସେ ବର୍ଷ ବସୁର ବୃଷ୍ଟି ନପାବନ୍ତି ଓ ସପ୍ତ ଉତ୍ସୁକ ଓ ଶସ୍ତ୍ରାକାଳ ହୁଅଇ । ଫଳତଃ ଏ ଲକ୍ଷଣମାନ ଏ ବର୍ଷ ଘଟିଅଛି । ପୁରୀର କୌଶଲ୍ୟ ବସୁର କାରଣ ନାହିଁ । ପାଠମାନଙ୍କ ଜାଣିବା କାରଣ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ । ଏଥୁରେ ଆଉ କାହାର କିଛି ବୋଲିବାର ଥିଲେ ସାଦର ପୂଜାର ପତ୍ରସ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

“ଶାନ୍ତି ଶାରଦାନ୍ତର୍ଗତ କେତୁରୁଚ୍ଚାବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରମାଣଂ ।

ଯଥା—ଉତ୍କଳବଚନଂ ।

ବୃହସ୍ପତି ବାସୁ ବରୁଣ ସୂର୍ଯ୍ୟାଣି ସମସ୍ତବିଧାଃ
 ବସନ୍ତାଦସ୍ତୁ କାସ୍ତ୍ରୋତ୍ତରଃ ଶକ୍ତ୍ୟୁ ବେଦକଃ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦୟ କେତୁ ଉତ୍ପାସରେ ପ୍ରଥମେ ଉଦୟ ହୋଇଥିବା ହେତୁ ବରୁଣ କେତୁ ଅଟଇ । ତାହାର ଲକ୍ଷଣ ଉକ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ । ଶ୍ରୀବତ ଶୈଳପଦସ୍ୟୋ ବାହୁଂସୁ ଦରବିପେତ । ଦେଶଂ ତୈବ ଚ ବମିନି ଲକ୍ଷଣେ ପୁଣ୍ୟାଦୁଷ୍ଣେଃ । ଅବାହସ୍ତୁର ମନୋବାହୁଂ ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ବର୍ତ୍ତାଦୁପଦଂ । ଉତ୍କଳ ସରଦୋ ସାନ୍ତ କଳକେନ ସମାହତାଃ । ଧାନଂ ସମର୍ପତାଂ ସାତ ଉଦସ୍ୟୋ ନ ରବନ୍ତୁ । ଉଦସ୍ୟେ ବାହୁଶାନ୍ତାଃ ଏତଦ୍ଦେବତ ଲକ୍ଷଣଂ ।
 ପୁନସ୍ତକୌଶଲ୍ୟମାନେ ଏ ଅଗ୍ରଭୂତକେତୁ ବୋଲି ଅଶିଙ୍କା କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏ ତାହା ନୁହେଁ । ବରୁଣ ସଂହତାୟାଂ ପ୍ରମାଣଂ ଯଥା—
 ପୁସ୍ତକଂ ପ୍ରସନ୍ନଃ ସିନ୍ଧୁ ରବିରୁଚରଃ ସଂଶିତଃ ଶୁକ୍ରଃ ।
 ଉଦତୋ ବାଦୟନ୍ତଃ ସୁକ୍ଷ୍ମ ସୌଦ୍ୟୋକତା କେତୁଃ ।
 ଏ ଧୂମକେତୁ ନୁହେଁ । ଧୂମକେତୁ ଲକ୍ଷଣଂ ।
 ଧୂମଧୂମୋ ଧୂମଧୂମୋ ଧୂମଧୂମୋ ମନୋରଂ ।
 ଏବଂ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟକେତୋ ଲକ୍ଷଣଂ ମନୋରଂ ।”

ସାୟାହୁକ ସଂବାଦ ।

ଅତି ଅଭୟମାତମ ଅଠପାଠ ପାଠକମ ମୋହରମ ପଂ ଅବସ୍ତୁ ଦେଇ ଗଦଗର୍ଭ ପଲଟନମାନେ ସେମନ୍ତ ସୁସଜ୍ଜିତ ମଜ୍ଜିତ ରଚନା କରୁଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କବି ସମ୍ଭବତଃ ଉତ୍ତମେକଙ୍କୁ ଅମଙ୍ଗଳ କରାଅଛନ୍ତି । ପଲଟନସ୍ତ୍ରୀକର ଏ ନିଷ୍ପତ୍ତରେ ଭାଗ ରହିବ ଦେଖାଯାଏ ।

ଗଦ ଶରଣାଦ ଏଠା ପଲଟନ ବଜାରରେ ବିନ ଦୁଃସ୍ୱପନ ସମୟରେ ଅକମ୍ପତ ଏକ ବରଦ ପତ୍ନୀ କୋଠା ଦୋକାନ ଚ ତହିଁରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁତ୍ର ସହୃଦ ବାରିଦ ନିକୟ ହେଉଥିବା ଏକ ଉଦୟକର ଶକ୍ତ ସହୃଦ ଧୂମରେ ବୃତ୍ତମୟ ଏବଂ ଶକ୍ତ ମାନକେ ସମୁଦାୟ ଛୁଟି କଢ଼ି ସହୃଦ ଲେଖିଯାଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠତରରେ ଶ୍ରବଣଲୀ ତୋଇ ପଠନ ଏକପାତ୍ର ବାଜି ମଧ୍ୟ ଲାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି । କୋଠା ଦେହରେ ପୋଡ଼ାପାଗ ବଜନାଣ ବସୁ ନାହିଁ ଏକ ବସନ୍ତ ବାରିଦରେ ଅର୍ପି ଦିବି ଏମନ୍ତ ବାଣ ବସନ୍ତ କିଛି ଝିର ହେଉନାହିଁ । ଦୋକାନରେ ସେ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଶବ୍ଦ ତାହାର ସମ୍ପାଦ ପୋଡ଼ାଯାଇଅଛି । ବଞ୍ଚଣା ଅଭବନ ସେ ମରଗଲା । ଅଉ ଦୁଇଜଣ ଅଳ୍ପ ଅଧାର ପାଇଥିଲେ । ଦୋକାନରେ ଥିବା ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଲାଭ ପୁସ୍ତକ ଲୋକାଗାର ହୋଇଅଛି ଅଥଚ ଏ ଦୋକାନରେ ଥିବା ଏକ ପିଠା ଇଂରାଜୀ ବାରଦ ବଞ୍ଚଣା ଉତ୍କଳ ସେହିପରି ପାସାଲମ । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଫକୀରା ଚପ୍ପାଚ ନିମିତ୍ତ ଅଭାଗା ସେହି ବାରଦ ଥିବା ତହିଁରେ ଅର୍ପି ଦିବି ଦୁର୍ଭାଗୀ ଘଟିଅଛି ।

ଏଥର ବରଦପଦାଳୟର ପରାଶା ଦେବୀ କାରଣ ଏଠା କଲେଜରୁ କି ୧୨ ଶ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ସ୍କୁଲରୁ କି ୧୦ ଏ ଯଦୁ ପ୍ରାଣୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱରର ସୁଜ୍ଞା ଶ୍ରୀମତୀ ବୃତ୍ତି ଦେବୀ ବଡ଼ ସୁଖର ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଟଇ ।

ଅସେମାନେ ଗଦ ସପ୍ତାହରେ ଶ୍ରୀ ଚରାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଯେଉଁ ପିଙ୍ଗଣ ରୋପ ଥିବା ବସ୍ତୁ ଲେଖିଥିବୁ ଏତଦ୍ ଉକ୍ତ ଲେଖ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧର ପଠଅଛି । ତଳେ ସମସ୍ତର ମହାପାତ୍ର ନାମରେ ଜଣେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ସେବକ ଉକ୍ତ ଲେଖକୁ ସେତଳ ସ୍ୱତ୍ୱରେ ଲେପଇ ନେଇ ତାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଅପଣା ସୁଦ୍ଧରେ ରଖି ଦିଅଁ ଚୋ-କାରକୁ ବଳି ଦେବାକୁ ଅନିଷ୍ଟାକୁ ବଜାରରେ ଧର ପଠଇ । ମକଦ୍ଦମା ନିରାପତ୍ତୀରେ ଅଛି । ପୁ, ପଠିବା ।

ଜଣେ ପଞ୍ଚତ୍ରୋକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଜମିଦାର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଭ୍ରମରବଦ ସ୍ୱପ୍ନ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣ ମଜ୍ଜିତରେ ପଢ଼ିମନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚଶତ ବୈଷ୍ଣବ ଗୁରୁମୂର୍ତ୍ତି ଗ୍ରନ୍ଥପାଲନ କରୁଥାନ୍ତୁ ବ୍ୟାକ୍ରମୀ ଓ ଜ୍ୟୋତିଷୀ ସମୟରେ ବାହୁଲ୍ୟ ବରୁଦଗ୍ରହୀବ ଟଙ୍କା ଗର୍ଭ ହୁଏ; ବୈଷ୍ଣବମାନେ କହନ୍ତୁ ପ୍ରଭୃତିବର୍ଷରେ କୌଶଲ୍ୟ ଶାଳରେ ଏପଦ ଅପଦ ସତକାର ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣର ସେହି କୁଟ ଓ ନାଟ ମଜ୍ଜିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛନ୍ତି ତାହା ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧାବନ ଧ୍ୟାନ ଅପର୍ଣ ଅଟେ; ମାତ୍ର ଅସ୍ତେ ସୁଖିତ ହେବୁ ବାହୁଲ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରଣ ନାହିଁ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଅତି ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ବବକରସୁର ନାମକ ଶାଳରେ ମହାବଦ ତାଳାପାଖର ଗ୍ରନ୍ଥମୂର୍ତ୍ତି ସହୃଦ ଗୋଟିଏ ମଜ୍ଜିତ ଅଛି; ଏହାର ସବିଶେଷ ସୁଗନ୍ଧ ଅସ୍ତେ ପଠୁକ ଜଣାଉଛି ।

ଏକ ସମ୍ଭାବନାରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଜଣେ ପାଗଲ ଅପଣାକୁ ସୁଦାନଃରେ ଥିବା ନିନେକର ଅପଣା କୋ-ଠରେ ଦୁଇ ଦୋଇ ପତ୍ର ଉତ୍କଳ ଏବଂ ଚକ୍ଷୁ ଖାଉଥିବ ନାହିଁ । ତାହାର ଏହିକଥା ହ୍ରଦୟଙ୍ଗମ ହୋଇଥିବା ସେ ମନ ମଣିଷ ଖାଏ ନାହିଁ । ଏହୁ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ତାହାର ପ୍ରାଣ ସଂଶୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ । ଜଣେ ଦୟାଳୁ ଡାକ୍ତର ଚରଣ କବି ମୁଠସାବରକୁ ଯେପରି ଭାବରେ ଲୁଚା ପିତାରେ ହିଅଥାଏ ଛଳଣ ଲୋକ ପୁଣ୍ୟରେ ଶକ୍ତ ବୋଧ ହେଉ ସେହିପରି ଲୁଚା ପିତାରେ ସେ ପାଗଲର ପର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ପରେ ବସାଇ ଶ୍ରୀମଦ୍ବାକୁ ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଠିକ ମୁତଲେକ ପ୍ରାୟ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । ସେ ପରର କାର ଗୋଲ ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଏପରି ଅନୁଭବରେ ଲେଜନ କରାବାର ପାବଲ ଦେଖି ଅପଣା ପରଗୁରୁକୁ ପରଗୁରୁ ‘ଏମାନେ କିଏ?’ ପରଗୁରୁକ ଉତ୍କଳ ଦେଇ ‘ମୁତ ମନୁଷ୍ୟ’ । ପାଗଲ କହୁଛି ‘କିଏ? ମୁତ ସେବେ ଘୋଜନ କରନ୍ତୁ ।’ ପରଗୁରୁକ କହୁଛି ‘ଅଉ କିଏ, ଦେଖନା ।’ ତହିଁ ପାଗଲ କହୁଛି ‘ଦେବେ ଅଉ କିଏ, ମୋର ହେତୁରେ ପ୍ରାଣ ଯାଇଛି, ମୁତ ଯାଏଁ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗୋଦଳ’—ଏହା କହି ସୁଦର ସେହି ବନ୍ଦୀକୁ ଖାଇବାର ଅଭୟ କଲା—ପାଗଲକୁ କୌଶଲ୍ୟ ଶ୍ରୀଷ୍ଠ ।

ମାତ୍ରାଜର ଯୋଗ୍ୟ କାରଖାନାର ବନ୍ଦୀରୁମ୍ ହୋଇଅଛି । ଗୁରୁଜଣ ଲଭ-ପ୍ରାଣୀ ଓ ଛଳଣ ପିତାଣି ଶ୍ରୀଲୋକ ଏବଂ ଗୁରୁଜଣ ପିତାଣି ପ୍ରଭୁଷ କାରଖାନାରେ ନିସ୍ତୁଳ କର ହୋ-ଇଅଛି । ତରଳତ ଦେଖିବୁ ଯୋଗ୍ୟ ଏକ ଅଠକଣ ଲୋକ ଲୁଚା ଘଣ୍ଟି କରାପାଠରେ ନିସ୍ତୁଳ ହୋଇଅଛି । ଏହା ବ୍ୟ-ପାତ ଦୁଇଜଣ ମେଷିକା, ଜଣେ କରଳ ନିସ୍ତୁଳ କର ହୋଇଅଛି, ଅଉ ଜଣେ ମାନେକର ଅଛନ୍ତି । ବସନ୍ତ ବେଶ ଲଭହୋଇ କର ଶୁବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକାହରେ ଶ୍ରଦ୍ଧତାରକ ପରଠାକୁ ପଠାଯାଏ । କୌଶଲ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦ ନାହିଁ । କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ବେଶ ସୁଚଳରେ ଚଳୁଅଛି । ଏହୁପରି ଗୋଟିଏ ଯୋଗ୍ୟ କାରଖାନା ବାଜାରରେ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଅସମାନକର କରକତାରେ କି ଗୋଟାଏ ହେବ ନାହିଁ? କରମାନ ଏମନ୍ତ କି କେହି ନାହାନ୍ତି ଯେ ଏପରି ଗୋଟିଏ କାରଖାନା କର ଲୋକଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ଦୂର କରବେ ଏବଂ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ଲଭକାରୁ ହେବେ? ପ୍ର.

ପିନ୍ଧାବଣ ନାମକ ଶାଳରେ ଗୋଟିଏ ହୁତଳ ଧର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ବାସୁ ହୋଇଅଛି, ଶ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କୁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ୱପ୍ନ ଅଧିପତ୍ୟ କରବାକୁ ଦେବା ଏହାର ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷଣ । ଏହି ସ୍ୱପ୍ନାଦି କେବଳମାନଙ୍କୁ ଶପଥ ପୂଜକ ଏପରି ପ୍ରତୀକ କରବାକୁ ହୁଏ ଯେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପତ୍ନୀର ସ୍ୱପ୍ନ ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିବେ ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନାଦି ମଧ୍ୟରେ ଏକଦଳ ତାହାକି ନିକଟରେ ପାପ ସ୍ତ୍ରୀତାର କରବେ । ପୁରୁଷମାନେ ଦୋଷୀ ହେଲେ ଶ୍ରୀଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀତି ବେବେ ।

ପିଣ୍ଡପଦେଶରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଦେଖିବୁ ସେନା ଫେର ଅଧିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିଅଥା କି ବା ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟୟରେ ସେନା ଅଠକ୍ର ଧୂମଧାନ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଅପବାଳ, ଅସେକ ଓ ପଞ୍ଚଲତାକାଏ ସହୃଦକୁ ଏମନ୍ତ ସଜାଇବା ହୋଇଥିଲା ସେ ପିନ୍ଧୁ ଅନ୍ ଓ ସ୍ୱେଦସକର ଏ ଦେଶକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧମନ ରଖନ୍ତୁ ସେପରି ଗୋଟିଏ କେବେ ଦେଖି ନାହିଁ । ବୋଧ ହୁଏ ବ୍ୟୟରେ ଲୋକମାନେ କଳାଦୀନା-ନକ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସୁଖପ୍ରସ୍ତୁ ଏହାବେଳ ଏପରି ହୋଇଥିଲା ।

ଅର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର ଉଚ୍ଚା ପାମାଳେଠାରେ ପଶୁପଦ ଦିନ
 ହୃଦୟାନ୍ତେ ପ୍ରଥମା ପଦ୍ମନ କରୁଥିଲେ । ନେଇ ସାଧୁଙ୍କର
 ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ୧୨୧ ମୁସଲମାନ ଅତି ବାଦ୍ୟପଦ
 ଶୁଣି ପ୍ରଥମାମାନ ଛଳାଇ ଘଟା ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କରି
 ପରାସ୍ତ କଲେ । ମୋକଦ୍ଦିମା ଉପରେ ଦେବୀରେ
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୧୩ ଶତ୍ରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ୫୦୦ କା
 ଲେଖାଏ ଅର୍ଥପତ୍ର ଦେଇ ମନ ଉଚ୍ଚା ମେଲେଷୁରକ
 ସମୀପରେ ଅପାଳ ଦେବତା ଅପାମାନେ ମୁକ୍ତି ଲଭିଲେ ।
 ଏସବୁ ହୃଦ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରୁମ୍ଭ
 ଗୋପମାନ ଘଟିବାର ମାତ୍ରାଜ ଅର୍ଥପତ୍ର ଅପକା
 ଶୁଭ୍ର ।—ହୃଦ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଏବେ ବ୍ୟ ଅକଳ
 କାହା କି ଘଟୁଅଛି ?

ହିନ୍ଦୁପୁସ୍ତକ ହୃଦ ପାଠସ୍ତର ପଞ୍ଚପଦେଶାସ୍ତର
 ନାମକ ୩୯୯ ଶ୍ଳୋକ ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ୟା ଚୋକା କାଳୀନ
 ତାହା ନାମରେ ଦାବାର ପ୍ରତି ସବରମାନ ଅସ୍ତର ପଦ୍ୟା
 ଦେଇଥିବାରୁ ଉଭୟେ କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ପଠିପାଦକା କରା
 କୌଣସି ପଦ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାଠକା କରା
 କୌଣସି ସରକାର କର୍ମ ପାଦକା ପଞ୍ଚରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ
 କୋର ମାତ୍ରାଜ ଘଟେକ୍ଷେରେ ପୋଷଣା ବିଧି ସାଧିଅଛି ।
 ଉତ୍ତମ ।—

ସେବାପୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷେ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଶିକ୍ଷକା ପଦ
 ଅନେକ ସର କପସ୍ତରା କରୁଅଛୁ ।—ପାଷାଣାଠାରେ
 ଶିକ୍ଷକାର ଚୌପଦ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଅଧକ ଦେବାପାଏ ।

ନଦର ଶାନ୍ତମୟ ପର୍ବତରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଯେତି
 ଲକ୍ଷ ନବରର ଜଣେ ୧୦୦ ଶୀଘ୍ର ଦଧିକା ପୁସ୍ତକା
 ବକାହତା ଦେବାକୁ ଉଚ୍ଚକ ଅକାଳ ଉଚ୍ଚପନ ଦେବତା
 ସେଠାକ ଜଣେ ଶୁଭଲ ତାହାକୁ ବକାତ ଦେବା କାଳକ
 ମମତ କଲେ । ଯାଦେକ୍ଷେ ପ୍ରାୟ ୫ ୧୦୦୦୦୦ କାଳ
 ସମ୍ପତି ସର । ତାହାର ପଦ ଏ ବୃକ୍ଷକୁ ଶୁଣି ଧୀକ୍ଷ ବାଦୁକ
 ହୁଅଇ କରୁ ଏ ବକାତରେ ଉଚ୍ଚତ ଗାଧା ଘଟାଇବାର
 ଚେଷ୍ଟା କର । ମାତ୍ର ଶୁଭଲ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କଠାରୁ ଶି
 କାହୁଣ୍ଡି ନ ଶକାର ସାକ୍ଷିତକ୍ଷ ଅତି ବକାତର ବନ ଶିର
 କଲେ । ସେହି ଶିକ୍ଷାରେ ବକାତ କିମ୍ବା ସମ୍ପଦ ଦେକ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଫାକ୍ଷକକୁ ଶି ଘେନିକ୍ଷେ ବଦପଦକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର
 କରୁବାର ମମତ କର ବାଧ ଅଶି ଉପସ୍ଥିତ ହଲେ
 ମାତ୍ର ଶୁଭଲ ସୁରାସର ସାଧାଧ ଘେନ ଅନୁଗଣେ ବକାତ
 ହୋଇ ମୁକ୍ତିଲେ । କଳାଠାରୁ ବର କସ୍ତରରେ ସାଧ ।

ମହାର ନୂତନ ଗାୟକ୍ଷେତ୍ର ଶାନ୍ତଦେବୀ, ସୁଶୀଳ ଓ
 ସୁସ୍ଥିତ ସୁଧାର ବସତ ନୁ ଏ ବର୍ଷ ସମ୍ପଦରେ ତାହା
 କର ତାହୁଣ୍ଡି ବାଦୁକା ଶାନ୍ତ ।

ହିନ୍ଦୁପୁସ୍ତକ ଲେଖାଅଛି ଗୋଟିଏ ପିଠା ଲେଖ ଘାଟକ
 ଘର ଦେଖ ବକାତ ଅପ୍ରାୟରେ ବେଦେକ୍ଷେ ଘଟା ନେଇ
 ଲକ୍ଷିକା ବାଳୀକ ପୁରସ କରୁଅଛି ଯୁଦ ଦୋଇ ମାଜକ୍ଷେତ୍ର
 ସମୀପକୁ ଅକଳ ହେବ । କରୁକ୍ଷେ ମାଜକ୍ଷେତ୍ର ତାହାର
 କାତ ପାସୁରରେ ପାଞ୍ଚ ବେତ ଦେଇ ଶକ୍ତି ଦେଲେ ।
 ଉତ୍ତମ ପଦ ।—ପିଠାକ୍ଷେ କୌଣସି ମଧ୍ୟ କି ସୁଭର ।
 ତାକ ଦେଖି ସେକଳର କାମରରେ ଅର୍ଥକ୍ଷେ ପ୍ରକାର
 ଜାଣ ଅଛି । ମୋକ୍ଷେ କରୁଅ ଅକାଶି ବୋଲି ଏକ ପୁସ୍ତକା
 ତଦୁପସ୍ତକ ବକ୍ଷେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।
 ତିନି ଓ ତିନିକ ପଠି ମ ତାକ୍ଷେ ମରୁତ ପଠପଦାର
 ପଦ୍ୟା ମିଭର ।
 ଉତ୍ତମ ମରୁତ ଶକ୍ଷକର୍ତ୍ତା ଦେବପିତୃଠାରେ ଅନୁପମ
 ତଦେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ୟରେ ଏକ ପକାଶ ମରୁତକା ଦେଖା
 କାଉପଦ । ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟ ମୁସଲମାନ ଏକ ଶକ୍ଷ ଏକଦେବ
 ଦେବ ।

ହେଲକପୁସ୍ତକ ନଦର ସମ୍ପଦକା ଲେଖିଅଛି ଯେ
 ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷକା କରବାର ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ନିରୁପିତ
 ହୋଇ ବରୁମାନ ରୁଦ୍ଧକୋଷ ଶି ଘେନଇ ଶକ୍ତି ଦେବ
 ହୋଇଅଛି ।—ସୁସର ଘଟକମାନେ ଅନେକ କାଳ
 ବଜ୍ରମ ଅଧୀନରେ ଥାଇ ଶେଷକୁ ହୃଦ ଅମଳ ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଅନୁକରଣ କରବାର ଦେଖି ହୃଦ ଅର୍ମ
 ସୁସକାଳରେ ସୁଭତ ମାର୍ଗରେ ପ୍ରଧାନତ ହୋଇ ଦେବ
 ସୀମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇସକ ପାଠକେ ବୁଝିଅଛୁ ।

ପଞ୍ଚାବର ରୁଦ୍ଧକ ରକ୍ଷିତ ହିନ୍ଦୁକର ଗୋ ୧୫ ୫
 ସତ୍ୟଧରୀକ ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚକେ ନାଦତା ଅଛୁ ।
 ତାକ ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପାଦକା ଶି ମୁସଲମାନଙ୍କୁ କିଛି
 ସୁଖଲକ୍ଷଣଠାରେ ଗୋଟିଏ ହୃଦୟର୍ମ ସମ୍ପଦାସୁ ମଜର ନିର୍ମିତ
 କରୁଅଛୁ । ଅଳ୍ପ ଜଣେ କାର୍ତ୍ତାକ ଦେଖାସୁ ମୁସଲମାନ
 ଶି କର୍ତ୍ତମାନ ମକ୍ଷାରେ କାସ କରୁଅଛୁ ଏକ ରୁଦ୍ଧକା
 ମଧ୍ୟ ଜଣେ ପାଦକା ଶି ଉଚ୍ଚକା ବୃତ ଓ ଅଳ୍ପ ଅପସ୍ଥାରେ
 ଘଟୋଇ ନବରରେ ଦିନପାତ କରୁଅଛୁ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଦେଇ ଶିକ୍ଷା ସମିତ ଦେଖି ନିର୍ମାତ ତତକ୍ଷ
 ଦେବଅଛି ତହିଁରେ ସମସ୍ତେ ବକାସ କରୁଅଛୁ ଯେ ରୁଦ୍ଧ
 ଶିକ୍ଷାକ ମୁଦୋପାକ୍ଷେତ୍ର ଦେଖି ମାନ ସେକ୍ଷ ସମିତର ସପ୍ତ
 ପଦ ଦୁଇକ ମାଦେବ ସମ୍ପଦ ମାତ୍ରାକର ଦୁଇ ଗୋଟି
 କଲେକ୍ଷେ ସୁଭଶିକା ମୁଦୋପାକ୍ଷେତ୍ର ନ ହୋଇ ଉଭୟ
 ଉଦ୍ଧ ସମସ୍ତେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଫଳ ଦେଖ କରକା ଶିକ୍ଷା ସମିତର
 ପ୍ରଧାନ ଉଦେଶ୍ୟ ପକା ବସ୍ତୁ ପ୍ରକାର କରୁଅଛୁ । ଉତ୍ତମ ।
 ଉଦ୍ଧକର୍ତ୍ତାସୁ ବ୍ୟସ୍ଥାପକ ସକ୍ଷର ଜଣେ ସକ୍ଷ
 ମାନବର ସପ୍ତ ଅନେକ ଶି ବାହାଦୁର ସି ଏସ୍ ଅଇ
 ନିଜାମ ଉଚ୍ଚକମେକ୍ଷେ ନିର୍ମିତ ଶକ୍ତି ଏ ଅଇନର ବ୍ୟସ୍ଥା
 କରୁଅଛୁ । ଏ କର୍ମ ନିମନ୍ତ ପାହାକୁ ୫ ୧୫୦୦୦ କା
 ରୁଦ୍ଧକା ମିଭର ।

ମାନବର ଲେଖକ୍ଷେ ସାଦେବ ଉଦ୍ଧ ସମ୍ପଦେ ଉପା
 ମୁକାମରେ ଶିକାସ ସଶୀକର ଅପଥ୍ୟ ପ୍ରକାର କରୁଅଲେ ।
 ଉତ୍ତମାଶାନ୍ତମସରେ ନିରୁଦ୍ଧିତ ଉଚ୍ଚକ ଲେଖାଅଛି—
 ସାମନା ଉଦ୍ଧ ନାମକ ଜଣେ କଳସର ଲେଖକର
 ଅସ୍ତକ ପାମାଳଠାରେ ମେଲଣି ଦେବା ସମୟରେ କରଲେ
 ଦେ ସେ ଦେଇ ଅଇକ୍ଷେରେ ଅସ୍ତକକୁ ବୁଗରରେ ଓ
 ମିଶର ଦେଶକୁ ସୁଖାକ୍ଷାରେ ସୁବାର ଦେଖି ପାଠକେ ।
 ଅରକା କରୁଲେ “ସୁଖ ? ସୁଖ ?—ଅମମାନକର ଜଣେ
 ଅମସାକର ଶି ହୁଖସକା ଅଲେ । ଅମସାକର ଉଦ୍ଧ
 ମସକ୍ଷେରେ ଅମସା ଦେବା ସମୟରେ କରୁଲେ ‘ଦେଇ
 ମାକେ ପରମେଶ୍ଵରକୁ ଦେଖ କର ଓ ଅପସାର କର୍ତ୍ତାକୁ
 ଦେଖ କର ସେମାନେ ଛଡ଼ା ନୁଅ । ଏସ୍ରେ କଣେ ଛଡ଼ା
 ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତେ ଛଡ଼ା ହେଲେ । କାର୍ତ୍ତ୍ୟ ଶେଷ ହେଉରୁ
 ଗାଳକ ଅସ୍ତକ ହୋଇ ସେ ଘେନ ନିକଟକୁ ଯାଇ କରୁଲେ
 ‘ଅସ୍ତେ ଶାନ୍ତ କରୁରୁ’ ଶୁଣି ପାଇଲେ ?—ବସିତସ ଦେବ
 ଉଦ୍ଧ କର ‘ହୁ’ । ଧାଳକ ପରୁଲେ ‘ହୁସ୍ତେ ଛଡ଼ା
 ହୋଇ କି ପଲ ? ଦେବ କରୁବ ‘କା’ । ଧାଳକ ଚର୍ଚ୍ଚି
 କରୁଲେ ‘ଦେବେ ଦୁସ୍ତେ ଅକଳ ସୁଖୀ ଅଟ । ଅସ୍ତ କପ୍ତକା
 ଲେ ଦୁସ୍ତେ ଅପସା କର୍ତ୍ତା ସହରରେ କରୁଅଛି ଦେଖ
 କର ? ଦେବ କରୁବ ‘ମୁ’ ସୁଖୀ ବୋଲି କି ବ କରୁବ ?
 ଦୁସ୍ତେ ମୋଠାକୁ ଅଧକ ସୁଖୀ ଅଟ । ଅଇ ମୋତେ ମୋ ଶି
 ଏସ୍ ପ୍ରକାର କରୁଅ ସେ ମୁଁ ଛଡ଼ା ହୋଇ ପାଇଲି
 ଶାନ୍ତ ? ଉଭୟେ ଦେଖ ସୁଖେ ଛଡ଼ା ହୋଇ ପାଇଲି
 ମାତ୍ର ସୁଖୀ ମିଭର ଦେଶର ପିଠି ପୁଣି ପାଠକେ ।”
 ଉଦ୍ଧକର୍ତ୍ତା ଦେଖାସୁ ଶି ବସ୍ତକ ଉଦ୍ଧ ଶିକାକ ସୁଭକ୍ଷ
 ଦେବ କରୁଲେ ମାତ୍ରାକା ପଞ୍ଚକ ୫ ୧୦୦୦ କା ବାହାକ

ପ୍ରକାର କର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଉଚ୍ଚକାଦକା ଦେବାକୁ ସକ୍ଷତା
 ହୋଇଅଛୁ ।

ମାତ୍ରାକ ହାଲକୋକ୍ଷେ ସାମେନର ମୋକ୍ଷମାନ
 ଅପାଳ ହୋଇଅଛି । ଅପାଳ ନିସ୍ତୁତି ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅପାମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଵତ ଅଛି । ତତ୍ତ୍ଵ ମାସ ତା ୨୦ ଶକ୍ଷ
 ସକ୍ଷ ଅପାଳ ପଠପାରେ ।

କସ୍ତେ ଲେଖକ୍ଷେ ଲେଖିଅଛୁ ଯେ ଉଦ୍ଧକାକୁ ୮୦୦
 ଏତର ଶିକା କାଉଣ ଉଚ୍ଚକମେକ୍ଷେ ନାଡାକ ଉଚ୍ଚା କର
 ଅଛୁ ।—ଏତେ ଏତର ଶିକାକ ଅପ୍ରାୟ କର ? ଏତା
 ସୁଭକ ଉଦ୍ଧମ ପର କପ୍ତକ ।

ଦାଶିକାଦ୍ୟ ବସେକ୍ଷେ ପ୍ରମାଣେ ଶିକ୍ଷାକାମାନଙ୍କ ବସେକ୍ଷେ
 ଅକର୍ତ୍ତାକ ସୁଖାପାଏ । ଉଦ୍ଧମ ତା ୨୨ ଉଦ୍ଧରେ ଏତର
 ଶିକ୍ଷାକା ସେଠାରେ ତିନିକରୁ ପଞ୍ଚମକୁ ଉଚ୍ଚ ସାଧୁସକା
 ଦେଖାଗାଉଅଛି ।

କରତର ଜଣେ ଦେବ କୁସୁର ଲେଖ କରକା ଅପ
 ଲକ୍ଷରେ ଦେବକର୍ତ୍ତ କର ହୋଇଅଛି । ସେହି କୁସୁରକ୍ଷର
 ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ଗାଈକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ୫ ୫୦୦ କା ।—କରତର
 କୃତା ଅଲଗା ।

ଯୋଧସୁରର ମଧ୍ୟ ହୃଦ ରୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ମାନ ପକାଇବା
 ଅପା ଅକ୍ଷ କର ଉଚ୍ଚକାକ ଅପେକ୍ଷେ ସୁଭକ କରୁରୁ ଦେବେ
 ତହିଁରେ ବରକ୍ଷ ହେଇ ମେଲକାକ ଦୋକାକ ଉଦ୍ଧକ
 ବର କର କହୋତୁ ସଞ୍ଚାକାର ଉଦ୍ଧୋକ କରୁଅକାର
 ହୃଦପେକ୍ଷେ ଉଚ୍ଚକ୍ଷ ଜଣେ ସମ୍ପାଦକା ଲେଖିଅଛୁ ।
 ଯୋଧସୁର ଦେବେ ସକ୍ଷକାପକ ପଦ ରୁଦ୍ଧକ୍ଷ କ ?

ଅନେକକାର ପୁରକା ଦେଶରେ ଉଦ୍ଧକର୍ତ୍ତ ଗୋ ୫୦୦
 ୫୦୦୦ ଶା ଲେଖି ପଲ ଉଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ତଥାକ
 ମୋଠା ଦେବେ ଲେଖି ପସର ଲର ହୋଇ ନ ହୁକାର
 କରୁ ।

ପ୍ରେସକପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟେଷୁ

ମହାଶୟ !
 ମାନ୍ୟାକାସୁ ହୃଦ୍ଦେବାଇମାଜା ପତ୍ରିକାକୁ
 ଅକଗଳ ହୋଇ ଏହି ସବାଦକ୍ଷ ଆପଣଙ୍କ ନିକ୍ଷ
 ଠକୁ ପ୍ରେସିଣ କରଦେଲୁ—ଈଚ୍ଛା ହେଲେ
 ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ମୁଦ୍ଧ କରବା ଦେବେ ।

ତୋମାଳ ପ୍ରେସିଡେନ୍ତ ଅନୁଗଳ ସୀତାପାତୁ
 ପ୍ରାମସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାନ କଲରେ ଅକାଶକୁ ଦୃଶୁ
 ହୋଇଥିବ । ଅଗ୍ନିହୋଇ ଗୋଲ ଗୋଟିଏ ଗର
 ମାସ ପ୍ରଥମ ଲୁଗରେ ପଢ଼ିଅ ହୋଇଅଛି ସେ
 ଗୋଲର ବ୍ୟାସ ପରମାଣ ୨୦ ଫୁଟ୍ ସେହି ଅ-
 ଗ୍ନିହୋଇ ଗୋଲ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକରେ କରୁକ୍ଷକର୍ତ୍ତା
 କଲମାନଙ୍କର ଅର୍ଥାତ୍ ଅନାକ ହୁ ୨୫ ଲକ୍ଷ
 ରୁମିର ଧାନଗଛ ଓ ଗାସ ବସ୍ତୁ ହୋଇ ଯାଇ
 ଅଛୁ ସେହି ଗୋଲ କମେଟ୍ କାଳସାବର୍ତ୍ତ ଧର
 କୋକର ଉପା ପ୍ରାୟ ପଠ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧ ହୋଇ
 ମାତ୍ରାକ ଉଦ୍ଧର ଗଳ ପ୍ରାୟ ଦୁଧାସକା ତାକ
 କରୁଅଛି ସେହି ଶିକାକ ଆକାଶକୁ ଶିକ୍ଷା ଦର

ଅକାଶରେ ମେଘ ମଧ୍ୟ ବିସ୍ମୟ ଦେଖିଥିଲେ
ପୁଣି—ଜୀବନ ଧରଣକୁ ଲୋକେ ଉପେକ୍ଷ
କରିବୁ ସର୍ଜନା ଗୋଟିଏ ଦେଖୁଥିବେ ଶୁଣୁଥି-
ବେ—ଇତି । ବସମତ

ବାଳ୍ୟକାଳରୁ } ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ବଜ୍ରଜେନା
ସାମନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ଦେ-
୧୮୮୨ ମସିହା } ତ୍ର-ପତ୍ରଧାନ ।

ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା । ✓

ମହାଶୟ !

ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ସମାଜର ଉନ୍ନତି ଓ ଅ-
ବନତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କରେ । ଶ୍ରୀଶିକ୍ଷାଦ୍ୱାରା
ସମ୍ଭାବନାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗଠିତ ହୁଏ, ବାଳକ
ବାଳିକାଗଣ ସମାଜରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ହୋଇ ଯେ
ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତର ମୂଳକରୁ
ସେମାନେ ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଅପଣା ମାତାଠାରୁ
ଶିକ୍ଷା ପାଇଥାନ୍ତି । ଯେ ପରମାଣେ ସେମାନେ
ଶିକ୍ଷାବାଦପ୍ରାୟେ ସୃଷ୍ଟିକରିବା କୁଶଳିତ ସେହି
ପରମାଣେ ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ
ହୋଇ ଉନ୍ନତ ବା ଅବନତି ହୁଅନ୍ତି ।

ଶିଶୁର ହୃଦୟକୁ ପ୍ରକୃତରୂପେ ଶିକ୍ଷିତ କ-
ରିବାର ଉଚ୍ଚ ମାତା ହସ୍ତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ।
ପିତା ଅପଣାର ଉପଦେଶ ଓ ଦୁଷ୍ଟାନୁଦାନ
ସମ୍ଭାବନା ଗୁଣିବୁଦ୍ଧିକୁ ଶିକ୍ଷିତ କରି ଚିନ୍ତା
ଶକ୍ତିକୁ ଦୃଢ଼ କରିପାରେ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ହୃଦୟକୁ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସୁନ୍ଦର ଓ ବିକଶିତକର କେବଳ
ଏକ ମାତା ଭାବ ଅନ୍ୟ କେହି ନ ପାରେ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାତା କେବଳ ମନୁଷ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟ ସର୍ବ
ପ୍ରଧାନ ରଚୟିତ୍ରୀ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମାଜପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ
ଏ ବସ୍ତୁରେ ଏହାବେଳେ କ ନୈରାଶ୍ୟ ଦେ-
ବାକୁ ହୁଏ, ଅନୁଦେଶାୟ ମହାକାଶର ଘୋର
ଅଜ୍ଞାନତା ଓ ଭ୍ରାସ୍ତ୍ୟାଗ୍ରସର ଏମାନଙ୍କପରି ପ୍ରା-
ନାବସ୍ତା ହୌତସି ସତ୍ୟ ଜାଣିବୁ ଶ୍ରୀ ଲୋକ-
ମାନଙ୍କଠାରେ ଦୁଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ
ନାହିଁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାଜର ଉନ୍ନତିର ଆଶା
କରିଥାଇ ନ ପାରେ ।

ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଯାହା କିଛି
ଶିକ୍ଷାକରୁଁ ସେ ସମସ୍ତ କୁଶିକ୍ଷା; ମତାମାନଙ୍କର
ସହାୟତା ମତ ଓ ଅଭିଭାବରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ହୋଇ ପଡ଼େ, ମାନସିକ ଶିକ୍ଷା
ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆଦୌ ହୁଏ
ନାହିଁ ବୋଲିଲେ ଅନୁକ୍ରମେ ଦେବ ନାହିଁ । ମାତା-

ମନେ ନିଜେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟେ ଅଶକ୍ଷକ
ହେଲେ ବଳେ ସନ୍ତାନ-ମାନ କରୁଥିବେ ସେ-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ସତ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ପାଦବେ ।
ପୁଣିକ୍ଷା ପରିବର୍ତ୍ତ ସେମାନେ ଯେ ସମସ୍ତ କୁସ-
ସ୍ୱାଭ ମଧ୍ୟରେ ପଦସ୍ଥ କରାଇ ଦିଅନ୍ତି ସେଥି-
ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା କଠିନ ହୋଇ ଉଠେ ।
ପ୍ରାର୍ଥପରତା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅସ୍ତି, ମହା ଓ ରକ୍ତ
ସଙ୍ଗେ ସଲଗ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ, ସେହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ପରିବାର କେବଳ ପୁଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ଭମାନ-
ଙ୍କର ସ୍ୱାଧିକାର ପଦାର୍ଥ ହୁଏ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ପୁଣ୍ୟପୁରୁଷମାନେ ଯେଉଁମାନେ କ ସମସ୍ତ
ପୁଣ୍ୟ ଓ ସମସ୍ତ ଜାତିକୁ ସହାନୁଭୂତି ଦେଇ
ପୁଣ୍ୟର ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଜାତି ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେ ସେହି ଶ୍ରେଣୀରୁ
ସମ୍ଭବ ସେ ସମସ୍ତ କଥା ବସ୍ତୁର ଗୋଲ ଅମ୍ଭ-
ମାନଙ୍କର ସବ ନୁହେଁ ଓ ମମତା ଯେ କେବଳ
ଅପଣା ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଅବଦ ରଖିଅଛି
ଏହା ଅପେକ୍ଷା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଛି କଅଣ
ହୋଇ ପାରେ ଅସବନ ଯଦ୍ୟପି ଦେଖିଲୁ
ଉନ୍ନତ ଦେଖିବାର ଅଭିଳାଷ ଥାଏ ସନ୍ତାନକୁ
ଶିକ୍ଷିତ କରାଇବାର ଅଭିଳାଷ ଥାଏ ତେବେ
ମହାପ୍ରାପ୍ତେ ଦେବତା ଶ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି
ଓ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସହକର ନିତାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
ଅଗ୍ରେ ଶ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ନ ଦେଲେ
ଦେବତା ଉନ୍ନତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ । ଅଣାକରୁଁ
ଶିକ୍ଷିତ ଓ ଉତ୍ତମ ଯୁବକମାନେ ନିଜ କଳ୍ୟାଣ,
ଗୌରୀ, ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ନିମନ୍ତେ
ସାଧାନସାଧାରେ ଯତ୍ନ କରିବେ ।

୧୯୧୮ } ବସମତ
କଟକ } ଶ୍ରୀ—

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ହୃଦୟକୁ ମାନେଜର ମାନ୍ୟ-
ବର ବାବୁ ଶ୍ରୀ ବନମାଳସିଂହ ଏକବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ
ଯାହା ପାଠିତ ହୁଏ ପ୍ରବଣ କରିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ
ଭାଷା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାକୁ, ଏକଟି ମାନେଜର
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟାଗ୍ରସର ନାୟକଙ୍କଠାରୁ ଅପଣା
ଉଚ୍ଚର ଗୂର୍ଭ ପ୍ରଦାନ କଲେ, ଆଜି ଅମ୍ଭ ଲୋକ-
ମାନ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ବଜ୍ର ସୁଖ ଓ ଅନନ୍ଦର
ଦାନ ଅଟେ । ଏଥାନିମିତ୍ତ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍ତରକୁ
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । ଯଥାର୍ଥରେ ଏବ ମୁକ୍ତ-
କଣ୍ଠରେ କହିବାକୁ ଗଲେ; ବନମାଳା ବାବୁଙ୍କ
ପ୍ରାୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପାଇବା ବଜ୍ର ସଦୃଶ ବ୍ୟାପାର

ନୁହେ । ଏପରି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପାଇବାକୁ ଲୋକମାନଙ୍କ
ପ୍ରଜାମାନେ ପୁଣ୍ୟକରୁଥିବେ ଅବଶ୍ୟକ ଯତ୍ନ କର-
ଥିଲେ ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ । ଏମହାପ୍ରାକ୍ଷ
ଯୋଗେ ଏ କିଶୋର ମହତ୍ତ୍ୱ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଯ-
ଥେଷ୍ଟରୂପେ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛି । ଏହା ଅବଶ୍ୟ
କୁଳଜିଭାର ସହଜ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ।
ଏଥିସଙ୍ଗେ ଅମ୍ଭର ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟାଗ୍ରସର ବାବୁଙ୍କ ବି-
ଷୟରେ କିଛି କହିବାକୁ ଅଛି । ଏ ମହାଶୟ
ପରିଶ୍ରମୀ, କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ, ଓ ନିଷ୍ଠାପାତୀ ଅଛନ୍ତି ।
ଏ ମହାଶୟ ଅପଣା ଅଧିକୃତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
ଯାହା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା
ଅବଶ୍ୟ ନ୍ୟାୟାନୁଗତ ଓ ପ୍ରୀତିକର ଅଟେ,
କେବଳ ଏଭଳି ମାତ୍ର କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନାର ସହଜ
କହିପାରୁଁ ଯେ ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କର ଯାହା କିଛି
ହୁକୁମ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ତାହା ଅଧିକାଂଶ ଆଇନ ଉପରେ
ନିର୍ଭର । ଏଥିକ ଆଇନାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
ଓ ଦତ୍ତ ଭୂଗଣ କରିବା ଗଜଜାଣ ଲୋକମାନଙ୍କ
ପକ୍ଷରେ ଯେତେଦୂର ସୁବିଧା ତାହା ସମସ୍ତକୁ
ବଦଳ ଅଛି । ଏମାନେ ଯେପରି ନିତାନ୍ତ ଅଜ୍ଞ
ଓ ନିରାହ ଏମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାପତ ଦୃଷ୍ଟିରଖିବଲ-
ଥିଲେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଏତେଦୂର କଷ୍ଟ ହୋଇ ନ
ଥାନ୍ତା, ଅତୁର ମଧ୍ୟ ବଶେଷ ପ୍ରଶଂସା ଏବ
ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ହୋଇଥାଆନ୍ତେ । ଏଥିମଧ୍ୟ-
ରେ ସ୍ୱପରଦେଶେଷ୍ଟ ସାଦେବ ମହାଶୟ ତେଜା-
ନାଳରେ ଆଇନ ଚଳାଇବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
ଅବେଦନ କରି ପଠାଇ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅମ୍ଭମାନ-
ଙ୍କର ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଚେନରଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ମାନ୍ୟବର ଲର୍ଡ଼ ରିପନ ବାହାଦୁର ଏ କିଶୋର
ଦୂରବସ୍ଥା ଜାଣିପାର ଉକ୍ତ ପ୍ରସାଦିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ
କରିବାଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭ ଦୁଃଖୀ ପ୍ରାଣିଙ୍କର ମାନରକ୍ଷା
କଲେ । ଏଥାନିମନ୍ତେ ବାହାଦୁର ମହୋଦୟଙ୍କୁ
ଯେ କପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବଳ ହୃଦୟରେ ଓ ସର୍ବକମ-
ନରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ତାହା ଏ ସାମାନ୍ୟ
ଲିପିଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କରି ନ ପାରୁଁ । ଗଜଜାଣ
ଲୋକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଆଇନ ନିତାନ୍ତ କଷ୍ଟକ-
ର, ଏମାନେ ଏତେଦୂର କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବାର
କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପାତ୍ର ନୁହନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ଏ କି-
ଶୋର ଅର୍ଥଦତ୍ତ ଦେବଦାସର ଏବ କାଞ୍ଚିଦା-
ଉସରୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଅସୁଲ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ-
ନ୍ୟ ବାର୍ଷାପେକ୍ଷା ଏବର୍ଷ ଦୋଷଟି ଅସୁଲ ଦେ-
ବାର ଦେଖା ଯାଏ । କହିବାକୁ ଗଲେ ବାବୁ
ମହାଶୟ କୌଣସି ଗଜଜାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗଜଜାଣର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୨
୪୭

ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୨୨ ମସିହା । ମୁଦ୍ରିତ ୧୯୨୨ ମସିହା ୧୨ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୧୦ ଖାଲି ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷା
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ତାଳମାସଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ଅନ୍ୟକାର ଅଭିଜ୍ଞ ପତ୍ରିକାରେ ଏହି ନଗରର ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶକରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରଣାଳୀ ଜାଣି କରିବା ଉଦ୍ୟମ ସମ୍ଭବରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ବଞ୍ଚାପନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଏକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ ସମ୍ଭାରୁ ଗଲ ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ସହକାଶ ସମ୍ଭାଷଣ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ସାହେବ ଏହାକୁ ମିତ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କମିଟିର ଏକ ସଭାରେ ଆଗତ କରି ବହିଥିଲେ କି ଏ ବଞ୍ଚାପନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲେବେଳେ ବେହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଟାକ୍ସ ମଫ ଦେବାର ମିଥ୍ୟା ଆଶା ଟାକ୍ସଦାତାଙ୍କ ଦେଖାଇ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵାସର ସମ୍ପର୍କ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥବା ଟାକ୍ସ ମଫ ନ ଦେବାର କଥା ଏହି ବଞ୍ଚାପନ ପିଠିରେ ଲେଖିଦେଇ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ମାତ୍ର କମିଟି ତହିଁରେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ ପୁର କଲେ କି ଜିଲ୍ଲାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରଣାଳୀର ମର୍ମ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ଆଉ ମେପର ରୂପର ଅଗ୍ରଣୀ ରହିବ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ସର୍ବ ସାହେବଙ୍କ ସ୍ଵାସର ଅନ୍ୟ ବଞ୍ଚାପନଟି ବାଦୀର ଅଛି । ଏଥିର ରତ୍ନପୁତ୍ରୀ ସ୍ଵୟଂ ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକାଶ ମନୁଷ୍ୟ ସାହେବ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ବଡ଼ ଲଜ୍ଜା ରହିଲା । ଫଳତଃ ଲେଖକ ଯେ ଦେଉଳୁ ଲେଖାର ଭାବ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଟାକ୍ସଦାତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରାର୍ଥନାରୁ ବରଦ୍ଧ କରିବା ଭାବି ଆଉ କିଛି

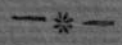
ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଟାକ୍ସଦାତାଙ୍କର ଉପକାର ଅଛି କି ନାହିଁ ତହିଁର ଉତ୍ତର ବଞ୍ଚାପନରେ କିଛି ନାହିଁ ଅଥଚ ଟାକ୍ସ ବୃଦ୍ଧିର କଥା ବିଶେଷରୂପେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏହି ବଞ୍ଚାପନର ପ୍ରକୃତ ମମ ବୁଝିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

ମୁସଲମାନଙ୍କର ମୋହରମ ପର୍ବ ଗତ ବୃତ୍ତ-କାର ଶେଷ ହେଲା । ଏ ନଗରରେ ଏ ପର୍ବର ଧୂମଧାମ ଅଧିକ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଏ ପର୍ବରେ ମାଉନି କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବପର ଏହାର ପ୍ରକୃ ନାହିଁ ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ଏଥିର ଆଜମ୍ବର ଉଣା ପଡୁଅଛି । ଏଥିର କାରଣ ଏହିପରି ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ କି ନଗରର ଭାଜୟୁ-ମାନଙ୍କର ଏକା ଭାଷା ଉପରେ କର୍ତ୍ତର ପୂର୍ବ-ଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଲୋକେ ଅଧିକ ପରସା ଦେଖିଲେବେଳେ ସାଂସାରକ ବ୍ୟୟ ଏମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଯେ ସାଧାରଣ ଆମୋଦି କାର୍ଯ୍ୟ-ରେ ହେବା ଦେବାକୁ ବିପ୍ରର ଲୋକର ସହସ ଦେଉ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଅର୍ଥାଭାବରୁ କି ଭାଜୟୁ କି ଆଖଡ଼ା କାହିଁକି କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳରୂପେ ଚାଲୁ ନାହିଁ ଉଦ୍ୟମକାରୀମାନେ ଅତି କଷ୍ଟରେ କେବଳ କୌଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବା ଦାୟରେ ପଡ଼ି ଅନ୍ୟନ୍ତୁ ଟିକାଟିଣ୍ଡିରୂପେ ସକାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟା-ସମୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ନିର୍ବାହ କରୁ

ଅଛନ୍ତି । ଅଭିଜ୍ଞ ଓ ଦୁଇପଦ୍ମର ସ୍ଵାମୀଭମ ଦନମାନଙ୍କରେ ଅଖଡ଼ାମାନ ପ୍ରାୟ ଅଦୃଶ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ କରଲଗ୍ନର କେବଳ ପ୍ରଭାବରେ ଦୁଇପଦ୍ମା ସାହାଯ୍ୟର ଜଣା ଯାଇଥିଲା । ଅଭିଜ୍ଞ ଦନ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଭାଜୟୁମାନ ବାଦୀଗଲ ଓ ରାଜ ଘ ୯ ଖା ସମୟରେ ମମସ୍ତ ଶେଷ ହେଲା । ଏହି ଦୁଇଦିନ ଏକପ୍ରକାର ଭିତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସୁଲସ ବର୍ତ୍ତମାନମାନେ ଶାନ୍ତିରସାଠାରୁ ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗରେ ଅଧିକ ବୁଝୁ-ଉଁ ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ଏକପଲ କନସ୍ତାବଲ ବେଡ଼ି ଯାଇ ଦୁଇକଣ ଆଖଡ଼ାବାଲକୁ ବୌ-ଣସି ଅପରାଧ ଛଳରେ ଧର ନିଷ୍ଠୁରରୂପେ ପ୍ର-ହାର କରୁ ଫାଣ୍ଡିକୁ ଦେଇ ଯିବାର ଆମ୍ଭେ-ମାନେ ବିପ୍ରର ସାଦିକ ସହର ଦେଖି ଅଧିର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁ ଓ ପୁଲସର ସମତାକୁ ଧନ୍ୟ କହିଲୁ ବକସିବଜାରର ଭାଜୟୁ ସାଧାସମୟରେ ପାଣି-କୁ ନ ଯାଇ ରାତ୍ର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜାରରେ ପଡ଼ି ରହିଲା ଏବଂ କଥିତ ହୁଅଇ ପୁଲସର ଅନ-ର୍ଥକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବା ସମତା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଏଠା ପୁଲସ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କଞ୍ଚାଳ ହୋଇଅଛି ଓ ଦୁଃଖର ବସୟ ଯେ ଉପରସ୍ତ ହାକିମମାନେ ଏହା ଦେଖ ନାହନ୍ତି ।

ଏବର୍ଷ ଭାଜୟୁ ସଖ୍ୟା ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ପଲଟନ ଛତା ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଖ ୧୧ ଶୁ ଭାଜୟୁ ହୋଇଥିଲା । ସୁଖର ବସୟ ଏଭଳି ଯେ ଭାଜ-

ସ୍ୱାମୀନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇ ଥିଲେବେ ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନୂତନ କାଳଗଣ୍ୟ ଭଳ ସବୁଥିରେ ବହୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଆବାକୀର ଚାଳିଷା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଶୋଭା ପାଇଥିଲା କାଳିକାଠାର ଓ ବକସିତା-କାର ଶାଳିପୁରୀର ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା କରମଖାନ ନଭନ ନାଶିଗଣ ଦେଖାଇ ଥିଲେ-ହେ ଦରଦରାକୁ ଲାଜଲେଖି । ସୁଦାହାଟ ଚାଳିଷାର କାଳିକାମ ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଥିଲା । ପଲଟନର ଚାଳିଷା ମଜଲିସ ଓ ସୁଆଳ ପ୍ରଭୃତି ଗଭୀର ପଥ ହୋଇଥିଲା କେବଳ ଅଭିସ-ବାଜାରେ ଉପା ଥିଲା । ସବୁ ପଲସର ଖେଳ ଏବଂ ସେବେ ଉପସ୍ଥଳ ବ୍ୟୟ ଅଭାବରୁ ନଗ-ରର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ସବ ଦଳ ଗୁଣା-ବସ୍ତ୍ରକୁ ଲାଜଲ ଭେବେ ଏହା ଲୋକକର ସୌଭାଗ୍ୟ ବ ନୂତନର ପରିଚ୍ଛାପକ ତାହା ପାଠକମାନେ ବିବେଚନା କରନ୍ତୁ ।

ବଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦେବ ଲାହୋରରେ ସ୍ୱର୍ଗ-କା-ଲୀନ ସେଠା ମିଉନସିପାଲିଟିରୁ ଗୋଟିଏ ଅଭି-କନନପତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ମାନବର ସାହେବମହୋଦୟ ଛାଡ଼ି ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ 'ଅମ୍ଭେ ଯେଉଁ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଭାରତବର୍ଷର ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୁଲିଲ ଦେଉଅଛୁ ତହିଁର ଯେପରି ବୋଧ ଲାଭ କରୁଥିବାର ଅଭିନନ୍ଦନ-ପତ୍ରକୁ ବିଦିତ ଦେଲା ଅମ୍ଭର ମନ ଛଦାନ୍ ଅବୁଝୁ ହୋଇଅଛି । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଏ ଦେଶୀ-ୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅମ୍ଭର ଅନୁରକ ଏବଂ ଅଭିମୁଖ ସମ୍ମାନକୁ ଥିବା ଓ ଏ ଦେଶର କେବଳ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ନ ହୋଇ ବଦ୍-ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାର ଯାହା ଉଚ୍ଚେ-ଓ ଭରଅଛି ତାହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ଯେଉଁ ଉତ୍ତମାନ ତୁମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ସେହି କଥା ଓ ସେହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଅମ୍ଭେ ଭାରତବର୍ଷ ପର-ଦ୍ୟାଗ କରିବା କାଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମନରେ ଗାମରୂପ ଥିଲେ ଅମ୍ଭର ଚାକରାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନି-ମିତ୍ତ ଅମ୍ଭେ ଯତ୍ନସ୍ତୁ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇ ଥିବାର ଜ୍ଞାନ କରିବୁ କାରଣ ତାହା ଦେଲେ ଅମ୍ଭେ ଅମ୍ଭର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପଳ ହୋ-ଇ ଥିବାର ଜ୍ଞାନ କରିବୁ । ସେହି ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଉତ୍କଳୀୟ ଲୋକ ଓ ଇଂରାଜଶାସ-ନକୁ ଅଧିକଭର ଏକତ୍ରପରି ବନନ କରିବା । ଏହିରୂପ ଅଭିପ୍ରାୟ ସେ ଗୋଟିଏ ସୁଦର୍ଶ ଏବଂ

ମହତ୍ତ୍ୱ ବହୁତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ଅମ୍ଭେମାନ ସମ-ନ୍ଦରେ କହିଲେ ଯେ ଲୋକରେ ସକଳନୈତିକ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାର ବିପ୍ଳାବ ଏବଂ ଉତ୍କଳ କରଣାର୍ଥ ଅମ୍ଭେମାନ ପ୍ରଧାନୀ ପ୍ରଚଳନ କରିବା ଇଚ୍ଛା ସର୍ବଶ୍ରେୟଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ଏଥିରେ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ଆପଣା ପୁଣ୍ୟ କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହର ଭାର ପ୍ରଦାନ କରି-ବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦେବେ ଏବଂ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦେବାକା-ରଣ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବେ । ସେ କହିଲେ ଯେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବିଧି ପ୍ରଦାନ କରିବାକାରଣ ଅମ୍ଭେମାନ ପ୍ରଧାନୀରୁ ମୁକ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ମତ୍ତ ଲୋକକର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେପରି ବିଧି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦେଲା । ଏଥି ସମ୍ପର୍କରେ ପଞ୍ଚାବର ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ମାନବର ଏକପରି ସାହେବକର ସେ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲେ ଯେ ଗୁରୁତରତର ସମୁଦାୟ ଅଂଶରେ ଏ ବିଧିମାନ ପ୍ରଚଳନ କରି-ବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ପ୍ରକଳ୍ପକ ସ୍ଥାନର ଲୋକ-ମାନଙ୍କର ଆଖିର ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ଏ ବିଧି ତଳାଳିବା ଉଚିତ ଅଟେ । ଦେଶରେ ଏପରି ସ୍ଥାନମାନ ଅଛି ବି ସହର ଲୋକେ ଅବଧି ଅବଧିବସ୍ତ୍ରରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ତଥା— ସାନ୍ତାଳ, ଭଲ, କନ । ଏମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କୌଣସିପ୍ରକାର ବିଧି ବଦଳ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି । ଏ ବିଧି ତଳାଳିବାରେ ଅନୁର ମଧ୍ୟ ଲୋକକର ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଦାସପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି, ଏଣୁ ପ୍ରକୃତ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମରେ ସନ୍ତୋଷ ଭାବ-ଧାରଣ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଶାସନ-କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଳିବାକାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଭଲ ବିଧି କରି ଏକ ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚଅଛି, ତହିଁକି ଦେଶୀୟ ଧନ ଏବଂ ସମତାପତ୍ର ଲୋକମାନେ ସେ ପାଞ୍ଚ ଫଳପ୍ରଦ ଦେବା ନ ଦେବାପ୍ରତି ଉ-ତ୍ତର ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ଅନେକେ ମନେକରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଯିବାରୁ ଏପ୍ରକାର ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ନିୟମର ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ନିତାନ୍ତ ଅଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନପ୍ର-ଶାଳୀ ଅଦାଲ୍ତ ସନ୍ତୋଷକନକରୂପେ ଗୁଲୁଅଛି ଏବଂ ତାହାକୁ ଅନୁର ଉତ୍କଳ କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟର ବାସନା । ମାତ୍ର ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଗଭୀର ନୂତନ ହୋଇ ସୈଦ୍ଧିକ ଦେ-

ଉତ୍କଳ ତାହା ଦୃଢ଼ରୂପେ ଲାଗିଲ ବି ନାହିଁ ଏହା ଦେଖିବାପାଇ ପ୍ରଥମରୁ ସେହି ଗଭୀର ଓଷ୍ଠସୃଷ୍ଟିର ବଳେ ତାହା କଦାପି ବହୁତ ନାହିଁ ଲାଭାଏ । ଏଥିଁ ବଳ ଅଧିକ ମହାତ୍ମା ଉପନକର ଉଦାର ଚରଣର ଉତ୍କଳ ପରମ୍ପରା ଅଧିକ ଅଛି । ତାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କ ମନକୁ ବସି ନେଇଅଛି ।

ମାଲକର ଓ ବୃତ୍ତୀକୃତର ଶତଦୃଷ୍ଟି ପଦ୍ୟମାର ଫଳ ।

ଏହି ପଦ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁମାନେ ବୃତ୍ତ-କର୍ତ୍ତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଅଭିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲା । ଉତ୍କଳ ପଦ୍ୟ-କାର ଫଳ ଏ ବର୍ଷ ନିତାନ୍ତ ଉପା ହୋଇଅଛି । ମାଲକରରେ କ ୪ ଶ ପ୍ରାଥୀ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ କ ୧୭ ଶ ଏବଂ ବୃତ୍ତୀକୃତରରେ କ ୧୭ ଶ ପ୍ରାଥୀ ମଧ୍ୟରୁ କ ୭୧ ଶ ଉତ୍କଳୀ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାଥୀକର ଏକତ୍ରପ୍ରାପ୍ତ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଫଳ ନିତାନ୍ତ ଅପନ୍ତୋଷକନକ ଅଟଇ ଏବଂ ଗଭ-ରୁତରତର ଫଳ ସହଜ ଭୁଲନା କରିବାରେ ଅନୁର ମନ ଜଣାଯାଏ । ସନ ୧୮୮୦ ବାଲର ମାଲକର ପଦ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିବା କ ୫୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୪୨ ଶ ଏବଂ ସନ ୧୮୮୧ ବାଲର ପଦ୍ୟରେ କ ୨୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୨ ଶ ଉତ୍କଳୀ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ବର୍ଷମାନ-କରେ ବୃତ୍ତୀକୃତର ପଦ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ସମକ୍ରମେ କ ୧୨ ଶ ଓ କ ୧୮୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୫୨ ଶ ଏବଂ କ ୧୫୮ ଶ ପାଞ୍ଚ ଭରଥିଲେ । ଏପରି ପ୍ରାଥୀକ ସଂଖ୍ୟା ସେମାନ ଉପା ପଡ଼ିଅଛି ଫଳ ତତୋଧିକ ମନ ହୋଇଅଛି । କଥିତ ହୁଅଇ ସେ ପଦ୍ୟର ନିୟମ ସରବର୍ତ୍ତନ ଏବେ ଉପା ପଡ଼ିବାର ଜା-ରଣ ଅଟଇ । ସ୍ୱେଦ ସବଳ ବିଷୟର ମୋଟ ନମ୍ବର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଶତମାନେ ପାଞ୍ଚ ବରୁଥିଲେ ବହୁ ନୂତନ ନିୟମରେ ଉପା ଏବଂ ଅକରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନମ୍ବର ରଖିବା ଉଚିତ ଅବଶ୍ୟକ । ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହି ନୂତନ ନିୟମ ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଅଟଇ ତାରଣ ଯାହାର ଉପା ଓ ଅକରେ ପାରଦର୍ଶିତା ନ ଦେଲ ତାହାକୁ ପାଞ୍ଚ କରିବା ଏକପ୍ରକାର ଉତ୍କଳୀ ଅଟଇ । ପଦ୍ୟର ନିୟମ ସହଜ ପଦ୍ୟର ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରକାଳୀ ସୁଦା ଏ ବର୍ଷ ବଦଳ ଯାଇଅଛି ।

ସଂସାର ପ୍ରସ୍ତୁତୀ ପୂର୍ବ ପ୍ରାୟ ଓଡ଼ିଶା ନି-
ମିତ୍ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନ ଦୋଇ ସମସ୍ତ ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମବିଭାଗ
ସଂଗଠେ ଏକା ପ୍ରକାର ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତୁତୀ ପୂର୍ବଠାରୁ କଠିନ ନ ଥିବାର କଥିତ
ଦୋଇ ଥିଲେହେଁ ଶତମାନେ ତହିଁର ଫଳ-
ଲଭ କରିବ କୁ ସଂପର୍କ ଦୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିରୁ
କେବଳ ଏହି ଅନୁମାନ ହୋଇ ପାରେ ଯେ
ପଶ୍ଚାତ୍ୟ ପୂର୍ବ ନିୟମମାନଙ୍କରେ ପାସ କରି-
ବାର ବିଶେଷ ସୁବିଧାମାନ ଥିବାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି
ଅନାୟାସରେ କୃଷକର୍ମ୍ୟ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ
ବାସ୍ତବରେ ତାହାଙ୍କର ଭଲ ଶିକ୍ଷା ହେଉ ନ
ଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରେ ଏ ବର୍ଷ ମାଇକର ପଶ୍ୟ-
କ୍ଷାରେ କଟକ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଅନୁଲେହେଁ
ସୁଖ ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ନିତାନ୍ତ ଅଧମ
ଦୋଇଅଛି । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସୁଲ ସମସ୍ତଙ୍କ ମସ୍ତ
କରେ ଅଛି ମାତ୍ର ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ କେବଳ
କ ୨ ଶ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ଜିଲ୍ଲାରେ
ଏକା ଖୋରଧା ସୁଲରୁ କ ୨ ଶ ଏବଂ ତହିଁ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨ ଶ ପାସ କରି
ଅଛନ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
କଟକ ସଙ୍ଗେ ସୁଲର କିଶୋ ଶ୍ରୀଧର ପାସ ଦେ-
ବାର ଦେଖି ଅନୁମାନେ ଅନୁଭବ ହେଲୁ ।
ଗଡ଼ଜାତ ନାମରେ ଅଦୌ ଖଣ୍ଡ ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ବୃତ୍ତୀକ୍ରମରେ ପଶ୍ୟକ୍ଷାରେ ବାଲେଶ୍ୱର ସ-
ଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ପୂର୍ବ ଟେକକୁ ସ୍ଥିର ରଖି
ଅଛି ଏବଂ ଏହା ସେଠା ମୈତ୍ର ସୁଲର ପ୍ରସାଦରୁ
ହୋଇଅଛି । ରେମୁଣା ସୁଲ ୨ ଯୁ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ
ଅଛି । କଟକରେ ମତେଇ ସୁଲ ଅପସାର ପ୍ରା-
ୟ ମସ୍ତରୁ ରକ୍ଷା କରି ସାଧାରଣ ଲିଷ୍ଟରେ
ପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ଅଛି । ସେହିପରି ତେଜା-
ନାଳ ଗଡ଼ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଅପସା ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ପ୍ର-
ମାଣ କରି ସାଧାରଣ ଲିଷ୍ଟରେ ତତ୍ତୁର୍ଥ ପ୍ରାୟ
ପାଞ୍ଚ ଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଏଥର ମଗଲବନ୍ଦୀ
ଭୂଲନାରେ ପଶ୍ୟକ୍ଷାର ଫଳ ଗଡ଼ଜାତ ପକ୍ଷରେ
ଅଧିକ ପ୍ରାପ୍ତକର ହୋଇଅଛି । କେଉଁ
ଜିଲ୍ଲାରୁ କେତେ ପ୍ରଥମ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କି ପରମାଗରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏ ସମ୍ପଦ ଅନୁମାନେ ପାଞ୍ଚ
ନ ଥିବାରୁ ସେଥି ପକ୍ଷରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କହିବା ପାରୁ ।
ମୋଟରେ ଏବର୍ଷର ଫଳ ମନ ହୋଇଅଛି
ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ପ୍ରଧାନ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ମଙ୍ଗଳବାଦ କରିବାକୁ ଅମ୍ଭମ

ହେଲୁ । ଭରସା ହୁଅଇ ନିତନ ନିୟମର ପ୍ର-
ସ୍ତୁତିମାନ ଶକ୍ତିମାନେ ଭଲ କରି ବୁଝିଲେ
ଅରମ୍ଭ ବର୍ଷ ଅଧିକ କୃଷକର୍ମ୍ୟ ଲାଭ କରି
ସଫଳତାରେ ପ୍ରଶଂସାର ପାସ ହେବେ ।

✓ ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଗଣ ଅଧିକ ନ କାର୍ତ୍ତିକ ମାସର ଭାରତୀ ନାମକ
ମାସିକ ସମାଲୋଚନା ପତ୍ରିକାରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଜାବିକା
ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ଓ ଚିନ୍ତାଶୀଳ
ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲେଖକ
ଅନେକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରବନ୍ଧ ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରାଚୀନ
କାଳ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର କୃଷି ବାଣିଜ୍ୟର
ଅବସ୍ଥାକୁ ବିବୃତ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କୃଷିକାର
ଦୃଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱ, ଜମିଖି, ମାଳ, ଗୁଡ଼
ପ୍ରଭୃତି କି ପରମାଗରେ ଉତ୍ତମ ଓ ଅମଦାନ
ଓ ରପ୍ତାନ ହୁଅଇ ତାଲିକାମାନ ସଂଗ୍ରହ କରି
ଅଛନ୍ତି । ଏହା ପାଠ କଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ
ଏକା କୃଷିଦ୍ୱାରା ବହୁତର ଲୋକ ସ୍ୱାଧୀନରୂପେ
ଜାବିକା ନିର୍ବାହ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ
ଲୋକମାନେ ଏ ଜାବିକାକୁ ଅବଲମ୍ବନ କଲେ
ଆପଣାର ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତ ସଙ୍ଗେ ଦେଶର
ପ୍ରକୃତ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ କରିପାରନ୍ତେ ।

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରଙ୍କ ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ଲେଖାଅଛି । ଯଥା;—

“ ଓଡ଼ିଶା ଦେଶରେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଭୃତ ପର-
ମାଗରେ ଧାନ୍ୟ ଜମି । ମାଧି ବଙ୍ଗଳା
ଅପେକ୍ଷା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ନିତାନ୍ତ
ଶୋଚନୀୟ । ଏଠାରେ ଚରସ୍ତ୍ରାପୀ ବନୋବସ୍ତ୍ର
ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇନାହିଁ ସତରଂ ସେମନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣି-
ମେଖ ବାରମ୍ବାର ଗଜସ୍ତ୍ର ବୁଦ୍ଧି କରିଛି ଜମି
ଦାରବର୍ଗମାନେ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେହିରୂପ
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବରେ ଜମିର ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କରିଛି ।
କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଯେଉଁ
ଦରରେ ମାଲିକାନା ଦେଉଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ
ଜମିଦାର ରକ୍ଷା କରିବା ମାନବର ଅସାଧ୍ୟ ଅଟଇ ।
ଅନୁମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତ କହିପାରୁଁ ଅନେକ ଜମି-
ଦାରଙ୍କୁ ଗୁଣାୟ ବନୋବସ୍ତ୍ର ସମୟରେ ଜମି-
ଦାର ଶକ୍ତିଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ତୁମ୍ଭେ ଖଜଣା ପଥକର ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକର
ଛତ୍ରା ପୁଣି ଜଳକର । ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ କେନାଲ
ଖରତ ଯୋଗାଉବା କାରଣ କୃଷକମାନଙ୍କ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳ ହେଉ ଏହି କରି ଆଦାୟ
ବରୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କେନାଲ ସଂଜ୍ଞାନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ

ଦେଖୁ ଦୁର୍ବଳ କୃଷକମାନେ ମଗ୍ଗପତ୍ରଅଛନ୍ତି ।
ଅନେକ ପ୍ରଜା ଜଳ ନ ନେଇ ବର ଦେଉ-
ଅଛନ୍ତି । କେତେଠାରେ ବର୍ଷା ଜଳରେ କ୍ଷେତ୍ର
ଚୂଡ଼ିଆଏ ସେମାନଙ୍କର ଅଦୌ ଜଳର ପ୍ରସ୍ତୁ-
ଜନ ହୁଅଇ ନାହିଁ ତଥାପ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ
ଜଳକର ନିଆଯାଏ । ଏହା ଛଡ଼ା କେନାଲ
ସଜାନ୍ତି କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଅତୁର ଅନେକ ଅଧ୍ୟା-
ଗୁର ହେଖାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସେଦଳ
ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କ ସମାଜ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଶାଣ
ହୁଏତରେ କରୁଣା ଜମିର ପାରଇ ନାହିଁ ।
ଅନୁମାନେ ମଦାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ ରାପନ ମହୋ-
ଦୟଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ କି ସେ କିଛି
ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଦୁର୍ଭାଗା ଓଡ଼ିଆ କୃଷକମାନଙ୍କୁ
କାନେଲ ସଜାନ୍ତି ଅଧ୍ୟାଗୁରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।
ଜମିଦାରର କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିଦୟ କେନାଲ
କର୍ମଚାରୀମାନେ ମହା ନିର୍ଦ୍ଦୟ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଚରସ୍ତ୍ରାପୀ ବନୋବସ୍ତ୍ର ପ୍ରବ-
ତ୍ତ ନ ହେଲେ ଏଠାରେ ମଙ୍ଗଳ ହେବ-
ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରଙ୍କୁ
ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ କି ସେମାନେ ଟିକିଏ
ସିଧା ବାଟରେ ଗୁଲୁକୁ ତାହା ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣି-
ମେଖ ଅବସ୍ୟ ଚରସ୍ତ୍ରାପୀ ବନୋବସ୍ତ୍ର କରିବେ
ନୋହଲେ ସେମାନେ ଯେପରି ନିର୍ଦ୍ଦୟତ୍ୱବରେ
ଜମିର ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କରୁଅଛନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ-
ସୁଦ୍ଧା ମିଥ୍ୟ ଗଠେ ଅରକ୍ତଅର ସେହିପରି
କରିବେ । ମତ୍ତରେ ଗୁଣମାନେ ମଗ୍ଗପତ୍ରବେ ।
ନିୟମାନୁସାରେ ଖଜଣା ଆଦାୟ ହେବ ନାହିଁ
ସତରଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଯତ୍ନଶା
ଲୋଗ କରିବାକୁ ହେବ । ”

ଅନୁମାନେ ଆଗାକରୁ ଜମିଦାରମାନେ
ଉପର ଲକ୍ଷିତ କଥାମାନ ଅତି ସାବଧାନ ପଦକ୍
ବିଗୁର କରିବେ । ଅତି କାଳ ବିଳମ୍ବର ସମୟ
ନାହିଁ । ଅନୁଚିତ ସମ୍ପଦର ଉତ୍ତରୁ ନିତନ
ବନୋବସ୍ତ୍ର ବର୍ତ୍ତା ଲଗିବ ଓ କେତେବେଳେ
ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ବିପର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତାହା
ଖୋରଧା ବନୋବସ୍ତ୍ରୁ ଜମିଦାରମାନେ ପ୍ର-
କାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ଯେ ସୁଲେ
ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଯେତେ ଅଧିକ ପାରିନ୍ତି କର
ଆଦାୟ କରିବାରେ ହୁଏ କରୁନାହାନ୍ତି ସେ
ସୁଲେ ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟାଶୀଳ ହେବେ
ଏପରି ଅଶା କରିବା ଅସମ୍ଭବ । କେତେ ପ୍ରଜାଙ୍କ
ପ୍ରତି ଯେତେ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବେ
କେତେ ଭବସ୍ୟତରେ ନାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିପାରେ ।

ଫଳରେ ଅଗ୍ରଣୀ ବନୋବସ୍ତ୍ର କଥା କମି-
 ବାରକୁ ଏହି ସମୟରୁ ଗ୍ରାହକର ଉପକ୍ରମ କରୁ
 ଅନୁମୋଦନ ଦେଖିଥିଲେ ସେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅବସ୍ଥ
 କାହାର ମନରେ ସ୍ଥାନ ପାଇନାହିଁ । ଅବସ୍ଥ
 କମିଦାଗମନ ସୁଦ୍ଧା ଉଚିତ ବଳରେ ବିକ୍ରୟ
 ଦେଖୁଅଛୁ ଯେମନ୍ତ କି ଏହି ବନୋବସ୍ତ୍ର ଚର
 ସ୍ତ୍ରୀ ଅଟେ । କମିଦାଗମନେ ଏହି ସମୟରୁ
 ସରକାରୀ ଦୁଆ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ପ୍ରଜ୍ଞାପନର ଅନୁମୋଦନ କର । ଯେବେ
 ଚରସ୍ତ୍ରୀ ବନୋବସ୍ତ୍ର କୌଣସିରୂପେ ଏଠାରେ
 ଦୋଳପାରେ ତହିଁର ଉପାୟ ଖୋଜି ବାହାର
 କରିବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏହି ସମୟରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ବାବତ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ବା-
 ର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ଇହିଁ ଉପରେ ମାନବର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷଣାଦେବକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କେତେବନ୍ଦ
 ହେଲା କଲକତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋ-
 ଇଅଛି । ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ
 ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।
 ଅତି ମାନେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଠକର ଜାଣି-
 ଲୁଁ ସେ ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସେହି ବିଜ୍ଞାପନ
 ପାଠକର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତି ହୋଇଅଛି, ଏବଂ
 ଏହାକୁ ଏକତ୍ର ଅବର୍ଣ୍ଣ ବିଜ୍ଞାପନ ପୁସ୍ତକର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ବିଜ୍ଞାପନ ଗଜେଟରେ ଶ୍ରେଣୀ
 ନ ହୋଇ କେବଳ ଚତୁଃସମ୍ପଲକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଶ୍ଵକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଶାଖା ଦେଉଥିବା ସ୍ତଳେ ଓଡ଼ି-
 ଶା ବିଜ୍ଞାପନଟି ଅବକଳ ପ୍ରକାଶ ହେବା ଅବ-
 ସ୍ଥାନ ଗୌରବର ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ
 ଆମାନଙ୍କ କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଧିଆଦେବ ଏବଂ
 ତାହାଙ୍କ ସୁଯୋଗୀ ଅଧିକାରୀ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନ
 ଶୁଣୁ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭନ ହୋଇଅଛି ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କୁ ମାନବର ଲେ-
 ଫେନଶ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ
 ସମ୍ମାନ କରିଅଛନ୍ତି ଜଗମୋଦନ ବାବୁଙ୍କ ନା-
 ମରେ ଖଠି ପଦନାହିଁ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସା-
 ହେବ କେବଳ ଦଳ ରିପୋର୍ଟ ଲେଖିବାରେ
 ସୁଖୀୟ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ସେ ଅପରା
 ରକ୍ଷାରେ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏବଂ ସରକାରୀ
 ମହକୁମାନ ସର୍ବତ୍ର ଛଡ଼ା ମୋଟସଲର
 ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା—ବେଞ୍ଚନାଳ ସତ୍ରକ
 ମୁରୁଦ୍ଧ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ବିବାଦକଟେ

ସ୍ତ୍ରୀ ପରର ସ୍ଥାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନରସିଂହ ପୁରର ବ-
 ନୋବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ବଜ୍ରପାଟ କାର୍ଯ୍ୟଶୁଖିଲା ସ୍ଥିତି
 କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ — ସ୍ଵୟଂ ସରକାରରେ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ସମ୍ଭାଷଣ ୧୨୦ ନ
 ଗସ୍ତରେ ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାକ୍ଷି-
 ମାନେ ମଧ୍ୟ ଗସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଖୀୟ ପାଇଅଛନ୍ତି
 କେବଳ କଟକର କଲେକ୍ଟର ଏବଂ ଯାଜପୁରର
 ସବଡ଼ିଭିଜନ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଚାହା ଲାଭ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।
 ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଅଛନ୍ତି
 କି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ନିୟମିତ ଓ ସୁରକ୍ଷାହୀନ
 ଗସ୍ତଦ୍ଵାରା ଦେଶର ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯେ-
 ପର ଜାଣିବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ଅଧିକସ୍ତ୍ର କର୍ମ-
 ଶୂରକଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସୁଖୀୟତା ରିପୋର୍ଟଦ୍ଵାରା ସେ-
 ପର ସମର୍ଥ ଦେବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅନୁମୋଦନ
 କରୁଁକି ସେପରି ସୁରକ୍ଷାହୀନ ଗସ୍ତ ଯେ ଦାକ୍ଷି-
 ମାନେ କରନ୍ତି, ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକୁ ଗେନୁନାହିଁ ।
 ଏମାନେ ଲୋକଙ୍କ ବାନ୍ଧ୍ୟଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସ-
 ନୁଷ୍ଠ ହୁଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ମନମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି-
 ବାକୁ ଅକୌଣସି କରନ୍ତି ନାହିଁ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ
 ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଓ ମାନସିକ ଭାବ ବିଷ-
 ଯରେ ବିଜ୍ଞାପନରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶିତହୋଇଅଛି
 ତହିଁରୁ ସ୍ଵୀକାରରେ ମିଳୁଅଛି । ତନ ଜଣାର
 କଲେକ୍ଟରମାନେ ଏକବାକ୍ୟ ହୋଇ କହି ଅଛନ୍ତି
 କି ଦିନପାଠର ନିୟମରେ ଉଦ୍ଭବ ଦେଖା ଯାଏ
 ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଏକଥା ସତ୍ୟ ଅଟେ । କୃଷି
 ଏଠାର ପ୍ରଧାନ ଜୀବିକା ସୂତ୍ର ଚାହା ଅପ-
 ଶ୍ୟାପ୍ରକାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିଲେ ହେଁ ବଜ୍ରପା-
 ଠରେ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳ-
 ରେ ଗମନାଗମନର ସୁଯୋଗ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର
 ସରୁକି ହେତୁ ଦେଶକୁ ଧନାଗମ ହେଲା ସମସ୍ତ
 ପ୍ରକାର ଦର ବଢ଼ିଲା ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣ ତହିଁର
 ଯଥା ଭାଗ ଲାଭକରି ଭଲ ଖାଇବା ସିଳବାକୁ
 ଏବଂ ଦୁଇ ଏକତ୍ର କଂସା ଶିତଳ ବାସନ ବା
 ରୁଣା ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ନାହିଁବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।
 କିନ୍ତୁ ଏହା ବୋଲି ଯେ ଲୋକମାନେ ଅଧିକ
 ସୁଖୀ ଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯାଇ ନ ଯାରେ ।
 ଅନୁମୋଦନ କମିଶ୍ନ ସୂତ୍ର ଅବଗତ ହୋଇଅଛି
 ଯେ ସମ୍ଭାର ଦର ସମ୍ପ୍ରା ଦେବାକୁ ଅନେକ
 ପ୍ରଜା ଖଜଣା ଆଦାୟ କରିବାକୁ କଷ୍ଟ ଭୋଗ
 କଲେ ଏବଂ ବାଜା ଖଜଣା ବାବତ୍ତ ନାଲଗ ବୃଦ୍ଧି
 ଦେବା ତହିଁର ଅନ୍ୟତର ପରାୟ ଦେଉଅଛି ।
 ଘୋରଥ ପ୍ରଜାମାନ ଏକଅତେ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି
 ଏବଂ ଅନ୍ୟଅତେ ପସର ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼

ଖଜଣା ଦେବାକୁ ଛାଡ଼ିପକ୍ତ ହେଲେ ଓ ଦାକ୍ଷି-
 ମାନେ ସାହିଷ୍ଣିକତା ଅଭାବକୁ ବିପୁଳ ପରିମା-
 ଣରେ ଜାରି କରି ସୁଦ୍ଧା କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
 ପାରିଲେ ନାହିଁ ତଥାପି ସୁଖୀ କଲେକ୍ଟର ଘରେ
 ବସି ଅନାୟାସରେ କହି ଦେଲେ ଯେ ଖୋର-
 ଥା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଭବ କାରଣ
 ନୁହେଁ ବନୋବସ୍ତ୍ର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ଅଟେ ।
 ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧି ସେମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ଓ ଲୋକର
 ଫସଲମାନ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତେଜକ କରି-
 ବ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଚିତ୍ତଭାଗ ଉଦ୍ଭବିତା
 ଲାଜିଦେବ ଏବଂ ସେମାନେ ଏ ସମସ୍ତ ଉପା-
 ଯରେ ଅପରା ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍ଭବ କଲେ ପ୍ରତି-
 ବାସୀ କମିଦାରର ପ୍ରଜାମାନେ ତାହାକୁ ଅନୁ-
 କରଣ କରି ଚତୁଃସ ଦେବେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରାହ
 ସାହେବ ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତି
 ଯୋଗର ବର୍ତ୍ତନାରେ ଉଦ୍ଭାବିତ ପ୍ରକାଶ
 କରିଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଧର୍ମକୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଚାହାଙ୍କର ନଦା ଲାଜିଦେବ
 କହିଅଛନ୍ତି କି ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିରେ ଲୋକଙ୍କ
 ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍ଭବ ହେବା ଉପାୟଟା ସୁନ୍ଦର
 ନୁହେଁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଜାମାନେ ଚର ପ୍ରଥର
 ଦାବି ହୋଇ ଉଦ୍ଭବ ପ୍ରତି ଅମନୋଯୋଗୀ
 ହେଲେଦେ ସେମାନେ ଏମନ୍ତ ଉଦ୍ଭାସୀନ
 ନୁହନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ଫସଲ ଲାଭର ଦେ-
 ବାର ଦେଖିଲେ ତାହାକୁ ଅଦର ମହତ ପ୍ରଦାନ
 କରିବେ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠଲକ୍ଷଣ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏହି
 ମତର ଘୋଷଣା କରି କହିଅଛନ୍ତି କି ଜଣା
 ଦାତମକର ଉପକ୍ରମ ଯେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଭବ
 କୃଷି ପ୍ରଶଂସା ଓ ନିତ୍ୟ ଫସଲ ଲାଭଦା-
 ଠା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖାଇବାର ସୁଯୋଗ କରିବେ ।
 ଓଡ଼ିଶା ଲୋକଙ୍କର ସୁନାବସ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥ ଏକ
 ପ୍ରମାଣ ଏହିକି କଲକତା ଓ ବଙ୍ଗଳାର ଅନ୍ୟା-
 ନ୍ୟସ୍ଥାନ ଏବଂ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମକୁ ଅନେକ ଓଡ଼ିଆ
 ସାମନ୍ୟ ଗଣଭୃତ୍ୟ ଏବଂ ଧାଲକ ବୋହାବା
 କର୍ମ କରି ସେଟି ଧାଲବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗମ-
 ନାଗମନ କରନ୍ତି ଘରେ ଘର ନିମିତ୍ତାକୁ ସିନା
 ଏପରି କଥା ନୋହିଲେ ବିଜ୍ଞାପନରେ ଏଥିର
 ଅନ୍ୟ ବିଷୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଜଗମୋ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପାଠିକା ପତ୍ରର କଟକ ଉପାଦାନକର କଟକ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବଜାର ଘରାଠାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଅମୂଳ୍ୟାଳୟ କମିଶନର ସାଦେବ ଗଜ ର-
 ବଦାର ମଧ୍ୟ ଛା କାଳରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ
 ପହଞ୍ଚି ଉହିଁ ଅରଦନ କଲିକତାକୁ ଯାତ୍ରା
 କଲେ । କଲିକତାକୁ ଯିବା ସମୟରେ ମୟୂର
 ଭଞ୍ଜ ମୂଳ ମହାରାଜାଙ୍କର ଦୁଇଭାଇଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ଘେନି ଯିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ-
 ମାନଙ୍କେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିବାରୁ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀପ୍ର
 ସିବାକୁ ଅନେକ ଦେଇ ବାହାର ଗଲେ ।
 ଏହି ମାସ ଛା ୨୧ ରଖରେ ସାଦେବ କଲି-
 କତାରୁ ଫେରି ଆସିବେ ଏବଂ ଏକସପ୍ତାଦି
 ବାଲେଶ୍ଵରରେ କଟକରୁ କର ଗଡ଼ଜାତ
 ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଖଜେ କରିବେ । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ୨ ଖୋରାଧା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ରେଲବେ
 ଦୋଷ୍ଟୁବେନାଲ ଇଲ୍ୟାଦି ଓଡ଼ିଶାର ଗୁରୁତର
 ଶସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ସୂଚନାରେ
 କମିଶନର ସାଦେବଙ୍କ ସହିତ ଶେଷ ଲିଖିତାଦେବ
 ପରାମର୍ଶ କରି ଯଥାକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥିତି କରିବେ
 ଏମନ୍ତ କରା ଯାଉଅଛି ।

ଅଗାମୀ ସୋମବାର କଟକ କେନ୍ଦ୍ରର ବି-
 ସ୍ଵାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରବେଶିକା ଏବଂ ଫାଶ୍ଟାଅର୍ଡ଼ିସ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ରେବନସା କଲେଜରେ ଆରମ୍ଭ ହେବ
 ଏଠାରେ ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯେତେ ଶ୍ରୀ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ଦେବା ସକାଶେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ସେ
 ମାନଙ୍କର ଭାରିକା ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା
 ଯଥା,—

ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ନିମିତ୍ତ ।	
କଟକ ଇଉସ୍ତେସିୟୁ ସ୍କୁଲରୁ	କ ୧
” ଅକାଉମିରୁ	କ ୩
” କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲରୁ	କ ୧୨
ଶ୍ରୀକାଳୀ ସ୍କୁଲରୁ	କ ୫
ବାବାର ଶ୍ରୀ	କ ୩
∞	କ ୨୪
ଫାଶ୍ଟାଅର୍ଡ଼ିସ ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ।	
ରେବନସା କଲେଜରୁ	କ ୧୨
∞	କ ୨୨

ବାଲେ ମିଉନିଷ୍ଟିଆଲଟି ସ୍ଵାଧିତ ହେବାରୁ ସେଠାରେ
 ବ୍ୟବସାୟ ଉତ୍ଥାନ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା, ଅପରାଜ,
 ସରକାରୀ, ରେବନ ପ୍ରଭୃତିର ବଜାରରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ବାଲେ ଅଧିକାଂଶରେ ଯୋଗ୍ୟ ଚଳଣିକାମ୍ପ ଓ ପରାଜ
 ବଳ ନିମିତ୍ତ ପରାଜାର ଟକା ଗୁଣା ଉଠାଇଅଛି ।
 ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ।

କଲିକତାର କଥାକଥାକୁ ବାର୍ତ୍ତନର ମଧ୍ୟକାଳମାନେ
 ସନ ୧୯୩୨ ମସିହା ଜନୱରୀ ମାସ ୧୫ ଓ ୧୬ ରଖରେ
 ଭୁବନେଶ୍ଵର ଓ ବରପୁରୀ ଏବଂ କାଦିଆପୁର ଓ ବାଧା କରୁଥିବା
 ପକ୍ଷୀ ଓ ପାଞ୍ଚର ସର୍ବନିକ କରୁଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ମାନ୍ୟବର ଶେଷରାଜ ସାହେବ ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 କରିଅଛନ୍ତି । ସେହିମାନେ ଭଲ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଦେଖାଇବେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦେଖିବାର ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇ
 ଉଠିବ ।

ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ପଠା ସାଧନମା ୮୦୦ ଶତକ ଖେଳା
 ସରକାରୀ ହିନ୍ଦୀ ପଢ଼କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
 ହିନ୍ଦୀକୁ ପଢ଼ାଇଲେ ।—ଦ୍ଵାରକ ସଦରରେ ଏହି
 ଶରଣିନେତା ଶତରତ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମହାକଲେଜ ନାମକ ଜଣେ ଫରାସୀ ମହାଲ ପୁଅ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷରାଜ ସାହେବଙ୍କର ଅଧିକାରୀତରେ ଥାଇ
 ବହୁତ ପ୍ରଦେଶରେ ଉପସ୍ଥାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ଓ
 ତହିଁର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ହେଉଥିବା ଦାବୀ
 କରନ୍ତା ।—ଉତ୍କଳରେ ବାଧ୍ୟ ଅଧିକାରୀ, ଶାସନ ହେବୁ
 ସେମାନେ ଯେଉଁଠାକୁ ଇଚ୍ଛା ସେଠାକୁ ଚାଲିଯିବେ ।

ଦୁର୍ଘା ଶୁଣୁରୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବାନ୍ଦିତ
 ଫରାସୀ ଦେଶରୁ ଫେରି ନିପାତ ହୋଇଛନ୍ତି ।
 ଶରେ ଅଧିକାର ସମ୍ଭବ ନିଲେ । ନିପାତରେ ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରାଣାଶୟ ହେଉଅଛି ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମାଜ ନାମକ ଦଳରେ ଉତ୍କଳର ଶାସନ
 ଲେଖକ ସୁଖା ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ପଦ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଅବଶ୍ୟକ ଥିବା ୧୦୦୦ ପାଠକ
 ପୁରୁଷ କରୁଥିବା ଦାବୀ କରୁଥିବା ନିମନ୍ତର ମହାସଭା ୨୫୫
 ପାଠକ ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।—ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ କରୁଥିବା ଏକ ମହତ
 ଘଟଣା ।

ମେଘନାଥ ସମାପତ ମେଘନାଥର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶେଷକରି
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ ହୋଇଥିବାର ଉତ୍ତରରେ ଲେଖା ଯା-
 ଯିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁର ପହୁତ ଉତ୍କଳରେ ହେଉଁ ଯେ
 ଉପାଦେରେ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଠକରୁ । ଅପାଳ ବସୁ
 ଦେଖିବାକୁ ଅନୁଗ୍ରହ ରହିବ ।

ଉତ୍କଳର ଶାସନ ଯେଉଁ ସେକଟ କମିଶନମାନେ ଉତ୍କଳ-
 ଦେଶରୁ ଅଧିକାଂଶ ମିଶର ସୁତରା କରୁଥିବା ସାଧନରେ
 ସେମାନେ ସେଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ସମାପତ ସହର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ନାନାପ୍ରକାର ଅନାଦ ଓ ଭେଦରେ
 ସେମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଛନ୍ତି । ନିମନ୍ତରେ ତଳେ ପାଳିନେତା
 ମହାସଭା ସର୍ବନିକ ଓ ମହାଲର ଗୁରୁତ୍ଵେନରେ ସାଧାରଣ
 ସୁରୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଜେନମାନଙ୍କର ଏକ ସୁତରା ପ୍ରକାର ଅଧିକାରୀ
 ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବପ୍ରମାଣରେ ପାଠକରୁ । ବୌଦ୍ଧ
 ଲେଖକ ମଧୁସୂଦନ ହୋଇ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ପଠକେ ଯେଉଁ ଦୋ-
 କାସବାର ସରକାରରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ନିଶା ଯୋଗାଉଥିବା
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଚଳିବେ ସେ ମଧୁସୂଦନ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଅପରାଜ
 ସରକାରୀ ।—ଅପରାଜ ମାତ୍ର ସେକଟ ନିବା-
 ରଣକ ଏହି ଏକ ପ୍ରକାର ଉପାୟ ମନ ନୁହେଁ ।

କଲିକତା ବସୁ ଦେଖାଲୟ ନି, ଏ ପଦ୍ଧତିରେ ଉତ୍କଳ
 ଦେବା ଶ୍ରୀକାଳୀ ଗୋଷ୍ଠି ଗୋଷ୍ଠି ଗୋଷ୍ଠି ଗୋଷ୍ଠି ପ୍ରକାର କ-
 ରୁଣା ଓ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠି ବୃଦ୍ଧି ସାଧନ କରାଯାଇ ବାନ୍ଦିତ
 ସଦ୍‌ପାଳ କମିଶନର ସୁଦେଶ୍ୟପାଳ ଦୋଷ୍ଟୁ ମନସ୍ତ
 କରୁଥିବାର କହୁତ ହୁଏ ।

ପତ୍ରିକାଗଣ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଧୂମକେରୁଣୀ
 ଅକାଶରେ ଉତ୍ତର ହେଉଅଛି ତାହା ୧୯୩୦ ସାଲରେ
 ଉତ୍ତର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ୧୯୩୦ ସାଲରେ ପୁଣି ଫେରି
 ଆସିଥିଲା, ଏହାର ବୃଦ୍ଧିଅଧିକାର ସମୟ ନିମ୍ନେ ଉଠା
 ହୋଇ ଅଛି । ପତ୍ରିକାର ପ୍ରକୃତ ସାଦେବ କରୁଛି
 ସେ, ଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାସରେ ଫେରି ଆସିବ; ସେ ସମୟରେ
 ଧୂମକେରୁଣୀ ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଏବେ ନିକଟୁ ଯିବ ସେ, ପୁରୁ
 ତାହାକୁ ଗ୍ରାସ କରି ପକାଇବେ । ଏହି ଦେଲେ ଧୂମକେ-
 ରୁଣୀ ପୂର୍ଣ୍ଣକ ମଧ୍ୟରେ କରୁଥିବ ହୋଇ ଯିବ, ତହିଁରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିକ ବାସୁ ସମ୍ଭବରେ ଦିନ ଅଧିକ ପଦକର୍ତ୍ତା
 ହେବ । ସେକଟ କରୁଥିବେ ଯୋଗ୍ୟ ସମୟରେ ଉପକ
 ହେବାର ବାଧା ହୋଇଥିବା ଏକ ଅନେକପଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଧୂମ ହେବାର ବାଧା ହୋଇଥିବା, ତହିଁ ଅନେକାନ୍ତେ ଏଠା-
 ବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ ନ ଥାଇ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଉପାଦ
 ପରେ ମରବା କ ନାହିଁ ।

କରତାଠାରେ ଏକ ନୂତନ ବାକ ସ୍ଵାଧିକାର ହେଉଥିବାର
 ପୁରୁ ଉତ୍କଳର ଲେଖିକରୁ । ଏହାର ମୁଦ୍ରଣ ଉତ୍କଳ
 ଟକା ଅଟେ ଯେ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳ ଗୁରୁତରାତ ତେର-
 ଅଛନ୍ତି ଏକ ଅଧିକ ଅଧିକ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ପୁରୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ପ୍ରତି ଅଂଶ ୫୦୦ ଟା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ହୋଇଅଛି ।—

କଲିକତାରେ ଗୋଷ୍ଠି ପ୍ରସ୍ତୁତମାନେ କାଳୀୟା ଶ୍ରୀ ମାନ୍ଦିତି
 ସରକାରୀ ଅପରାଜରେ ଅପରା ସମାଜ ନାମରେ ନାଲଣ
 କରୁଅଛି । ଶ୍ରୀକାଳୀୟା ପ୍ରାୟ ୧୯୩୧ । ତାହାର ସମା
 ତାହାକୁ ଅଧିକ ଗୋଷ୍ଠି କରଣ କରୁଥିବୁ ତେ ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅଧିକ ଯେଉଁଠି ଅଧିକ ଅଧିକାରେ ସମାଜ ଗୋଷ୍ଠି
 ହୋଇ ଚଳିବ ଗୋଷ୍ଠିରେ ବେଦ ଏକ ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ
 ପ୍ରକାର କରୁଥିବାର ସୁତରା ପ୍ରକାର କରୁଥିବେ ।
 ମାତ୍ର ଦୈନିକ ସମ୍ଭବରେ ଶ୍ରୀ ଅପରା ପ୍ରକାର କରୁଥିବା
 ପ୍ରକାରର କାରଣ ବୋଲି ମୁଦାପ ନିବାସ ତେର । ସାହା-
 ଦେଇ ମୁଦାପ ନିବାସ ସପ୍ତେକ ନ ଥିବାର ଦେଖିବା-
 ରେ ତାହାକୁ ୫୦୦ ଟା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ନ ତେଲେ ଏକମାସ
 ସାମାନ୍ୟ କରାଯାଏ ଏକ ମା ୫ ସ ଶାନ୍ତ ସୁତରାରେ ଉତ୍କଳ
 କାରଣ ୫୦୦ ଟା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୁଦାପ ଦେବାର ଅନେକ
 ହେବ ।—ସମାଜ ଏକ ଉପସ୍ଥୁ ଅଟେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦେଶରୁ ଯେଉଁମାନେ ବରତରୁ ବାଉ
 ଶାନ୍ତଦେଶରେ ବଦଳିଥିବେ ଦେଖାଲୟରେ କୁଶିଳ୍ୟା ପାଣ୍ଡବ
 କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣାୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
 କର ପ୍ରକାର କ ୨୫ ପ୍ରକାର ପଦକର୍ତ୍ତାରେ ଏହି ଏକକଣ
 ମାଧ୍ୟମ ଅଧିକା ଗୋଷ୍ଠିରେ ବରତ ପଠାଉବା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ
 ସେକଟର ବଡ଼ ଘଟଣା ହୋଇଥିବୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।—ଏହି
 ବାରଣ ବୃଦ୍ଧିପଦ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶକ ଓ ଅଧିକା କମା ବସାଉବା ଦେବୁ ଅପରା
 ପ୍ରଦେଶର ଯେଉଁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଅପରା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଉତ୍କଳ
 ନବ ସାଧନ ସେ ପୁଣି ସମ୍ଭବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପ୍ରକା
 ପାଳନ କରୁଥିବା ପ୍ରକାଶକରୁ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ
 ଫେରି ବସା ସାଧନରେ ପାଣ୍ଡବୀୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।—
 ଏ ଉପାଦ ପ୍ରକାରର ବାଧ୍ୟ ।

ପ୍ରଦେଶ ଲିଖିତ ଉପକ ସାଦେବରେ ଉପକ ଦେବା
 ସମୟରେ କାଳୀୟା ଶ୍ରୀ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠି ଗୋଷ୍ଠି
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦେଇଅଛି । ଉତ୍କଳରେ ବେଦ ୫ ପ୍ରକାର ଉଠି,
 ବ୍ୟାସ ୫ ପ୍ରକାର, ଓକଳରେ ଏକମାସ ଅଧିକରେ ।

ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାପିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ

ଏହିମାସ ତା ୧୦ ରଖ ଦିନ ପ୍ରାଚୀନକାଳେ
ଉଦ୍‌ଭାବିତ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣି ସାହେବ
ମହୋଦୟ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ
କଲେ, ସେଦିନ ରାତିରେ ସହଜେ ଦୀପାବତୀ
ଅମାବାସ୍ୟା ଥିଲା ଉତ୍ତରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଅସିବାରେ ତାହା ବସେଇଥିବେ ପଳିତ
ହୋଇ ଥିଲା ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସ୍ତାନମାନ ଦୀପାବତୀରେ
ଏପରି ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଥିଲା ଯେ ଦୂରରୁ ଦେ-
ଶେଗୁଡ଼ିଏ ଆଲୋକର ରେଖା ଉତ୍କଳରୁପେ
ଦେଖ ହେଉ ଥିଲା ।

ଅନେକ ଲୋକ କହନ୍ତି ଯେ ସଃ ଉତ୍କଳନ
ଦେଲ ଛାଉଣିରୁ ଏପରି ଶ୍ରେଣୀରାଜ କେବେ-
ହେଁ ହୋଇ ନାହିଁ ସାହେବଙ୍କର ତାମ୍ବୁ କଚେ-
ରୀ ଦିଗରେ ପଡ଼ି ଥିଲା ସେଠାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା
ସମୟରୁ ଗୁଣି ଘ ୯ ଛକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ବାବୁ
ଜଗନ୍ନାଥ ଭୂମରବର ଗୁଣୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର
ବଜ୍ରାଣୀ ଓ ଅଭସବାଜୀ କରୁଥିଲେ ତଦ୍‌ଦ୍ୱାଦ
ବିଧିମତେ ସଲମ ଲଭାଏ ହୋଇ ଯେ ଯାହା
ନିବାସକୁ ଗଲେ ।

ଗତ କାଳ୍ୟ ତା ୧୩ ରଖ ଅପରାହ୍ଣ ସମ-
ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନୂତନ ସ୍କୁଲ ଗୃହରେ
ସନ ୧୮୮୧ ମସିହାର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସ୍କୁଲର
ପଞ୍ଚଶୋଭାଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପାରଦୋଷିକ ଦାନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସମାପେଷୁ ସହଜ ହୋଇଥିଲା
ସେଠାରେ ସଃ ଉତ୍କଳନସ୍ତ୍ର ଯାକଗଣୁ ଉଦ୍-
ଲୋକ ଓ କଟକରୁ ଅଗତ କଟକକଲମ୍ବୁଲ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପୋଷ୍ଠୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ୍ଦ୍ର ମହାଶୟ ଏବଂ
କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହଜ
ଅସିଥିବା ଅମଳମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା-
ପର ଅସନ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଟର
ଉଦ୍‌ଭାବନ ପଣି ସାହେବ ମହୋଦୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା
କର ଥିଲେ, ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ସ୍କୁଲର ବାସିକ
ଉପୋଷ୍ଠୀ ପଠ କଲ ଉତ୍ତରୁ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେ-
ଖର ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ମହୋଦୟଙ୍କ କୁଳ ନୂତନ
ସ୍କୁଲ ଗୁଣୁ ବସୟରେ ଗୋଟିଏ ବଙ୍ଗଳା ନିର୍ମାଣ
ସ୍କୁଲର ଗଣେଶବାଳକ ପାଠକଲେ, ତଦ୍‌ଦ୍ୱାଦ
କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ସହସ୍ତରେ ବାଳକମା-
ନଙ୍କୁ ଅନନ୍ଦ ସହଜ ପାରିଦୋଷିକ ବଞ୍ଚନ
କଲେ, ତଦ୍‌ଦ୍ୱାଦ କେତେକ ଶ୍ରୀ ଲଂରେଖା

ବଙ୍ଗଳା ଓ ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀ ପାଠକର ଥିଲେ,
ତଦ୍‌ଦ୍ୱାଦ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ମହୋଦୟ
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଗୋଟିଏ ଦାନସ୍କୁଲ ନିର୍ମାଣ
ନିମନ୍ତେ ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟରୁ
ଟ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ସ୍କୁଲ ନିର୍ମାଣପ୍ରକାର ଦେବା
ନିମନ୍ତେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ
ସ୍କୁଲ ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବନ୍ଦୋପା-
ଧ୍ୟାୟ ସ୍କୁଲର ଗୁନାଦାତାମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷକର ଅ-
ନେକ ଧନ୍ୟବାଦ କଲେ ଏବଂ ସ୍କୁଲର ପାର-
ଦୋଷିକ ବସୟରେ ଗୋଟିଏ ସୁଦୀର୍ଘ ବଙ୍ଗଳା
କର ଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶେଷରେ ମାନ୍ୟବର
ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଗୁଡ଼ି କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ଓ ବାବୁ ଉପୋଷ୍ଠୀ ମାଳେଷ୍ଟ୍ରିକ ମହାଶୟଙ୍କ ଲଂ-
ରେଖା ବନ୍ଧୁତାର ଲାଭ ଉତ୍ତରରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଗୁଣାଇ ଦେଇ ବିଦ୍ୟାଗିୟା ବସୟରେ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟଙ୍କ ରାଜନୀତି ସମ୍ମୁଖରୁପେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଗୁଣାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ଯହିଁରେ ଦେଖାଯୁ ଲେ-
କମାନେ ବିଦ୍ୟାଗିୟା ବସୟରେ ଅପଣା ଉପ-
ରେ ଅନେକ ନିର୍ଦ୍ଦିର କରନ୍ତି ଏ ବସୟରେ
ସ୍କୁଲର ବନ୍ଧୁତା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପଣି ସାହେବ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦର ସହଜ ଦାନସ୍କୁଲ ଦେବା
ବସୟରେ ଅନେକ ସହ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି
ଏ ସ୍କୁଲକୁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପଣି ଦାନସ୍କୁଲ ବୋଲି
ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ।

୧୩୧୩୮ } ବସୟକ
BHOJOBATHY CHARN DAS

ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ମାଲର ଓ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିଲ୍ୟଲର ଚତୁ ପଞ୍ଚାଶର ପଳ
ପାରଦର୍ଶିତାନପାରେ ।
ମାଲର ।
୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ନାମ	ସ୍କୁଲ
୧ ଶ୍ୟାକୃଷ୍ଣ ଦାସ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସ୍କୁଲ
୨ ବନମାଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୩ ଅଦୈତଚରଣ ବୋଷ	"
୪ ଶଶିନାଥ ବୋଷ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
* ଭଗବତପ୍ରସାଦ ବୋଷ	କଟକ ସଙ୍ଗଠ
୬ ଶ୍ରୀକମ୍ପାସୁ ବିଦ୍ୟାଳ	ସାକସୁର
୨ ସୁ ଶ୍ରେଣୀ ।	
୭ ଶ୍ରେଣୀମୋହନ ମହାପାତ୍ର	ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୮ ରମାନାଥ ଦତ୍ତ	ବାରବାଟୀ
୯ ଶ୍ରେଣୀମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୧୦ ସୁଦର୍ଶନ ମହାପାତ୍ର	ଅରୁଆ

୧୧ ଗୁରୁଚରଣ ଦାସ	ସାକସୁରସ୍କୁଲ
୧୨ ମାଳିନୀ ଲାଲ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୧୩ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି	ନିମପଡ଼ା
୧୪ ମାୟାଧର ସାମୁ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୧୫ ରଘୁନାଥ ଦାସ	ନିମପଡ଼ା
୧୬ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ	ନିମପଡ଼ା

୩ ସୁ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧୭ କମେନ୍ଦୁନାଥ ଦୋଷ ବାହାରଶ୍ରୀ

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାଭ୍ୟୁଲର ।

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ ଗୁଲିସ୍ ସିଂହ	ବାଲେଶ୍ୱର ମିଶନ ସ୍କୁଲ
୨ ଗୁରୁଚରଣ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ	ଭେମଣା
୩ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ	କଟକ ମଡେଲ
୪ ଚକ୍ରପାଣି ପଟ୍ଟନାୟକ	ଭେଙ୍କାନାଳ
୫ ମାଳକଣ୍ଠ ନନ୍ଦ	ଭୁବନେଶ୍ୱର
୬ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର କର	ଉଦ୍‌ପୁର
୭ ସୁଦର୍ଶନ ମହାନ୍ତି	ବେରବୋଲ
୮ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ	ସୁଦର୍ଶନସୁର
୯ ଗୁରୁପ୍ରସାଦକାନୁନଗୋ, ବାଲେଶ୍ୱରମିଶନ	
୧୦ ବଳଦେବଚରଣ ଦାସ	ବେଞ୍ଚକାର
୧୧ ସନ୍ତୋଷ ମହାନ୍ତି	ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରସୁର
୧୨ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ମହାନ୍ତି	ବେଞ୍ଚକାର
୧୩ ମହୀମତୀ ବୋଷ	ବେଡୁଡୁଆ
୧୪ ବାଳକୃଷ୍ଣ ପାଟ	ବିଶିପଡ଼ା
୧୫ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	ବାଗୁରାଜ
୧୬ ମାଗୁଣି ସିଂହ	ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୭ ମଧୁରମୋହନ ମିଶ୍ର	ବାଗୁରାଜ
୧୮ କରେନ୍ଦୁନାଥ ମହାପାତ୍ର	ଅଲଲସୁର

୨ ସୁ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧୯ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଗୁନୋଲ
୨୦ ଦାନନାଥ ସିଂହ	"
୨୧ ମଧୁର ସାମଲ	ପୁରୁଶାଗଡ଼
୨୨ କୃଷିବାସ ଦୋଷ	ବେଡୁଡୁଆ
୨୩ ପଦ୍ମନାଭ ତ୍ରିପାଠୀ	ସୁଦର୍ଶନସୁର
୨୪ ଜୟକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	ସିନ୍ଧକ ପାଲିଆ
୨୫ ଗୁଣାକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ବାଲେଶ୍ୱର ମିଶନ
୨୬ ଜୟେନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ବେରବୋଲ
୨୭ ରଘୁଚରଣ ସାହୁ	ପୁଲକ
୨୮ ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥସୁର ଦାସ	ବାହାରଶ୍ରୀ
୨୯ ଅକ୍ଷୟନାଥସୁର ଦାସ	ପ୍ରକାଶସୁର ସ୍କୁଲ
୩୦ ସେଣ୍ଟ ଦାକ୍ଷ ମହାପାତ୍ର	ମହାସିଂହସୁର

୩୧	ହାତରଥୀ ମହାପାତ୍ର, ଶିକ୍ଷକ ବାଲେଶ୍ଵର ମହେନ୍ଦ୍ର ପାଠଶାଳା	ପୁନଙ୍ଗ
୩୨	ହରକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	ପୁନଙ୍ଗ
୩୩	ମାଳକଣ୍ଠ ଦାସ	ଭେଙ୍କାନାଳ
୩୪	ହରକର ହିଠାଠୀ	ପ୍ରତାପଶାସକ
୩୫	ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସାମନ୍ତ	ସମଲପୁର
୩୬	ଉତ୍ତମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଭେମୁଣା
୩୭	କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ବାନାର୍ଜୀ, ଶିକ୍ଷକ ଭଦ୍ରକ ବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟ	ଶିକ୍ଷକ ଭଦ୍ରକ ପୁଲକନପାଳ
୩୮	ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର	ଭାଲଚେର ପୁଲକନପାଳ
୩୯	ଲୋକନାଥ ବ୍ରହ୍ମା	ଜାଆଳା
୪୦	ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ସୁନରଗାଁ
୪୧	ସକାନ୍ତନ ପଟ୍ଟନାୟକ	ପୁରୁଣାଗଡ଼
୪୨	ଫକୀର ଶା	ସାମଲପୁର
୪୩	ମାଳମଣି ମହାନ୍ତି	ବେଝକାଳ
୪୪	ସେଖ ଅମ୍ଳାବନ୍ଧୁ	କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦପୁର
୪୫	ହରନାଥ ମିଶ୍ର	ସାରନରସିଂହପୁର
୪୬	ଫକୀରଚରଣ ମହାନ୍ତି	ଭୁବନେଶ୍ଵର
୪୭	ପୀତକାସ ମହାନ୍ତି	ପ୍ରତାପଶାସକ
୪୮	ଲୋକନାଥ ଗୋସ୍ଵାମୀ	ଅସୁରେଶ୍ଵର
୪୯	ଜାଣାଗୁମ ବସୁ	ଦେହୁଡ଼ୁଦା
୫୦	ଭାବନ ନାୟକ	କାଉପୁର
୫୧	ବୃନ୍ଦାବନ ଦାସ	ଭେଙ୍କାନାଳ
୫୨	ସାଧନାଥ ସେନ୍	ଭେମୁଣା
୫୩	ସତ୍ୟବାଦୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	ପୁରୁଣାଗଡ଼
୫୪	ଦୟାଧର କର	ଶିକ୍ଷକ ଚନ୍ଦନନଗର
୫୫	ରତ୍ନାକର ମିଶ୍ର	ବସିପଡ଼ା
୫୬	କରନ୍ଦାସ ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ସିଂହ ସାମନ୍ତ	ଭାଲଚେର
୫୭	ସାଧୁଚରଣ ସାହୁ	ପୁନଙ୍ଗ
୫୮	ମାଳକଣ୍ଠ ମିଶ୍ର	ନୂଆଗଡ଼
୫୯	ମାଳମଣି ମିଶ୍ର	ଚଢ଼ିବା
୬୦	କମ୍ବଳ ମିଶ୍ର	ସୁନରଗାଁ
୬୧	ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ସିଂହ	ମହାସିଂପୁର
୬୨	ମୋହନ ନାୟକ	ଭୁବନେଶ୍ଵର
୬୩	ଶ୍ରୀକାସ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଭାଲଚେର
୬୪	ଅବୁଲ ମଲିକ୍ ଶା	କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦପୁର
୬୫	ବଳରାମ ବ୍ୟାଳ	ପୁନଙ୍ଗ
୬୬	ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମହାନ୍ତି	ବେରବୋର
୬୭	ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସିଂହ	ବାରବାଟୀ
୬୮	ସେଖ ମହେଶ୍ଵର ଅହା	ବାରବାଟୀ
୬୯	ଗୋପାଳାଥ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତ	ଭାଲଚେର

୨୦ ରାଘବାନନ୍ଦ ସାହୁ
 ୨୧ ଜାନକୀନାଥ କର
 ୩ ସୂ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ୨୨ ଗୋପାଳ ମିଶ୍ର
 ୨୩ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦାସ
 ୨୪ ଦାନଶ୍ୟାମ ରଥ
 ୨୫ ମଦନମୋହନ ଦାସ, ଶିକ୍ଷକ ଭେମୁଣା
 ୨୬ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ହିଠାଠୀ
 ୨୭ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ନନ୍ଦ
 ୨୮ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପଟ୍ଟନାୟକ, ବ୍ୟାପ୍ଟିଷ୍ଟିକେନେ
 ୨୯ ବୈଶ୍ଵନାଥଚରଣ ଶତପଥୀ, ମହାସିଂପୁର

By order
 Bhuvaneswar Datta
 Hd. Clerk
 Jt. Inspector of schools
 Orissa.

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ଏହି କଟକ ସହରର ସମସ୍ତ ଚୌକାଦାଣ୍ଡ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍‌ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ।
 ମହାନାୟକ ସରକାର ବାହାଦୁରଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଏହି ଯେ ସମସ୍ତ ଲୋକେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷା ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳବା ପକ୍ଷରେ ବଶେଷ ଯତ୍ନ ଓ ପ୍ରବେଶ ରଖିବେ ଏହି ହେତୁ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ମିତ୍ରନିସିପାଳଠିରେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ଭଳିଭିତ୍ତି ବସୟମାନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇ ବୟା ଯାଉଅଛି ।
 ଆଜିକାଲି କେତେକ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଯେଉଁମାନେ କି ଅଭିନୀତ୍ୟାୟୀ ସର୍ବଦା ସରକାରୀ କମିଶନର ସେମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବାଳା ସମସ୍ତ ମିତ୍ର-ନିସିପାଳ କମିଶନରମାନେ ମିତ୍ରନିସିପାଳ ସଭାର ସମ୍ପ୍ରଦାନକ୍ରମେ ମନୋମାତ୍ର ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କଦ୍ଵାରା ମୁକରର ହୁଅନ୍ତି । ଆଭିନୀତ୍ୟାୟୀ ଏହି କମିଶନରମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଭିତ୍ତିରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ପାରେ, ମିତ୍ରନିସିପାଳ ଆଇନର ୧୨ ଥାଏନ୍‌ଦ୍ଵାରା ଯଦି ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍‌ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଳ୍ପ କମରେ ଭିତ୍ତି ଭଗରୁ ଏକ ଭାଗ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍‌ମାନଙ୍କ ଏହା ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଓ ଏକ ବରଷାପୁ-ରେ ଦସ୍ତଖତ କରନ୍ତି ତେବେ ଏହି ସରକାରୀ କମିଶନରମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ବାଳା କମିଶନରମାନେ ବର୍ଷକୁ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଚୌକାଦାଣ୍ଡ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍‌ମାନଙ୍କ ଦେଉଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ମନୋମାତ୍ର ହେବେ । ଏହି ମନୋମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ

ନିମ୍ନଲିଖିତରୂପେ ହେବ । ଯଥା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୋମାତ୍ରକାରୀ ମତ ଗ୍ରହଣ କାଳରେ ଦସ୍ତଖତ କରବେ ଓ ଭିତ୍ତିରେ ଲେଖିବେ ଯେ ସେ କାହାକୁ କମିଶନର ପଦରେ ନିୟୁତ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ମନୋମାତ୍ରକାରୀମାନଙ୍କର ଏହି କର୍ମ କରବା ସକାଶେ କମିଶନର ପଦପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ଯେଉଁମାନେ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜାଣି କରାଯିବ । ଯାହାଙ୍କ ସକାଶେ ଅଧିକ ମନୋମାତ୍ରକାରୀ ମତ ଦେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି କମିଶନରେ ମୁକରର ହେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଶନରମାନଙ୍କ ପରି ଉପସ୍ଥେଳମରେ ନିୟୁତ ହୋଇଥିବା କମିଶନରମାନେ କ୍ଷମତା ପାଇବେ, ଓ କାର୍ଯ୍ୟର ଦାୟିତ୍ଵ ଦେବେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵାଭାବ ନିମୋଦପ୍ତ କରବେ, ସହରରେ ଜଳ ଯୋଗାଇବେ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଡାକ୍ତରଖାନା ବସାଇବେ, ଓ ଗଳମାନଙ୍କରେ ପାଣି ଛୁଆଇବେ ଓ ଆଲୁଅ ଦେବେ, ଇତ୍ୟାଦି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍‌ମାନଙ୍କର ପାରିବେ ଏହା ସମ୍ଭବ କରବାର କୌଣସି ହେତୁ ନାହିଁ । କାରଣ ଏହି ସହର ଯେତେଦୂର ହୋଇ ପାରିବ ଓ ହେବାର ଉଚିତ୍ତ ଭେତେଦୂର ଏହାକୁ ସାମ୍ବ୍ୟଜନକ କରାଯାଇ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ବାଳା ଅଛି । ଯଥା, ପ୍ରଧାନ ନାଳ ସହରରେ ବଡ଼ ନାଳମାନ ଯୋଗ କରବା ନିମନ୍ତେ ଗଳମାନଙ୍କରୁ ପାଣି ବାହାର ଯିବା କାରଣ ସତ୍ତ୍ଵେ ଧାରରେ ଶେଷ ନାଳ ବେଶି ପକାନ୍ତୁ ଅଧିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଇତ୍ୟାଦି । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତା ଯାଉଅଛି, ଯେ ସରକାର ବାହାଦୁର ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍‌ମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ ନାହାନ୍ତି, କାରଣ ସେ ସେତେବେଳେ ମିତ୍ରନିସିପାଳମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚାରୁ ମାତ୍ର ଦେଉଅଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେ ଏହା ଏହି ସଭରେ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ପୁ-ବରେ ଯୋଗ୍ୟ ବାବଦରେ ସେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉଥିଲେ (କଟକରେ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ୫ ୨୦୦୦) ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତକୁ ସେ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବ । ଯଥା, ଜଳ ଯୋଗାଇବା, ଗଳରେ ଆଲୁଅ ଦେବା ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଇତ୍ୟାଦି ।
 ଯଦି ଏକ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତ ସମୟରେ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିବ ପାରେ ତେବେ ଅପର ପକ୍ଷରେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଡାକ୍ତରଖାନା, ଜଳ

ଯୋଗାଇବା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟ ନିମନ୍ତେ ସେ ସବୁ ବେଶି ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ଇତ୍ୟାଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ବେଶି ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

Cuttack } R. H. PAWSEY,
7th Novr. 1882. } Magistrate.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏ କଥା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏହି କଟକ ସହରରେ ଘର ଓ ଗାଡ଼ି ଯେତା ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଟାକ୍ସ ବସି ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପଳ ହୁଏ ସେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ସହର ସଫା ରାସ୍ତାମରାମରୁ ଇତ୍ୟାଦି ସାଧାରଣ ଉପକାରକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରାଯାଏ । ସେ ଟାକ୍ସକୁ ମିଉନିସିପାଲ ଟାକ୍ସ କୁହାଯାଏ ।

ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପଳ କରି ଉପରଲେଖାମତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାପାଇଁ ଏହି କଟକ ସହର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସଭାସଭା ସେ ସଭାର ନାମ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟି ଓ ଯେଉଁମାନେ ସେ ସଭାରେ ବସନ୍ତି ତାହାକୁ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟିମାନ ବୋଲାଯାଏ ।

କର୍ତ୍ତମାନର ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେବେଳେ କଲର ମାଳିଖ୍ୟେଟି ଅଛି ସେ ତେତେବେଳେ ଉକ୍ତ କମିଟିର ସଭାପତି ଦୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେ ସାହାଜ ସହର କର ଇତ୍ୟାଦି କରନ୍ତି ସେହିମାନେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟିମାନର ସଦରେ ସରକାରକୁ ମୁକରଇ ଦୁଅନ୍ତି । ଏହି କମିଟିଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଉନିସିପାଲିଟିର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳୁଅଛି । ଏହି ସଭା ସମସ୍ତେ ଆଇନ ମୁକାବଳ ଟାକ୍ସ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ଟାକ୍ସ ଟଙ୍କା ଯେଉଁ କମିଟିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଏ ତାହା କୁହନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତି ।

ଏଣିକି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଅଛୁ କି ଉପରଲେଖାମତେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟି ମୁକରଇ ନ ହୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ହେବ । ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ପ୍ରଣାଳୀର ମର୍ମ ଏହି ଯେ ଏବେ ଯେପରି ସରକାରରୁ ସଭାର ସହ୍ୟମାନେ ମୁକରଇ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ତାହା ନ ହୋଇ ସହରର ଯେଉଁମାନେ ଟାକ୍ସ ଦୁଅନ୍ତି ସେହିମାନେ ତାଙ୍କ ନିଜାମୁସାରେ ସାହାଜୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବେ ତାହାକୁ ମୁକରଇ କରବେ । ସହରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଲୋକଙ୍କୁ କିମ୍ପା ହିଁ ଉତ୍ପଳ ଅଧିକ ସହ୍ୟ ମନେ ନାହିଁ ତାହାକୁ ଦେବ । ଟାକ୍ସଦାତାମାନେ ଅପେକ୍ଷା ମନରେ ବୁଝେତକା କରି ଯାକ ଜାଣିବାରେ

ଯେଉଁ ଲୋକ ତାଙ୍କ ବିଭାଗ ସକାଶେ ସହ୍ୟ ହେଲେ ତାହା ଦେବ ତାଙ୍କୁ ମୁକରଇ କରିବା ସକାଶେ ଅପେକ୍ଷା ସ୍ୱୀକୃତ ହେବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର କେଣି ଲୋକ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ମନେମାନ କରିବେ ସେହି ଲୋକ ସେ ବିଭାଗ ସକାଶେ ସହ୍ୟ ଅଥାତ୍ କମିଟିମାନର ହେବେ । ଏହି ପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗ ସକାଶେ ସହ୍ୟ ମୁକରଇ ହେଲେ ସେହିମାନେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟିର କମିଟିମାନର ହେବେ ଓ ସେହି କମିଟିମାନେ ସାହାଜୁ ମନେ ନାହିଁ କରବେ ସେ ଉକ୍ତ କମିଟିର ସଭାପତି ହେବେ । ଏପରି ହେଲେ ଟାକ୍ସଦାତାମାନେ ଅପେକ୍ଷା ଅବସ୍ଥାକୁ ଗୃହ୍ୟ ଟାକ୍ସଦାତା ସେ ଟଙ୍କା ଅପେକ୍ଷାକରେ ଉକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚକଲ ପରି ଦେବ କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ସାହାଜ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥାଇ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାକୁ ଜାଣନ୍ତି ସେହିମାନେ ଟାକ୍ସ ଦାତାବେ ଓ ସେ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପଳ କମିଟିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରବେ । ସରକାର ଉତ୍ପଳ ଲୋକେ ତାହା ବୁଝି କରବେ ନାହିଁ ।

ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟି ମୁକରଇ କରିବାକୁ ହେଲେ ମିଉନିସିପାଲ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଟାକ୍ସଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକମ ଭିନଭାଗରୁ ଏକଭାଗ ଲୋକ ସେଥିପାଇଁ ସରକାରରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅହୁର ଅଙ୍ଗୀକର ଅଛନ୍ତି କି ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ସଭାପତି ମୁକରଇ ଦେବାରୀ ସେହି ପରି ଦରଖାସ୍ତ ହେଲେ ତଦନୁସାରେ ସଭାପତି ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ଅନୁମତି ଦେବା ବିଷୟ ବ୍ୟବ୍ତ କରବେ । ଏଅର୍ଥ ସହ ଟାକ୍ସଦାତାମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଏହି କଟକ ସହରରେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଟି କଲରଇ ଓ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ସଭାପତି ନିୟୁକ୍ତ କରାଯାଉ ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ତେବେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ସଭା ଉତ୍ପୋଗୀ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବେ ଟାକ୍ସଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକମ ଭିନଭାଗରୁ ଏକଭାଗ ଦସ୍ତଖତ କରିବାର ଦେଖାଗଲେ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ସରକାରକୁ ପଠାଯିବ ଓ ତାହା ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଏଠାରେ ଶୀଘ୍ର ତଳିବାର ବିଶେଷ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।

କଟକ
କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର
ସନ ୧୮୮୨ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ
ଉତ୍କଳସଭାର
ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନୁପାଳ ସହର ଉତ୍କଳସଭାର ସଦସ୍ୟାବଳୀର
ଏମରଟ ୫୦୦ ଏବଂ ସଦସ୍ୟ ୫୦୦ ଅର୍ଥ ଉତ୍କଳସଭାର
ସମ୍ବଳ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ମୁକରଇ ଦେବ ।
ଶ୍ରୀ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ପ୍ରଣାଳୀ
ସଦସ୍ୟାବଳୀର ବର୍ତ୍ତା ଓ
ସଂସୋଧନାଦି ।

ଶାଶକକରଣ ଉପ ।

ଏ କଟକଦ୍ୱାରା କାରବୋକ୍ସ, ଉପରଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ
ଓ ପବ୍ଲିକ୍ ସେକ୍ଟରର ସମସ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭ । ମା ୨ ଶାକ୍ତ ୫୯୯ ନା
କୁହାଯାଉ ବୁଝା ।
ଏସବୁ ଶାସକକରଣ ପ୍ରଦତ୍ତ ଓ ତଳମତେ ଉତ୍ପଳ କର
ହୁଅଇ । ମା ୨ ଶାକ୍ତ ୫୯୯ ନା ।

ନିଉନିସିପାଲ କମିଟି ।

ଅନୁପାଳ ଦିଗେଷରେ ସେକ୍ଟର ବଳେ ଅଠ ଗ୍ରାମର ଉତ୍କଳ
ରୁ ଉତ୍କଳ । ୧୫ ମାତ୍ରାକୁ ୫୯୯ ନା ।

ମାନିକେତନ ବୁଝା ।

ଅନୁପାଳ ଯାହାକୁ ଉତ୍କଳ ସଂସଦ ଉତ୍କଳ । ଅନୁପାଳ
ଦିଗେଷରେ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଶାକ୍ତ ହୁଅଇ । ୫ ମାତ୍ରାକୁ ୫୯୯ ନା
କମିଟିର ଉତ୍କଳ ବୁଝା ।

ଏ କଟକଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳ ସହର ଉତ୍କଳ ସଂସଦ ସଂସଦ
ଦ୍ୱାରା ରୋଗ ରୁ ଉତ୍କଳ । ୫ ମାତ୍ରାକୁ ୫୯୯ ନା ।

ଏ ସହର ଅଧିକ ମେଡ଼ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ
ଅଧିକ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦତ୍ତ । ଗ୍ରାହକମାନେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ
ସମସ୍ତେ ସେକ୍ଟର ମଧ୍ୟମାନ ତାହା ପାଠକେ ।

୧୮୮୨ } ଶ୍ରୀ ସମତର ଦେବତୀ ଗୁପ୍ତାସୁତ ।
କଟକ }

ଓଡ଼ିଶା ନାଟକ ।

କା ଥି କା ବେ ରା

ଏ
ପ ଦା ବ ଗ ।
କଟକ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ସଦସ୍ୟାବଳୀର
ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଛି । ମୁକର ୫୦୦ ଅଠପଇସା ମାତ୍ର । ମଧ୍ୟମତେ
ଉତ୍କଳସଭାର ୫୦୦ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକ୍ରେଟାରୀ ସେକ୍ରେଟରୀ ।
ଏହା କୁରଦେବରେ କୁରଦେବରେ ସରକାରରେ ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଉତ୍କଳ । କୁରଦେବରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଦତ୍ତ
ଉତ୍କଳସଭାର ଓ ଦେବୀ ଉତ୍କଳସଭାରେ ଦେବ ହୁଅଇ ।
କୁରଦେବରେ ଉତ୍କଳସଭାର କାର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳସଭାରେ
କଟକରେ କୁରଦେବରେ କୁରଦେବରେ ସଂସଦ—
କାର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ସହର ଅଧିକସଭା ୫୯୯ ନା । ୮ ଅଧିକସଭା
୫୯୯ ନା । ୧୫ ଅଧିକସଭା ୫୯୯ ନା ମୁକର ୫୯୯ ନା ।
କଟକ ମୁକର ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୨୭

ଦା ୨ ରୂପ ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥର ସମ ୧୮୮୨ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ୩୧ ଓ ୧୨୧୦ ସାଲ ସମ୍ଭବାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ତ୍ତମାନ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୪ ୯	ଟ ୨ ୯
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ଏ ନଗରର ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିର ଓ ଅଦାଲତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ହେଲେ ଦୁର୍ଗଳ ବିପ୍ଳାବ କରୁଅଛି । ଗତ ବର୍ଷ ଏହି ସମୟରେ ଏମନ୍ତ ଦୁର୍ଗଳ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଅଦାଲତର ଉପରେ ବହୁଦିନ ସତାଗେ କମି-ସୁଖ କରେଖପରକୁ ଉଠି ଯାଇଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିର ପୁସ୍ତକାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦାର୍ଥମାନ ସରକାରୀ ଲେକ୍ଚେ ପ୍ରଥମରୁ ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣି ନେଇ ପୋଲିସ୍‌ଠାରୁ ସେପରି ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଦୁର୍ଗଳ ବାଦାଲୁଅଛି ତାହା ପଶ୍ଚିମ ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିକ ପକ୍ଷରେ କହୁକର ଚଢ଼ିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଏପ୍ରକାର ଦୁର୍ଗଳ କାହାକୁ ସାଜା ଦୁର୍ଗଳ ଦେବ ଏମନ୍ତ କିଏ କରୁଥିଲେ ? ଜଣା-ହାଏ ଓ ମିତ୍ରତାପିପାଳିତର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଅପର ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା କାରଣ ତୁଳନା କଲମ କରୁ ନାହାନ୍ତି ତନ୍ତୁ ଅଭିଶା ଘରପ୍ରକଳ ଛାଡ଼ାଇ ଦୁର୍ଗଳ ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ପର ଉପରେ ସମସ୍ତେ ଟାଣ ।

ବାବୁଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଲଢ଼ିବା କାରଣ ସଂଯୋଗକ ଭେଦ୍ଧା ହେଉଅଛି । ସେତେବେ-ଲେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତେତେବେଳେ ସହସ୍ର ଲୋକ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ବାବୁଙ୍କ ମାନେଜର ନିଯୋଗ କର-ବା କାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ପୁଣି ଅନେକ ଲୋକ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଥବା ପରେ କଲିକତାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ସାହେବଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଏହି ବିଷ-ୟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତେ । ଏପ୍ରକାର ଭେଦ୍ଧା ଏ ଦେଶରେ ଏହି ପ୍ରଥମ ଅଟଇ ଏବଂ ଏ ପ୍ରକାର ଭେଦ୍ଧା ଦେଖି ଏଥିର ଫଳ ଜାଣି-ବାକୁ ଅଧିକ ଲଜ୍ଜା ବଢ଼ିଅଛି । ଏଥର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ବାବୁ କମ୍ପା କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କର ଜିଦ୍ଦ ହେବ ଦେଖାଯିବ ।

ଏଥି ପୂର୍ବେ ପ୍ରକାଶ କରଅଛି ଥିଲା ଅଧିକ କହୁବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପଣା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରବାର ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଭବ ହୋଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ହିତ ତେଣୁର ଅଦୌ ବ-ରାମ ନାହିଁ ଏହା ବଡ଼ ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ଅଟଇ । ଏଥର ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏହି ଅନୁଭବ ଯେ ସେମାନେ ଆନସ୍ୟ ଭାବ କର ସର୍ବଭୋକ୍ତ-ବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଶୁଭ ତେଣୁମାନ ସଫଳ କରବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଉନ୍ତୁ । ପୂର୍ବେ ଗୁଜକର୍ମଗୁଣମାନେ ସାଧାରଣ ମତକୁ ଭେଦେ ଅସ୍ଥା କରୁ ନ ଥିଲେ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିବାର ବାହାନା ଥିଲା । ଏତେ-ବେଳେ ସେ କଥା ନାହିଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉପର ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ।

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାର ବିଗ୍-ନ୍ୟାସରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବାର ଅଧିକାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ସମ୍ଭ-ରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲଣ୍ଡି ଅକ୍ଟର ଯେଉଁ ସମ୍ଭର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନୁମୋଦନ ଏଥି ପୂର୍ବେ ପ୍ର-କାଶ କର ଥିଲୁ ସମ୍ଭବ ସେହି ପଦ୍ଧତି ଶୁଣିବ ଉତ୍କଳ ଅନୁବାଦ କଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରୁ ପାଠ୍ୟବାର କୁରୁଜିତା ସହିତ ସ୍ଵୀକାର କରୁ ଅଛି । ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନୁମୋଦନ ମହାମତ

ଗୁଜସାହି ଓ କୁରବେଦାର ବିଭାଗର ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନା ଉପରେ ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଉହିଁରେ ନେତୃତ୍ଵ ମେଳା ବା ଯାତ୍ରାର ବିବରଣ ଏହିପରି ଲେଖାଅଛି କି ଏହି ମେଳାରେ ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ପଠିଏଦକାର ଯାତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ । ସାମ୍ବାଦ-ରକ୍ଷାର ବିନୋବସ୍ତ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ

କେବଳ ଏକନମ୍ବର ଶ୍ରେଣୀର ସମାପ୍ତ ଅସିଥିବା ଏକ ଇଞ୍ଚରେ ଆସୀନୀ ଧର୍ମପତ୍ର ସମସ୍ତମାନଙ୍କୁ ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ପୁଲିସ୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଇଥିଲା ।

ଏ ମେଳାରେ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ପ୍ରଦତ୍ତ ଭାଲିକା ଅନୁସାରେ ଉଲଲିଖିତରୂପେ ପତ୍ର ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା ଯଥା;—

୧୭୦ ଦାଣ୍ଡ	ଟ ୧,୨୦,୦୦୦
୨୪୩ ଇଞ୍ଚ	ଟ ୧୨୧୫୦
୪୦ ଘୋଡ଼ା	ଟ ୩୦୦୦
୧୫୦ ଶ୍ରେଣୀଘୋଡ଼ା ଉତ୍ତମଟ	ଟ ୪୦୦୦
୨୦୦୦ ଦେଶୀ ଇଞ୍ଚଘୋଡ଼ା	ଟ ୪୦୦୦୦୦
୪୫୦ ମହୁଷ	ଟ ୮୨୫୦
୨,୩୨,୦୦୦ ଗୋରୁ କଳଦ	ଟ ୪,୦୦,୦୦୦

ଦୁବ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟରେ ଆନଲୁଗା ପ୍ରାୟ ୪୨୦୦୦ ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଟ ୧,୯୦,୦୦୦ ଲାଭ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ ଥିଲା । ଏପରି ଯାହା କି ହାତମାନ ଅମ୍ଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଦେଖା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗଳା ଏବଂ ପଶ୍ଚିମର ବିକୃତ ସ୍ଥଳରେ ଅଳ୍ପ ଗରବର୍ଷ ଦୂରଦୂରନ୍ତ ମେଳାର ବିବରଣ ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ଏହିପ୍ରାୟ ଦାଟି ଅଟଇ ।

ଅଧିକ ନୁହଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣୀୟ ମଧ୍ୟରେ ଭରଲାର ମହାଗୁଜା ସପରାରେ ଦର୍ଶନକୁ ଆସିଥିଲେ । କାହାଙ୍କ ଶର୍ତ୍ତ ଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ ସମାପ୍ତ ଅପେକ୍ଷାରେ କିଛି ପାଇ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ଓ ପୁଲିସ୍ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଓ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ ପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ବିଶେଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇ ଏବଂ ସୁଖର ବସୟ ଯେ ତାହା ସଫଳ ହୋଇଥିଲା ତାହା କୌଣସି ଦୂର୍ଘଟଣା ଘଟି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ଫେରି ଗଲେଣି ଏବଂ କମଳ ଲଭ୍ୟାଦି କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଏମାନଙ୍କ ଫେରାବ ସଙ୍ଗେ ଓଲଟି ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖା ଦେଇଅଛି ମାତ୍ର ଉତ୍କଳରୂପ ଧାରଣ କରି ନାହିଁ ।

ଏଠାରୁ ପୁଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ରେଲବାଟ ଦେବା କାରଣ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଲେଖିଥିଲେ ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ଏଠାରୁ ସିଧା ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଏଠାରୁ ଖୋରାଧା ହୋଇ ପୁସ୍ତକ ମିତାର ବାଟ ସର୍ତ୍ତରେ କରି ଏକ୍ସିମେଣ୍ଟ ଚମ୍ପୁର କରିବା କାରଣ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଆଦେଶ ହେବାରୁ ଦୁଇଜଣ ସରକାରୀ ସାହେବ ଆସିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବୋଧ ହୁଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେବ । ମାତ୍ର ଓ ଏକ୍ସିମେଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ କେଉଁବାଟେ ରେଲ ମିତ ତାହା ପଚାରି ପୁର ହେବ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ବିକଳତାରୁ ବିଳାସପୁରକୁ ଯେଉଁ ରେଲ ଦେଇଅଛି ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏହାକୁ ମିଶାଇବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଚ୍ଛା ରଖି ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଏଠାରୁ ମହାନଗର ଦକ୍ଷିଣାପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଡ଼କରେ ରେଲବାଟ ନିର୍ମିତ ହେଲେ ତହିଁ କି ଦେଶର ନିବାସୀ କି ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସର୍ତ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଇଣ୍ଡିଆରେ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆଦେଶ ଆସିଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଶୀଘ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା ପଡ଼ିବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ରଥ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ କେତେ ଯାତ୍ରୀ ଯାତ୍ରାପୁର କରନ୍ତି ତହିଁର ତାଲିକା ମାଗି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପୁସ୍ତକ କଲିକତା ସାହେବ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏପରି ବିକଳତାରେ କେତେ ଯାତ୍ରୀ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ଗନ୍ତାଯାତ୍ର ହୁଏ ସେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ

ବିବରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏଥି ଓଲଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ରେଲବାଟ ଉତ୍କଳ କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଇଚ୍ଛା ବଳବତ୍ତ ହୋଇ ଥିବାର ଦେଖି ଅପେକ୍ଷାରେ ସମ୍ଭବତଃ ପ୍ରାଚୀନତର କରି ଅଛି । ପୁସ୍ତକ କଲିକତା ସାହେବ କାହିଁକି ଏତେଦିନ ବିଳମ୍ବ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କାହିଁକି ଏତେଦିନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମୟ ବ୍ୟୟ ନ ହେବା ଅନୁଚିତ ।

ପାଠକମାନେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ ହେବ ବିଳାସପୁର କେତେପ୍ରକାର ଛଟର ରୂପାଳ ଏ ଦେଶକୁ ଅମଦାନୀ ଦେଉଅଛି ଯେ ତହିଁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ନୋଟ ପ୍ରମିସର ନୋଟ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଇଂରାଜ କାରଗରମାନେ ଯେଉଁ ପାଇଟ କରିଛନ୍ତି ତାହାକୁ ସଫାଳ ହେଉ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ କରିଛନ୍ତି ନାହିଁ । ରୂପାଳ ଉପରେ ଏସବୁ ନୋଟ ଏମନ୍ତ ପୁଲିସ୍ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଥାଏ ଯେ ଅସଲ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ଯାଏ । ତଥାପି ଜାଣିବା ଲୋକ ପାଖରେ ଲୁଗା ଓ କାଗଜର ହେବ ଅପ୍ରକାଶ ରହି କ ପାରେ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପଦିନକୁ ଠକାରିବା ଚତୁର ଲୋକ ପଛରେ ବଡ଼ ବିକଳ ଦୃଶ୍ୟ । ବାସ୍ତବରେ ଗତ ମସିହାରେ ବଙ୍ଗଳା ପୁଲିସ୍ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ଏପ୍ରକାର ପ୍ରକାରଣ ଦୁଇନମ୍ବର ଦେଖିବା କଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜଣାଇଥିଲେ ଏବଂ ବମ୍ବେ ଓ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଏ ପ୍ରକାର ଠକପଣୀ ଘଟଣାର ସମାପ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଠକମାନେ ରୂପାଳରୁ ଉକ୍ତ ନୋଟର ଚିତ୍ର କାଟି ନେଇ ତାହାକୁ କାଗଜରେ ଯୋଡ଼ି ପ୍ରକୃତ ନୋଟ ହୋଇ ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମହାନଗର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରାଲ ଇଣ୍ଡିଆ ଗଜେଟରେ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକୃତ କରିଅଛନ୍ତି ଏ ପ୍ରକାର ଶସ୍ତ୍ରରୁ ରୂପାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବା ବିକ୍ରୟ କରିବା ଦୋଷୀକୁ ନ ଦେଲେଦେ ଯେ ପୁଲିସ୍ ଏହାଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳବର୍ଷୀୟ ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କୁ ଠକାଇବାର ଗୋଟିଏ ବାଟ ବାହାର ଅଛି ସେ ପୁଲିସ୍ ସେପ୍ରକାର ଲୁଗା ଅମଦାନୀ ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ଅଥବନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏହି ଆଦେଶ ହୋଇଅଛି କି କଲେକ୍ଟର ନୋଟ ପ୍ରମିସର ନୋଟ ଅଥବା ପୁଲି ନୋଟ ଶୁଦ୍ଧ ଯୁକ୍ତ ରୂପାଳ ପ୍ରକୃତ ଲୁଗା

ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଛା ୧ ରଖ ଠାରୁ ଏ ଦେ-
ଶକୁ ବେହୁ ଅମଦାନୀ କର ପାରିବେ ନାହିଁ ।
ଯେଉଁମାନେ ଏ ଆଜ୍ଞା ବାହାରଣା ପୂର୍ବରୁ
ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଲଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବା ଅମଦାନୀ କରି
ଥିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଜକୁ ଆଜ୍ଞା ଜଣାଇ ଦିଆ
ଗଲା ଯେ ସେମାନେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ
ଶେଷ କରି ଦେଖନ୍ତୁ ନୋହିଲେ ବଦଳାଇବାକୁ
ସତରାସ୍ତ୍ର ଦେବେ ।

ପୁଣି ଏକ ଓଡ଼ିଶାର ରେଲବାଟ !

ଓଡ଼ିଶାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରେଲବାଟର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଲଗିଥିବାର ବେଶି ଅନୁମୋଦନ ଅର୍ଜନ ହୋଇ
ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଆଜ୍ଞା ଦେଉଅଛି ଯେ ଅନୁ-
ମୋଦନ ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଲବାଟ ଫିଟିବାଦ୍ୱାରା
ଏ ପ୍ରଦେଶର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଦୟ ହେବ । ସ୍ତ୍ରୀମାନ-
ଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଗଜଜାତ ରେଲ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ
ଯେତେଦୂର ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛି ତହିଁର
ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଗୋଟିଏ
ରେଲର କଥା କହୁଅଛୁ । ଏହାର ନାମ
ବିଶାଖପଟଣ ରେଲବାଟ । ବିଜୟନଗର ମହା-
ରାଜା ଦୁଇବର୍ଷ ଇଲେ ଏହି ରେଲ ବାଟର
ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ
ସମ୍ପର୍କରେ ଲଣ୍ଡିଆ ଗଜେଟରେ ବେତେକ
ବାବଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁରୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହି ରେଲ ବାଟର ମାପ ଓ
ସ୍ତ୍ରୀ ଏକ୍ସପେକ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁ-
ମୋଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଅଛି । ଏହି ରେଲବାଟର
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସମ୍ଭବପୂର୍ବ ଅଥବା ଗୁଣପୁରଠାରୁ
ବିଶାଖପଟଣ ଉପକୂଳ ଯୋଗ କରବାର
ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ଯଥାର୍ଥ ବାଟ ସ୍ଥିର ଓ ମାପ
କରବା ସକାଶେ ଜଣେ ଉପସ୍ତୁତ୍ତ ସରକେଅର
ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା କରି
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବିଶାଖପଟଣଠାରୁ ଗୁଣପୁରକୁ
ଦୟୋଃସ୍ତ ବାଟଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ନୂଆଗଡ଼
ପର୍ବତର ପୂର୍ବଦିଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଅପରଠି
ପଶ୍ଚିମଦିଗରେ । ଏଥିକୁ ପୂର୍ବ ବାଟଟି ପାଟଣାପୁର,
ଓମ୍ବାଦଳ, ଅପୁରଗଡ଼, ଶରଣପୁର, ନାଗ ଏବଂ
ଓରଙ୍ଗବାଟେ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମବାଟଟି ସାକୁର, ମେର-
ସ୍ତାଲପାଲ, ଜରଙ୍ଗପୁର, ଓମରକୋଟି, ରାଏଗଡ଼,
ରସଗ୍ରାମ ଜୁର୍ଣ୍ଣୀ ଏବଂ ଗଜମବାଟେ ଗୁଣପୁର
ସଙ୍ଗରେ ମସିହା ପଶ୍ଚିମ ବାଟରେ ଉକ୍ତ ମାପ

ଅଧିକ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାକୁ
ଦିଆଗ କର ପୂର୍ବ ବାଟଟିକୁ ସ୍ଥିର କରାଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ସମସ୍ତ ବାଟର ଅନୁମୋଦନ ଓ ଏକ୍ସପେକ୍ଟ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାକୁ କମଳ ଅଛି ବୋଲି
ତହିଁର ମଜୁର ପଶ୍ଚାତକୁ ରଖି ଅପାତତଃ
ବିଶାଖପଟଣଠାରୁ ପାଟଣାପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ
ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ଅରମ୍ଭ କରବା କାରଣ
ଲଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ
ବୁଝିବେ ଯେ ଏବାଟ ସାମାନ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରବା
ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେମନ୍ତ ମନୋଯୋଗୀ
ଅଛନ୍ତି । ଏ ବାଟ ଗଞ୍ଜାମ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ
ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଏଥିରେ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ
ବୋଲି କେହି ଅନୁମାନ କରପାରନ୍ତି ମାତ୍ର
ଅନୁମୋଦନ ଏକାଧିକୃତା ଓଡ଼ିଶାର ରେଲବାଟ
କହୁଅଛୁ ଏବଂ ତହିଁର କାରଣ ଏହି କି
ଗଜକାୟ ବିଭାଗଦ୍ୱାରା ମାନ୍ୟ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର
ଏହି ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶାରୁ ପୃଥକ୍ ହୋଇ ଥିଲେହେଁ
ପ୍ରକୃତରେ ଏଠାରେ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କ ସଖ୍ୟା
ଅଧିକ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଶେଷରୂପେ
ପ୍ରଚଳିତ । ଏହି ରେଲବାଟଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷିଣ ଓ
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଅନେକ ଗଜଜାତ ଉଦ୍ଭିଦକି
ଲଭ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

**ଓଡ଼ିଶାର ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନା ।
(ଗର ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ ।)**

ଲୋକଙ୍କ ମାନସିକ ଭାବ ସମ୍ଭବରେ ବିଜ୍ଞାପ-
ନାରେ ଲେଖା ଅଛି କି କେବଳ ଲବଣ ମାଗୁଲ
ଉଣା ହେବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ମନକୁ
ଅକର୍ଷଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଦୁଃଖୀ ଲୋକମାନେ
ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ।
ଅନ୍ତରାତ୍ମକ ପ୍ରଣାଳୀ ଏକା ଗିରିଜା ଲୋକ କି ଯେ-
ଉଁମାନେ କଲିକତାର ସମ୍ଭାଦ ସମ୍ପାଦକଙ୍କରୁ
ଏ ଜ୍ଞାନ ପାଇଥିଲେ ତାହାଙ୍କ ମନରେ ସ୍ତ୍ରୀ
ପାଇଥିଲା । ଏପରି ବାଲେଶ୍ୱର କଲେକ୍ଟରଙ୍କ
କହିବାରୁ ଜଣା ଯାଏ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ
ଶ୍ୟକ ଅଭାବ ଗୋଟିଏ ରେଲବାଟ ପ୍ରତି ଲୋ-
କଙ୍କର ଅଧିକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଜନ୍ମି ଥିଲା । ଏଥିକୁ ଆ-
ନୁମୋଦନ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କହୁଅଛୁ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
ଦାକମାନେ ଆଦୌ ଲୋକଙ୍କ ମନୋଭାବ ଜାଣି-

ପାରି ନାହାନ୍ତି । ଲବଣ କର ଉଣାହେବା
କଥା ବିନେ କେହି ଚିନ୍ତା କରିବାର ଆତ୍ମନଙ୍କ
ଜ୍ଞାପାରରେ ଆସି ନାହିଁ ବାସ୍ତବରେ ଯାହା
ଉଣା ହେଉଅଛି ତାହା ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ନିରା-
ନ୍ତ ସାମାନ୍ୟ ଏବଂ ତହିଁର ଫଳ ଦୁଃଖୀଲୋକେ ଆ-
ଦୌ ଜାଣି ପାରି ନାହାନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତହିଁ-
ରେ ଅନର୍ଥକଗୁଡ଼ିଏ ଗଜସ୍ତ୍ରୀ କରାଅଛନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କର ବିରୋଧ ଉଣା ଅଧିକ ହୋଇ
ନାହିଁ । କଟକ ମିଜ୍ଞାନସିପାଲିଟର ଅଧ୍ୟାୟ ଏବଂ
ଏହି ସହର ଓ ଖୋରଧାରେ ଶାସ୍ତ୍ରାହାର
ଅନ୍ୟାୟ କର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଜଙ୍ଗଲରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କୀୟ
ବିଧି ଏବଂ ସର୍ବସମ୍ଭରେ ଜଳକରର ଦୁଃଖ ଦାଖଲ
ଖୋରଜ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଲାଭସେନସ୍ ଟାକସର
ଅବଗୁର ଏହିମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଗୁଜମାତ୍ର
ମଧ୍ୟରେ ଲୋକଙ୍କ ବିରୋଧମାନା ହୋଇଅଛି ।
ମୋଫସଲର ଯେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଲୋକଙ୍କ
ସହଜ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ ବା ଗୁହାରିମାନ
ଶୁଣିବ ମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାପନାରେ ଏଥିର କୌଣସି
ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ଉଲ୍ଲେଖ ହେବ ଅବା ବିପର,
ଦାକମାନେ ଯେବେ ପ୍ରକାଶ ମନ ଦେଇ
ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥାନ୍ତେ
ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ମାନସିକ ଭାବ ପ୍ରତି ଆଶ୍ୱା
ପ୍ରକାଶ କରି ସେମାନଙ୍କ ଗୁହାରି ଶୁଣନ୍ତେ
ତେବେ ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଅପଣା ମନ ଦେଇ
କହନ୍ତେ ମତ ସେପ୍ରକାର ଅଗ୍ରତ ଦାକମାନେ
ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ନାହିଁ ତେଣୁରେ ବସି ମାମଲ
ବୁଝିଲେ ନୋହିଲେ କୌଣସି ଉଦାରକ ଉପ-
ଲକ୍ଷରେ ଏଣେତେଣେ ଦାବାର ଗଲେ ଏଥି-
ରେ କପର ଲୋକଙ୍କ ମନ କଥା ବୁଝିପାରବେ ?
ଉକ୍ତ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କର କଥା ଯାହା ହେଉ କଟକ
ଓ ପୁରୀରେ ଜଳକର ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରାହାର
ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୁଣି ଦରଖାସ୍ତ୍ର
ବଲେକ୍ଟରଙ୍କଠାରେ ପଡ଼ୁଅଛି ଏବଂ ତହିଁ
ସମ୍ପର୍କରେ କେତେ ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା ମଧ୍ୟ
ହେଉଅଛି ଏଥିରୁ କି ଲୋକଙ୍କ ମାନସିକ ଭାବ
କିନ୍ତୁମତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଉ ନାହିଁ ? ସମ୍ଭାବନାରେ
ପୁନଃ ଏ ସମସ୍ତ କଥା ଅନୋଚିତ ହେଉଅଛି
ତାହା କି ଦାକମାନେ ଜାଣ ନାହାନ୍ତି । ତେବେ
ଦାକମାନେ ସୁକ୍ଷ୍ମା ସକାଶେ ହେଉ ଅଥବା
ସରଳ ଭାବରେ ହେଉ ବ୍ୟାସ କଲେ ଯେ
ଓଡ଼ିଶାର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ବେଶିୟ ସକାଦପତ୍ର ସାଧା-
ରଣ ମତ ଉପରେ ଅଧିକ କର୍ତ୍ତୃକ ନରନ୍ତି
ଏବଂ ଏହିହେଉ ତହିଁରେ ଲେଖାଥିବା ବିଷୟ-

ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅପୌ ଅପ୍ପା କଲେ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ସେମାନେ ଅପ୍ପା କରନ୍ତୁ ବା ନ କରନ୍ତୁ ଅପ୍ପେ-
 ମାନେ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଅନୁସର ଲୋକଙ୍କ
 ମନୋରୁଦ୍ଧ ବର୍ତ୍ତୁପକ୍ଷକୁ କଥାକଥା ବିଷୟରେ
 ଭବମାନ ହୁଅନ୍ତୁ କର ନାହିଁ । ଫଳତଃ ସେମାନ
 ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହେଲେହେଁ କାଗଜପତ୍ର କଥାକୁ
 ଦାକମମାନେ କଥର ବିସ୍ତରଣ କଲେ? ଏଥିରୁ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି ଅନୁମାନ ହୁଅନ୍ତୁ ଯେ
 ଦାକମମାନେ ଲୋକଙ୍କ ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଜଣି-
 ବାକୁ ଅପୌ ତେଣୁ କର ନାହାନ୍ତି ନୌ-
 ହୁଲେ ଯାହା କହଲେ ତାହାଙ୍କ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ଉଣା ପଡ଼ିବ ତାହା ଶୁଣି ଦେଉ-
 ଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦାକମମାନେ ସର୍ବଦା
 ସାଧନକର ଗପ୍ତ କଲେ ପ୍ରକାଶ ଭଲମନ ସକଳ
 କଥା ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ ଜାଣି ପାରବାର ଯେଉଁ
 ଅଶା ରଖନ୍ତି ତାହା ପଶ୍ଚିହେବା ବଡ଼ କଠିନ
 ବ୍ୟାପାର ।

ଶଶିକ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ବିଜ୍ଞାନରେ ଲେଖାଅଛି କି ଭଲରେ ଏବଂ
 ଅନୁଗୁଣରେ ହେବକ ପଥର କୋଇଲି ଅଛି
 ମାତ୍ର ବାଟର ସଂଯୋଗ ନ ଥିବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ
 ଏହାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଜାଳିବା
 କାଠ ଯାହା ପାଉଥିବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରବ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 କର ପାରୁ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ରେଲିଫ୍ ଗୁ ଓଡ଼ିଶା
 ଲୁଗାପିନ୍ଧଣର ଅଜ୍ଞାତ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ
 ନ ହେଲେ ଏଠାରେ ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ କାରଖାନା
 ଫିକ୍ସ ପାରକ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପଥର କୋଇଲିର
 ଅବର ବଣିକ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନୁଗୁଣ ଏବଂ
 ଚେକ୍ଚନାଲରେ ଲୁଗାର ଖଣି ଅଛି ଓ ସେଠା
 ନିକସିମାନେ ଦେଖାଯୁ ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ଅଳ୍ପ
 ସମ୍ପାଣରେ ଲୁଗା ବାହାର କର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରବ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଳ୍ପ-ସମ୍ପାଣରେ ମନ-
 ଲବ୍ଧକୁ ଅମରମା ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅନୁଗୁଣ
 ମୋଟିଏ ଶାସନାଦାନ ଅଟଇ ଏବଂ ଚେକ୍ଚନାଲ
 କେତେବର୍ଷ ହେଲେ ସରକାରଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କରୁ-
 କଥାରେରେ ରହିଅଛି ଏସବୁ ଲୁଗା ଖଣିର
 ବିଜ୍ଞାନୀ ସର୍ବାଦ ବିଜ୍ଞାନୀରେ ନ ଥିବା ବଡ଼
 ଅସୁବିଧାର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଦେଶର ଅବସ୍ଥା
 ଦାକମମାନେ ବିଶେଷରୂପେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁ
 ଥିଲେ ଏକଥା ଏବେଦିନ ଲୁଗା ରହିବା
 ରେଣିକ ପାଇଁ ବରଂ ସେମାନୁ ଅନୁଗୁଣରେ
 ଲୁଗା ଓ ପଥର କୋଇଲି ବିଷୟ ପ୍ରକାର ଖଣି
 ବିଜ୍ଞାନୀ ରହିଅଛି ଅଳ୍ପ ସମ୍ପାଣ ସେ ସମସ୍ତ

ଖଣିରୁ ଫଳଲଭ କରବାର ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଦୋରଥାନ୍ତି । ଲୁଗାର ବ୍ୟବସାୟ ଉଣା ପଡ଼ି-
 ବା ବିଷୟରେ ସୁଖ କଲେକଟର କହିଅଛନ୍ତି
 ଲୁଗା ଓଜନ କରବାର କଠିନ ନୟମ ପ୍ରଚଳିତ
 ହେବାରୁ ମହାଜନମାନେ ସୁଖ ଲୁଗା ଶୁଣି
 ଗଣ୍ଡାମ ଲୁଗା ଅମରମା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ
 ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନର ଭୁକ୍ତ ଅପଣା
 କରୁ । ଲୁଗା ମହାଜନଙ୍କଠାରୁ କଲେକଟର
 ସାହେବ ପ୍ରଭୃତ କଥା ଜାଣିବାକୁ ତେଣୁ
 କରୁଥିଲେ ସମ୍ଭବତଃ ଅତି ବଡ଼ କାରଣ ପାଉ-
 ଥାନ୍ତେ । ଗଣ୍ଡାମର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଯେ ଓଜନ
 ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ନାହିଁ ଏକଥା ମନକୁ ବଡ଼
 ଦେନ ନାହିଁ ।

ଦାକମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏଥର ସୁଖ ଜଣାଇ
 ଟେକ । ସେଠାର କଲେକଟର ଗ୍ରାଣ୍ଡ ସାହେ-
 ବ ଏବଂ ଖୋଇଥାର ସବୁଜିବଜନ ଦାକମ
 ଗଡ଼ମ୍ପେ ସାହେବ କଲୋକସ୍ତ୍ର ଦାକମ ଟେକର
 ସାହେବ ବରଗଞ୍ଜ ଓହାଲି ସାହେବ ବଡ଼
 ପ୍ରଶଂସା ପାଉଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଅମ୍ଭେମାନେ ଉପ-
 ରେ ଲେଖିଅଛୁ କି ଏହାଙ୍କ ସାଧିତ ଭୂମିଖଣ୍ଡରେ
 ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ମନ ଦୁଃଖରେ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଏହିମାନେ ଅପଣା ଅର୍ଥାନସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ
 ମନୋରୁଦ୍ଧ ଜାଣିପାର ନାହାନ୍ତି । ଅପର ଦୁଇଜଣ
 ଅର୍ଥାତ୍ ବାବୁ ମହମ୍ମଦ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ବାବୁ ରାମ-
 ବିହାରୀ ନାୟକ ସୁଖୀତ ଲଭୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
 ଏମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଚ୍ଛି
 ବଲୁକ୍ୟ ନାହିଁ ।

କମିଶନାର ମଧ୍ୟରେ ବାବୁ ବିଦ୍ୟନାଥ
 ପଣ୍ଡିତ ଗୟ ବାହାଦୁର, ବର୍ଦ୍ଧମାନର ମହାସକା,
 ବାବୁ ଗଜନାଥ ଗୟ ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ
 ଶାମନନ୍ଦ ଦେବର ପ୍ରଶଂସା ହୋଇଅଛି ।
 ଏମାନେ କେବଳ ବଦାନ୍ୟତା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଶଂସା
 ପାଇଥିବାର ବିଜ୍ଞାନୀରୁ ପ୍ରକାଶ । କୋହିଲେ
 ସେହି ବିଜ୍ଞାନୀର ଅତି ଏକ ସ୍ତ୍ରୀରେ ଲେଖା-
 ଅଛି କି କର୍ମଣ୍ୟରେ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଲୁଚି-
 ଜରେ ଖଜଣା ବିଦ୍ୟତ ହେଉ ବାଣ ଖଜଣାର
 ନାଲିଶ ଅନେକ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ସେହି
 କମିଶନାମାନେ ବାଣ ଖଜଣା ମୋକଦ୍ଦମାଦ୍ୱାରା
 ପ୍ରକାଶ ହେବର କର ପାରନ୍ତି ସେମାନେ କପର
 ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସାମୟ ଅମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରନ୍ତି
 ନାହିଁ । ବାବୁ ସମନାଥ ଚୌଧୁରୀ ସର୍ବଦା ଭଲ-
 କଥାରେ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାମାନେ ତାହାଙ୍କ ଦର୍ଶନ
 ପାଇବା କଠିନ । ଏ ମହାଶୟ ବିଷୟ ପ୍ରଶଂ-

ସମୟ ହେଲେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୁଣିବା କଠିନ ।
 ଫଳତଃ ବିଜ୍ଞାନୀର ଅତି କେତେକ ସ୍ତ୍ରୀରେ
 ଏପରି ଅବଶ୍ୟତ କଥା ରହିଅଛି ନାହିଁ
 ତତ୍ପରେ ସେ ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରବାରୁ ଶାନ୍ତି
 ହେଲୁ । ଏହିକରୁ ପାଠକମାନେ ସବୁ ବିଷୟ
 କର ପାରବେ । ଅତି ନାନାପ୍ରକାର ସକ୍ଷମ ଓ
 କର ଅଦାୟର ଉଣା ଅଧିକ ପକ୍ଷରେ ଅମ୍ଭ-
 ମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣି ବଲୁକ୍ୟ ନାହିଁ । ଏହା ଶାସନ
 ସାମଗ୍ରୀ ସୁଲଭ ଥିବାରୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ସକ୍ଷମ
 ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅପରାଧ ମଧ୍ୟ ଉଣା
 ପଡ଼ିଅଛି ।

ମୋଟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନୁଷ୍ୟ ଏହି କି
 ବିଜ୍ଞାନୀଠାରୁ ମାନବର ଶ୍ରେଣିକଟ ସାହେବଙ୍କ
 ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକୁ ଅଧିକ ଦେନଅଛି ।
 ବିଜ୍ଞାନୀ ଯେତେ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇ
 ଥିଲେହେଁ ମନୁଷ୍ୟର ଶ୍ରେଣିକଟ ସାହେବ
 ରହିରୁ ଖୋରୁଥା ଶାସନାଦାନର ଅପଥା କର
 ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ସରକାରୀ ପାଠ୍ୟା ଅଦାୟ ବିଷୟକ
 ଅଲଗର ଅପଥା ବ୍ୟବହାରର କଥା ବାହାର
 କର ଯଥାର୍ଥ ବିଚାରଣା ଏବଂ ଦୟାବାଦ ଶାସ-
 ନକରୁର ସରକାରୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ଭ-
 ମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଅଶା ଦେଉଅଛି କି ଏହାଙ୍କ
 ଗଜରୁ ନାଲରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନେକ ଦୁଃଖ
 ବିଦୁରତ ଓ ସୁଖ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବ । କେବଳ
 ଶ୍ରେଣିକଟ ସାହେବଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଅଭିମତରେ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଭଲ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କଟକରେ କୁଡ଼ିସିଏଲ
 ଖୁମ୍ପି ବିକୟ ଅନେକ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିବାରୁ
 ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ଶାନ୍ତ ସନୋକସ୍ତ୍ର ଉଣା ଦରରେ
 ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ମାତ୍ର ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଜାଣୁ ଯେ ଚାଖଲଖାରକ ଓ ଚତୁଷ୍ପଦୀୟ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଶାସନଦଳ ଦଢ଼ଳ ମୋକ-
 ଦମା ହେତୁରୁ ଖୁମ୍ପି ଅଧିକ ବିକୟ ହୋଇ-
 ଅଛି । ସୁତରାଂ ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ଶାନ୍ତ ସଙ୍ଗରେ
 ଏଥିର ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ବରଂ
 ରୁଦ୍ଧ ବେପାରୀମାନେ ଦାଦନ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ
 ସକାଶେ ଅନେକ ମୋକଦ୍ଦମା କରୁଥିବାରୁ
 ଜଣାଯାଏ ଯେ ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ଶାନ୍ତ ଉଣା
 ପଡ଼ିବାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ରହିଅଛି ।

କ୍ଷେ ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସହାୟତା କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ନାମ ଏଠାରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଉଚ୍ଚତ ।

(ସ୍ୱଳ୍ପ ସମାପ୍ତରୂପ)

ବାସ୍ତୁତ୍ୱ ।—ବିଗଳ ସୋମକାର ଅମ୍-
ମାନଙ୍କର ଆତ୍ମିକ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ସେନ
ମହାଶୟଙ୍କର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଦୋଳ ଯାଇଅଛି ।
ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଞ୍ଚଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣ ବସୁଧରେ ପଦ
ନିକ୍ଷେପ କଲେ । ସେ ଦିନ ବିଶେଷ ସମ୍ପାଦନ
ଓ ଉପାସନା ଦୋଳଥିଲା । କପାଳପୁ ଧନ୍ୟ,
ସେ ଜାହାଙ୍କ ଏତେ ଭେଗରୁ ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି ।
ସକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଗଜା ସୌରଭ-
ନୋବଳ ଠାକୁର ମହାଶୟ ଛାଡ଼ାଇ ଗୃହରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମହାଶୟଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ,
“ ନ୍ୟାଶନେଳ ଏହାମ ” ଯାହା ସେ ଭର-
ଜନା କର ବାଳପ୍ରକାର ‘ବଜ୍ରାଳୀ’ ସ୍ୱରରେ
ବସାଇଅଛନ୍ତି, ଅମ୍ବେମାନେ ତାହା ଶ୍ରବଣ କରି
ସେ କର୍ପୂର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଦୋଳଅଛି ଛାଡ଼ା
କହି ପାରୁ ନାହିଁ, ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
ଗୀତର ସ୍ୱର ଅଛି, ଛାଡ଼ା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମନୋ-
ହର ଦୋଳଅଛି । ବାସ୍ତବିକ ଏହି କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ
ସୁସମ୍ପନ୍ନ କରି ଗଜାବାହାରୁର ଅପଣାର ସେ
କେତେଦୂର ନୈମୁଣ୍ୟର ପରମ୍ପରା ଦେଇଅଛନ୍ତି
ଛାଡ଼ା ବୋଲିଯାଇ ନ ଯାରେ । ସେ ପ୍ରକୃତ
ଜଣେ ସଙ୍ଗୀତବିଦ୍ୟା ବିଶାରଦ ।

ଆତ୍ମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟସାଧନ ।—ଅମେରିକାର
ଗୋଟିଏ ରେଲଓପେ ଟ୍ରେନ ଘଣ୍ଟାକେ ପଞ୍ଚଗୁ-
ଣ ମାଇଲ ହ୍ରାସକ ଦୂରକେଗରେ ଆସୁଥିଲା ।
ଦୂରା ଏଞ୍ଜିନରେ ଅଗ୍ନି ଲାଗି ଏପରି ହେଲା
ଯେ, ଅଧିକତମ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଛଅଟି ଲୋକ-
ଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲା । ଶକଟ-
ଗୁଳକଗଣ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି
ପଳାୟନ କଲେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଶକଟଗୁଳକ
ଅସନ୍ନ ହସଦ ଦେଖି ସେହି ଅଗ୍ନିମୟ ଏଞ୍ଜିନ
ମଧ୍ୟରେ ପଶିଲା ଏବଂ ଏକାବେଳକେ ଛାଡ଼ାର
ଗଳ ସେଧ କରି ଦେଇ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକୁ ଅମ୍ଭାଇ
ଦେଲା । ଛତୁଷଶାତ୍ର ଅଗ୍ନି ଲାଗି ଗଳ ଓ
ଏତେ ଲୋକ ବନ୍ଧି ଗଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି
ଏତେ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷିଲା ଛାଡ଼ାକୁ
ଲୋକେ ଦେଖିବାକୁ ଆସି ଦେଖିଲେ ଯେ
ଛାଡ଼ା ଦେହର ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ଅଗ୍ନିରେ ଦଗ୍ଧ
ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଓ ମୁଖ, ହାତ, ଗୋଡ଼ା ପେଡ଼ି
ସାଇ କିନ୍ତୁ ଅକ୍ଷର ଧାରଣ କରିଅଛି ଏବଂ
ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଞ୍ଜିନର ଜଳାଧାରକୁ ଓଢ଼ାଇ

ଦେହକୁ ଜଳରେ ବୁଡ଼ାଇ ରଖିଅଛି । ତେଣୁ-
ବେଳେ ସମସ୍ତେ କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ସ୍ତ୍ରୀକାର
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଯେ, ଏହି ଶକଟଗୁଳକ
ଏପରି ଖରବୁ ପ୍ରକାର କରି ନ ଥିଲେ ସେ
ଦିନ ଅକ୍ଷାଳେ ଛଅଟି ଲୋକ ଏକାବେଳକେ
ମରି ଯାଇ ଥାନ୍ତେ ।

ଯାଜ୍ଞପୁରର ସଦାକଦାତା ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ଯଥା:-

ଘଟ ବୃଦ୍ଧିକ ସଜାଣି ବନଠାରୁ ଏ ନଗରରେ ଶ୍ରୀ
ହାର୍ଦ୍ଦିକେଶ୍ୱରଙ୍କ ତନାଉ ବଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଲାଗି ରହିଥିବ । ସାତ
ଅଠ ମୂର୍ତ୍ତି କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ଏ ନଗରରେ ପୂଜା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି
ଘଟ ରକ୍ଷକାର ବସୁଦେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତିମାନ ଜଳପାଣି
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏଥ ମଧ୍ୟରେ ମସଲମାନଙ୍କ ମୋହନମ ପଦ୍
ପତକ ରୁ ତଦାବଶି କାନ୍ଧ ଶକରେ କାନୁଅପଡ଼ା ପଡ଼ୁଅଛି
ଏ ନଗରରେ ମୋଟରେ ପାଞ୍ଚଶହ ଗୋଟି ତାଳିଆ ହୋଇ-
ଥିଲା ମାତ୍ର ଏଠା ନିବାସୀ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଅତ୍ୟାଧିକାରରେ
ତାଳିଆମାନ ରକ୍ଷଣପ୍ରକାର ହୋଇ ନାହିଁ କେବଳ ପଦ୍
ପ୍ରତିକତ ନିୟମାନୁସାରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ
ସାମାଜ୍ୟ ପ୍ରକାର ତାଳିଆମାନ ନିର୍ମୂଳ କରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଏ ନଗରରେ ନିର ଭେଦର ଦଶେଷ ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହୋଇଅଛି ।
ପସଲ ଅବଶ୍ୟା ଉତ୍ତମ ଅଛି । ଏ ନଗରରେ ଏକ ଗୋଟା
ତାଳିଆସହ ଏକକଣ୍ଠ କେଶରୁ ତାଳିଆର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣରେ
ରହୁଅଛି ମନ ତହିଁରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଉପସାଧି ସବଦା
ଅସ୍ତରୁର ସ୍ୱକାରୁ ତଦାବ ଦେଖିମାନଙ୍କର ଦଶେଷ ଉପ
କାର ହୁଏ ନାହିଁ । ଦେଖାଦେଖି କିଛିବାଦ ତାଳିଆମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରତିଦିନ ସିକା ଅସିବା କରି କେବଳମାନ ଉପଦେଶ ପାରି
ବେନକଦାଦ ଅଭେଦ୍ୟ ନ ହେଲେ ଅଜ୍ଞ ତାଳିଆମାନଙ୍କ
ସିକାରୁ ଉଦ୍ଧା କରେ ନାହିଁ ଏପରି ଅବଶ୍ୟାରେ ସେ ଅଭେଦ୍ୟ
ବର କରସକାର ତାଳିଆର ରକ୍ଷଣକର ବହୁରେ ଲେଖା-
ଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନଗରରେ କାସ କରୁଥିବା ବଙ୍ଗ
ଦେଶୀୟ ମହାଜନ ବାହୁ ଘନସଲ ଉକ୍ତ ନାନାଦିପ୍ରକାର
ଊଷଧମାନ କଲକତରୁ ଅଣାଇ ସେ ସବୁ ତରଫୁର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତରା ବର୍ତ୍ତୁ ବାହୁ ମହାଶୟଙ୍କ ତେଣା ଅବଦ୍ୟ
ସଫଳ ହେବ ।

ଏ ସବୁକିଛିକ ଅଗ୍ରଦତ ବୋଦାଦ ପୋଷ୍ଟ ଅସିସର ସବୁ
ପୋଷ୍ଟ ମାଷ୍ଟର ସରକାର ଟଙ୍କା ଅସୁସାପ୍ତ କରିଥିବା ଅପ
ଦସରେ ମାଧ୍ୟ ବାଦଗଣ ଦଶାଳା ରହିଅଛି । ୨୩/୧୮୮୨

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶୁକ୍ର କଲେବର ପଞ୍ଚି ସାହେବ ଗତ ରୁଧକାର କେନ୍ଦ୍ରା-
ପଡ଼ା ବସୁଦ ପ୍ରଦ୍ୟ ବନ କରଅଛିରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଅସନ୍ନା ଶକଦାର
ବାକି ଅଛନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ କର ଯିବେ ।
ଘଟ ସମ୍ପାଦକ ଭରତ ଅବଶ୍ୟା ବଡ଼ ମତ ହୁଏ ! କମଳତ
ମେଦଞ୍ଚର ଗବ ସଙ୍ଗେ କଦାବତ୍ର ଦେଖା ଏବଂ କେବେ
ହୁଇ ଉତ୍ତରୋପା ବୁକି ହୋଇଅଛି । ଏପରି ରୁଦ୍ଧ ରକ୍ଷସଲ
ପ୍ରତ ଅଦକ୍ଷ ଅନକ୍ଷକର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିକ ଶ୍ରଣ
ବସୁର ଶତ ହେକାର ଅଶକ୍ତା ହୋଇଅଛି ।
ଏଠା ନିରନ୍ତରପଲ କରେବର କରଣ ବାହୁ କାହୁ

ତରଣ ଦାସ ଗତ ଗୁରୁବାର ଅର୍ଚ୍ଚନ ଶାଓ ମୂର୍ତ୍ତିଗାୟ
ହୋଇ ସ୍ୱକାରୁ ତାଳିଆମାନଙ୍କୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଦୋଳଅଲେ
ତରଣଦାସ ଅଭେଦ୍ୟ ଘର କରଅଛି । ଶୁଣାଯାଏ ସେ
ନିରନ୍ତରପଲ ଟଙ୍କା କୋଡ଼ରେ କିଛି ସେକମାନ ଏଥିର
କାରଣ ରହିବ । ଏଥର ବଦଳୁ ହେଉଅଛି ।

ଗୋଟିଏ ସାମାଜ୍ୟ କେତେଗୁଣିଏ ବାକର ପାତ୍ର ଅପଣା
ରଣାରସରେ ରଖି ଥିଲେ । ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ
ସବୁ ପ୍ରଦ୍ୟର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ ନ କର ରୁଦ୍ଧେଶରେ ବିନେ
ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଦେଖିଲେ ସେ ସେ ସବୁଥିରେ ଭଲ ଲାଗି
ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମାଟ ଛତାରେଦେବରୁ କାତର ସୁରତା ଅପ
ବତ ହୋଇ ତହିଁ ପଦନର୍ତ୍ତରେ ସେ ଶାଳମାନ ମନକ
ହୋଇ ସରସକାର ଦେଶା ଗବ ଏବଂ ଅନେକ ମାଣିକରୁ
ମଧ୍ୟ ତାହା ଦୁଗ୍ଧରୁତ ହେଲ ନାହିଁ । ବଲଦର ତାଳିଆ
ବଡ଼ ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ଏହାକୁ ପଦଶା କର ଦେଖି ତହିଁର
ଦକରଣ ଲେଖିଥିବାର ମାତ୍ରାଜ ମେଲ କହନ୍ତି ।—କାତର
ଗୁଣ ସହକରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଯାରେ ଏବଂ ତହିଁର ଗୁଣ-
ନାଶକାର ସେତେପ୍ରଦ୍ୟ ରକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିକ ହୋଇଉଛି ତହିଁ-
ର ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତମାଟେ ବୁକି କର ଲେବରେ ଅପଣାର
ମୁଖରଗୁଣ ଦେଶାଉ ବଜ୍ରନ୍ତ ସାମାଜ୍ୟ ଉତ୍ତମାଟେ ସମସ୍ତରେ
ପଦ୍ୟ ଜାଣି କର ଦେବେ !

ଅସମ ନକର ମହାମାଜ୍ୟ ବଡ଼ ଘଟ ସାହେବଙ୍କର ଶ୍ୟାଳ-
କ ଘାତନର ସାହେବଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ପାଦ ପଦୁହଲରୁ ସା-
ହେବ ପ୍ରଣାସିତକର ରୁମ୍ଭରେ ଅନେକ ପଦନର୍ତ୍ତନ
ହୋଇଅଛି । ସରକାର ଏବଂ ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ
ରତ୍ନା ଗନ୍ଧ କୋଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ବା ଅମୋଦରେ ସେ ଯୋଗ
ଦେବେ ନାହିଁ । ଲକ୍ଷକୋଠାରେ ତାଙ୍କର ଅବନବୋପଲ-
କରେ ସେହି ଧ୍ୟାନାଧର ଅସ୍ୱୋଜନ ହୋଇ ଥିଲା ତାହା
କେ ହୋଇ ଯାଇ ଉଛି । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଜ କର-
କଦା ନଗରରେ ପଦୁହଅକେ ।

ବନ୍ଦୀ ପ୍ରଦେଶରେ ବସାଳି କା ଊଷଧୀୟ ପ୍ରଦ୍ୟମାନ-
କର ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ନ କାରିଥିବା ଘେଟ ତାହା
କିମ୍ପୁ କରବାହୁ ଗୁଣମ ହେବା ମନରେ ସେଠା ବ୍ୟକ-
ଶାପକ ସଲରେ ଗୋଟିଏ ଅନନର ପାଣ୍ଡୁରୁ ପିଅବ
ହେଉଅଛି । ସେଠାରେ ସାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି ଅବକ୍ଷର
ସୁକି ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ସୈନ୍ୟା ପଡ଼ ଶମ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ସ୍ୱକାରୁ ସେତାଗଠାରେ
ଶ୍ୟା ହୁମ୍ଭଲ୍ୟ ହୋଇଉଛି ।

ଶ୍ରୀ ତାଳିଆର ପ୍ରକୃତରେ ଦିନଦିନ ଉତ୍ତର ପରି ଲାଗିତ
ହେଉଅଛି । ଏଥକୁ ତେଜସ୍ୱୀପୁତ୍ର ଅନଦର ସବୁତ ଅବକତ
ହେଲୁଁ ସେ କରକଦା ତାଳିଆକଲେଜ ହଲମ୍ଭରେ ଶ୍ରୀମା-
ନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ପିଟିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ
କମଳେ କଲେଜର ଶିକ୍ଷକମାନେ ପଢ଼ାଇବାର କର ଶ୍ରଦ୍ଧ
କରିବେ ଏବଂ ବକତରୁ ଶ୍ରୀ ତାଳିଆ ପଢ଼ାଇବା ବାଦଣ
ରୁଣାଇବାର ଉଦ୍ୟୋଗ ଲାଗି ଉଛି ।

ମୁଲମାନମାନେ ଭାରତ ଅଧକାର କର ପଦ୍ୟରେ
ଏଠାରେ କୁଶିର ଅବଶ୍ୟା କ ପ୍ରକାର ଥିଲା ତହିଁ ସମ୍ଭବରେ
ସ୍ତ୍ରୀ କଲେଜର ସେ କୋଣସି ଶକ୍ତ ଇଂରାଜ ଗଣାରେ
ଗୋଟିଏ ରଚନା ଲେଖି ଦେବ ତାହାକୁ ୫୨୫୦ କା ପୁ-
ରୁଷ୍ଟର ଦେବା ବାଦଣ କୁ ବାଧୁକର ମହାଗଜା ପ୍ରଦତ୍ତ
ହୋଇ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଅନୁମାନଙ୍କର ଶେଷ ଘଟ ସାହେବକ
ସମାପରେ ଗଠିତ କରି ଉଛି ।

ବନ୍ଦୀ ଦଶବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରକେଶିକା ପଦଶାରେ

ସନ ୧୮୮୨ ମସିହାର
ଢ଼ଳ ପ୍ରାଇମେଣ୍ଟ ପକ୍ଷରେ ଫଳ
ପାଇବଣିଆନୁସାରେ ।
୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ କୁଳମଣି ମିଶ୍ର	କାକରୁପୁର
୨ ଅନନ୍ଦ କର	କାଶୀପୁର
୩ ମୁରାମିଶ୍ର	ଦଣିବାଳ
୪ ବାଘୁ ଚରଣ ଜଗଜ	ଫଳାଗବାଦ
୫ ପଦ୍ମଶିବ ଦାସ	ଉଷଡ଼ିହି
୬ ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖର ଥାମଲ	ବାଜପୁର
୭ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର	ବେଣୁପୁର
୮ ଦାମୋଦର ସୁଆର	କଳାଗର
୯ ରଘୁନାଥ ପତି	ଉଷଡ଼ିହି
୧୦ ଜଗନ୍ନାଥ ପୁଆର	କଳାଗର
୧୧ କାଳିନ୍ଦୀ ଶତ୍ରୁଘ୍ନୀ ବାଲେଶ୍ଵର ମଞ୍ଜେଲ	
୧୨ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ଦାସ	ଫଳାଗବାଦ
୧୩ ରାଘବ ପୁଢ଼ାଣ	ବଗ
୧୪ ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ସାମନ୍ତସ୍ଵ	ଭୂମପୁର
୧୫ ଦେଶଧର ତ୍ରିପାଠୀ, ଗୋପାଳଜିଉପଟଣା	
୧୬ ଗୋବିନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	ଭୂମପୁର
୧୭ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ	ପାଲିଆ
୧୮ ଭାରୁ ମହାନ୍ତ	ସୁମନା
୧୯ ଭବଗ୍ରାସ ମହାନ୍ତି	ଛେଲପଦା
୨୦ ସେଣୁ ମନ୍ତରୁପାନ୍	ବିଜୟମହାପା
୨୧ ନାରାୟଣ ସୁଆର	କଳାଗର
୨୨ ଜଗସିଂହ ଦାସ	ସୁମନା
୨୩ ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର	କଲ୍ୟାଣପୁର
୨୪ ସପ୍ତେଶ୍ଵର ଦାସ	ସୁମନା
୨୫ ଭଗବାନ ଦାସ	କପିଳପ୍ରସାଦ
୨୬ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କଲ୍ୟାଣପୁର
୨୭ ଧନେଶ୍ଵର ନନ୍ଦ	କପିଳପ୍ରସାଦ
୨୮ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପଟ୍ଟନାୟକ	ଭିଗିରପୁ
୨୯ ବୃନ୍ଦାବନଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଗୁଣିଦରଡ଼ା
୩୦ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦ୍ଵିବେଦୀ ମାନସିଂହପଟ୍ଟଣା	
୩୧ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର	ଉଦଲୋ
୩୨ ବଳରାମ କର	କାଶୀପୁର
୩୩ ଜଟୀଦାସ, ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନବାଳକାହ୍ନୁ	
୩୪ ମୋଦନ ମୁଦଲ	ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ
୩୫ ପ୍ରଭାକର ପାଣିଗ୍ରାସ	ପାଲିଆ
୩୬ ଜନାର୍ଦ୍ଦନରଥ, ଲକ୍ଷ୍ମୀନାୟପୁର	
୩୭ ଚୈମ୍ବିଦାସୀ ବାଲେଶ୍ଵରମିଶନବାଳକାହ୍ନୁ	
୩୮ ଶେଷମୋଦନ ଅର୍ଗୁର୍ଯ୍ୟ	କସରଦା
୩୯ ସଦ୍‌ଲୋଚନ ରଞ୍ଜ	କସରଦା

୪୦ ସୁଦର୍ଶନ ନନ୍ଦ	କାଶୀପୁର
୪୧ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ	ଉଷଡ଼ିହି
୪୨ ସୋମନାଥ ମିଶ୍ର	ଉଡ଼ା
୪୩ ରାଧାଶ୍ୟାମ ଦାସ	ଗୋପାଳଜିଉପଟଣା
୪୪ ଗଙ୍ଗାଧର ଧଳ	ଅନନ୍ଦପୁର
୪୫ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତି	ଅନୁପାଳ
୪୬ ପୀତାମ୍ବର ପଟ୍ଟନାୟକ	କସରଦା
୪୭ ରାଧାଶ୍ୟାମ ନାୟକ	ଅଲପି
୪୮ ବାଲୁକେଶ୍ଵର ସିଂହ	କଟୀକଟା
୪୯ ଜିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଦାସ	ଗୁଣିଦରଡ଼ା
୫୦ କୃଷ୍ଣ ସିଂହ	କଟୀକଟା
୫୧ ସୋଗେନ୍ଦ୍ର ଭୋକ୍ତା	ଗିରଜୋ
୫୨ ପ୍ରାଣନାଥ ଦେ	ବାରଦା
୫୩ ଭକ୍ତାସ ଦାସ	ମରୋ
୫୪ ଗୋବିନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ	ଛେଳାନାଳ
୫୫ ଗଙ୍ଗାପ୍ରସାଦ ସିଂହ ବାଲେଶ୍ଵର ମଞ୍ଜେଲ	ସୁବରଜ ସୁଲ
୫୬ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦାସ	ପଲ
୫୭ ଦୁର୍ଲଭପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଗୁଣିଦରଡ଼ା
୫୮ ତୈଳନଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	କୁରୁଜିଲ
୫୯ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ରାୟଗୁରୁ	ଉଡ଼ିପୁର
୬୦ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସେନାପତି	ଧାନବଣ
୬୧ ବାଲୁକି ମହାପାତ୍ର	ବାଲିଶୁଣ୍ଠି
୬୨ ଗଙ୍ଗାଧର ମହାନ୍ତି	ଅତୋଡ଼ା
୬୩ ବିଦ୍ୟାଧର ଶରପଥୀ	ଧନପୁର
୬୪ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦଳାଇ	ଗୋଡ଼ଜା
୬୫ ଗଦ୍ୟଧର ମିଶ୍ର	ଦକ୍ଷିଣଗୁଡ଼ା
୬୬ ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା	କରକରଡ଼ା
୬୭ ଶକ୍ତିକଣ୍ଠୋର ଦାସ	ବଗ
୬୮ ଜୟକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ଗୋପାଳଜିଉପଟଣା
୬୯ ସନାତନ ମହାନ୍ତି	କୁରୁଜିଲ
୭୦ ଲୋକନାଥ ପଦ୍ମଜ	ବନମାନାପୁର
୭୧ ବସୁ ପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଗୁଣିଦରଡ଼ା
୭୨ ସଦାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	ସିଗପୁର
୭୩ ବସୁ ଚରଣ ମହାନ୍ତି	ଛେଳାନାଳ
୭୪ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଜଗଜ	ଫଳାଗବାଦ
୭୫ ପ୍ରାଣନାଥ ଦାସ	ଉଡ଼ା
୭୬ ନାଲୁ ମହାପାତ୍ର	କସରଦା
୭୭ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ଗୋପାଳପୁର
୭୮ ଅନନ୍ତ ପଥାନ	ପୋକଟୀକା
୭୯ ରାଗବିଦ ସାହୁ	ବାଜପୁର
୮୦ ପଦ୍ମଜ ମହାପାତ୍ର	କସରଦା

୮୧ ଦୁର୍ଲଭ ମହାନ୍ତି	ବାଜପୁର
୮୨ ଜଣାରାମ ବସୁ	ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର
୮୩ ସଦାଶିବ ରାଣସିଂହ	ପଥାନସାହୁ
୮୪ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥ	କପିଳପ୍ରସାଦ
୮୫ ବୃକୋଦର ମହାପାତ୍ର	କସରଦା
୮୬ ସୁଦର୍ଶନ ମହାନ୍ତି	ଚୈଦୋମାଣ
୮୭ କୁଳମଣି ତ୍ରିପାଠୀ	ଉଡ଼ା
୮୮ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ	ପଲ
୮୯ ବାଳକୃଷ୍ଣ କସୋର	ଉଷଡ଼ିହି
୯୦ ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର	ବନ୍ଧନାଥପୁର
୯୧ ଅଦ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	ମରୋ
୯୨ ଦୁର୍ଲଭ ନାୟକ	ଛେଳନାପେଣ
୯୩ ମଧୁସୂଦନ ରାଠ୍ଠ	ଛେଳାନାଳ
୯୪ ବସୁଦେବ ଦ୍ଵିବେଦୀ	ମାନସିଂହପଟ୍ଟଣା

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

୯୫ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ	ସୁକନା
୯୬ ମଦନ ସେନାପତି	ଧାନବଣ
୯୭ ଜନରେନ୍ଦ୍ର କଟକ ମେଲ ଅଲମ୍ପେଜ	
୯୮ ସଦେଶ୍ଵର ପୁଢ଼ାଣ	ବଗ
୯୯ ନାରାୟଣ ଦାସ	ପଲପୁର
୧୦୦ ବ୍ରଜମୋହନ ପଣ୍ଡା	କରକରଡ଼ା
୧୦୧ ଜଗନ୍ନିବାସ ସିଂହ	ଗୋଡ଼ମର
୧୦୨ ଭଦ୍ରସୁନାଥ ରାଠ୍ଠ	କସରଦା
୧୦୩ ସତ୍ୟମଣି ତ୍ରିପାଠୀ	ଉଡ଼ାଶାସନ
୧୦୪ ଶୁଭଚରଣ ବଳ	କଳପୁର
୧୦୫ ଅନନ୍ଦ ରଥ	ଲକ୍ଷ୍ମୀନାୟପୁର
୧୦୬ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମଙ୍ଗରାଜ	ଛେଳାଧଡ଼ା
୧୦୭ ମାଳକଣ୍ଠ ଶରପଥୀ	ଧନପୁର
୧୦୮ କୃଷ୍ଣାସିଂହ ରଣା	ଅନନ୍ଦପୁର
୧୦୯ ଭଦ୍ରସୁନାଥ ଦତ୍ତ	ବାରଦା
୧୧୦ ଶ୍ରୀନିବାସ ନାୟକ	କାକରୁପୁର
୧୧୧ ବନମାଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଛେଳାନାଳ
୧୧୨ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରାଠ୍ଠ	ମଙ୍ଗଳପୁର
୧୧୩ ରାଧାମୋହନ ଦାସ	କଲ୍ୟାଣପୁର
୧୧୪ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଯେଜା	ଅନୁପାଳ
୧୧୫ ଗଦ୍ୟଧର ଦାସ	ଉଦଲୋ
୧୧୬ ବାଞ୍ଚାନିଧି ନାୟକ	ବେଣୁପୁର
୧୧୭ ବସୁଧର ମହାପାତ୍ର	ବାଲିଶୁଣ୍ଠି
୧୧୮ ଜଗମୋହନ ଦାସ	ଗୁଣିଦରଡ଼ା
୧୧୯ ବାଞ୍ଚାନିଧି ଦାସ	ନୂଆପଟ୍ଟଣା
୧୨୦ ଦାମନ ଅର୍ଗୁର୍ଯ୍ୟ	ଫଳାଗବାଦ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୩
ସଂ ୩୮୩

ପା ୧ ଦିନ ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥର ବନ ୧୮୮ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ୧୨୨୨ ୧୨୧୦ ସାଲ ପଲକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବନ୍ଧୁତ୍ୱ
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ	୫ ୦ ୯	୫ ୨ ୯
ଡାକମାସୁଲ	୫ ୦ ୩	୫ ୨ ୯

ଉତ୍କଳବର୍ଷର ପ୍ରଜନିତ ମହାମାଳ୍ୟ ଲିତି ଶଯନ ବାହାଦୁର ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଦେ- ସମାନ ଭ୍ରମକେର ଗଜ ଶରବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ୪୫୩- ୩୩ ସମୟରେ କଲକତ୍ତା ଗଜଧାନକୁ ଶୁଭଗମନ କଲେ ଏହାଙ୍କ ଅବ୍ୟର୍ଥନା ନିମିତ୍ତ ହାବଡ଼ା ରେଲ ଷ୍ଟେସନ ଏବଂ କଲକତ୍ତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅ- ଲୟରେ ଅନେକ ଇଂରାଜ ଓ ଦେଶୀୟ ସମ୍ମାନ, ବ୍ୟକ୍ତି ସମବେଦ ହୋଇଥିଲେ । କେବଳ ଧନୀର ହୋଇଥିବାରୁ ଦାଣ୍ଡଲେକେ ଶଲ କର ମହାମାଳ୍ୟ ଦର୍ଶନ କର କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ନାହିଁ । ମହାତ୍ମା ଶଯନ ବାହାଦୁର ଜା- ନିତାନ୍ତରାଳିକା ଉତ୍କଳବାସିକର ମନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ- ରୂପେ ଜିଣି ନେଇ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିଶେଷ ହିତ- ଭାଜନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଭବକ ସଜାମାରେ ଭାଦାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦର ବସୟ ହୋଇଅଛି ।

ଅଗ୍ରବୟାସା ଯେତେ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେଦେଁ ତାଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ଅପରାଧୀ ପରି ଦଣ୍ଡିବା ଉଚିତ ହୋଇ କେହି ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ । ଅଗ୍ରବୟାସାଙ୍କ ସର୍ଜ୍ଜମାନଙ୍କ ହରୁଇରେ ମୋକ୍- ଦମା ଦାଏର ଅଛି ମାତ୍ର କଥିତ ହୁଅଇ ସେସମୟ ଅତି ବଳାଭବାର ଉଚ୍ଚା କାହିଁ । ଏ କଥା ଭଲ ଅଟଇ ।

ଉଲ୍ଲଭ ମାସ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ବଙ୍ଗଳାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶାନ୍ତେକ କେଲକେତର ହବନ- ରେ ଏକ ଉତ୍ସବ ବରବାର ହୋଇଥିଲା । ବସ୍ତ୍ର ଇଂରାଜ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର କୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ, ବାବୁ ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଦେବ ଶ୍ରେଷ୍ଠରାୟ, ବାବୁ ଗୋକୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଦେବ ସ୍ୱରାଜରାୟ, ଏବଂ ବାବୁ ଜାଲପଦ ବଳେଶପାଧ୍ୟାୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମହାରାଜା ଜେଧାନୁମୋହନ ଠାକୁ- ରଙ୍କୁ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରେଣୀର ନାୟକ କମାଣ୍ଡର, ପାଲକପଡ଼ାର ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ଏବଂ ବାଜକମାସୁର ମହଲୁମାର ସବ ଇଞ୍ଜିନିୟର ବାବୁ ଯତୁନାଥ ଶର୍ମା ଏବଂ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନକୁମାର ବାନାର୍ଜ୍ୟଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀ ବାହାଦୁର ପଦମାନ ଦେବା ଏସବୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସକାଳ ୧୫ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ବରବାର ଅଭୟ ହୋଇ ଏକପକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱର୍ଗରୂପେ ଶେଷ ହେଲା । ଏହି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନୁହଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶାନ୍ତେକ ସାହେବ-

ଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବରବାର ଅଟଇ ଏବଂ ଏହା ସେ ସୁନରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗଜମାସ ଚା ୨୯ ରୁଖରେ କଲକତ୍ତା ଅସି- ଥିବା ଚାର ସବାହରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମିଶର ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ କଥା ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭା- ୠ ପଡ଼ିଥିଲା । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୁଜ- ଷ୍ଟୋନ ସାହେବ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଏ ଯୁକ୍ତ ସମ୍ପଦାୟ ବ୍ୟୟ ଯାହା ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ଉତ୍କଳ- ବର୍ଷକୁ ଦେଶ ପତ୍ରକ ହାତୀ ସାତେ ଚାରିକୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଖର୍ଚ୍ଚ କେବଳ ଏକକୋଟି ଚାରିଦଶ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ଯେତେ ଦେଶ ପତ୍ରକ ହୋଇ ଅନୁମାନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ଉଣା ହୋଇ- ଅଛି । ଗଜ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ଚା ୧ ରୁଖଠାରୁ ଇଂରାଜ ସେନା ମିଶର ଦେଶକୁ ଅଧିକାର କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତ ଅଥବା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ମିଶର ଦେଶ ଦେବ । ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭା ଚଳଚ ମାସ ଅକ୍ଟୋବରୁ ଆଗର ଫେବ୍ରୁଏର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ ରହିବ ।

ଏଥିରୁ ପ.ଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ମିଶର ଯୁଦ୍ଧର ବ୍ୟୟ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ମୁଣ୍ଡରେ ଚଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଏହାକୁ ସକଳ କରି- ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇ ଅମ୍ଭମାନେ ଯେତେ ପ୍ରତିବାଦ କଲେଦେଁ ସେ ଶୁଭବେ ନାହିଁ । ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭା ସେବେ

ସୁବର୍ଣ୍ଣର କରବେ ଭେଦେ ଯାକ ଦେବ କିନ୍ତୁ
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଅଗାଧ ବଡ଼ ଦଣ୍ଡ ନାହିଁ ।

ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦତ୍ତ ପୁଲିସ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର-
ଙ୍କ ନା ରେ ପୁଣି ଗୋଟିଏ ଅଭିଯୋଗ ଡାକ-
ଦରକରକଦ୍ୱାରା ଦୋରଅଛି । ଇହିଁର ବୃତ୍ତାନ୍ତ
ସେମାନଙ୍କ କହି-ନାମୁସାରେ ଏହି କେତେକଦିନ
ଦେଲ ଏ ନଗରରେ ଶୁଣି ଦୁଇ ପ୍ରଦର ସମୟ-
ରେ କେତେକଜଣ ଡାକଦରକର ଡାକ ନେ-
ଇ ଗାଠ ଗଲ ଯାଉଥିଲେ । ଶ୍ୟାମବାବୁଙ୍କ
ବାବୁଜେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ବାବୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଗାଠ
ଗାଇବା ଦୋଷରେ ଅଟକାଇଲେ । ସେମାନେ
କହିଲେ ଅଗ୍ନୀଲ ଗାଠ ଗାଉ ନାହିଁ ଶ୍ରମ ଲାଭକ
ସକାଶେ ସେପରି ସବଦା ଭଲ ଗାଠ ଗାଉଁ
ସେପରି ଗାଉଅଛୁ । ବାବୁ ଏଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ
ହୋଇ ଜଣକୁ ବାଡ଼ରେ ଏକ ପ୍ରଦର ଦେଲେ
ଓ ୧୫ ମିନଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟକାଇ ରଖିଲେ ।
ସେମାନେ ଡାକ ସତ୍ତକରେ ଯୋପାଡ଼ ଦେବା-
ର ଅମକାଇବାରୁ ଶୁକ୍ତ ପାଇଲେ । ଡାକ
ଇଲକାର ସ୍ୱପ୍ନରଖେଖେଖକନିକଟରେ ଏ ବିଷ-
ୟର ରିପୋର୍ଟ ଦେବାରୁ ସେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
ସାହେବଙ୍କଠାକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଶ୍ୟାମବାବୁଙ୍କର
ଏପରି ମନାକରଣର କବିତ୍ୱମୂଳ ଚଳବ ଦେ-
ଇଅଛି ।

କଲକତନ ଯେଉଁ ପୁଲିସ ଅଭ୍ୟାଗର କଥା
ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପ୍ରକାରେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
ଏକ ନମ୍ବର ମାଡ଼ିପିଟ ମୋକଦ୍ଦମା ବାବୁଙ୍କ ନା-
ମରେ ଦାଏର ହୋଇଥିଲା ସେ ଭଲଲେକରେ
ମୁଦେଇକୁ ଶୁକ୍ତ କରି ମାମଲ ଶୁକ୍ତି ହେଲେ ।

ଦକସି ବଜାରର ଭାଳିଆବାଲମାନେ ପଲ-
ଟନର କମାଗ୍ରିଂ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଶ୍ୟାମ
ବାବୁଙ୍କ ବରୁଣରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବାରୁ ସେ
ସୁଲିସ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ
ଶେଷୋକ୍ତ ସାହେବ ଶ୍ୟାମବାବୁଙ୍କଠାରୁ କବି-
ତ୍ୱ ନେଇ ତାଙ୍କଠାକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଣି-
ବାରେ କମାଗ୍ରିଂ ସାହେବ କବିତ୍ୱମୂଳରେ ସନ୍ତୁ-
ଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଓ ଏ ମାମଲ ଶୁକ୍ତ ନାହିଁ

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ବିଷୟ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ନି-
ଷ୍ପତ୍ତି ଦେଲ ଏବଂ ତହିଁରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର
ସାହେବଙ୍କର ଲିଭ ଦେଲ । ମୟୂରଭଞ୍ଜ କୋର୍ଟ
ଅବ୍ କାର୍ଡିସର ଅଧୀନରେ ରହିବ ଏବଂ ସର-
କାରରୁ ଏକଜଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ମନୋମାତ୍ର ମତେ
ବାଲକିସାହେବ ମାନେଜର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ-
ଆନ୍ତେ ମାତ୍ର ଅନମାନ ଦୁଅଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଟିସାହେବ
ଜଣେ ଦେଖାୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଭଣ୍ଡିବାର ଅଧିକ
ବାହୁମାୟୁ ଅଥବା ବାବୁ ନିକଟଶୋର ଦାସଙ୍କ
ଏ ପଦ ସକାଶେ ସବ୍ୟାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ
ଜ୍ଞାନ କରି ସେ ଉକ୍ତ ପଦ ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବାକୁ
ସମ୍ମତ ଅଛନ୍ତି କି ନା ପୁନର୍ବାର ପରୁଣିବାରେ
ବାବୁ ତହିଁରେ ସମ୍ମତ ହେବାର କଥାକୁ ଦୁଅଇ
ଅଭବକ ଭାବିବ ଏ ପଦ ଦିଅଯିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ଏଥିର ନିଶ୍ଚୟ ଅଦେଶ ଶୀଘ୍ର
ଅଧିକ ବୋଲି ଅଖ୍ୟା ଅଛି । ଏପଦର ବେତନ
ଟ ୨୦୦୦ କାରୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ବାର୍ଷିକ
ଟ ୫୦୦୦ କା ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ଟ ୧୦୦୦୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ନିକଟଶୋରବାବୁ
ଏ ପଦର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ସବ୍ୟାବିସମ୍ମତ
ଏବଂ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ପ୍ରଥମେ ଏହାକୁ
ଲେଉଟିଥିଲେ । ପରଶେଷରେ ତାହାର ଦେଲ ।
ମାନବର ଟାମସନ୍ ସାହେବଙ୍କ ଏହି ବିଷ-
ୟରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ସମସ୍ତେ ଅନନ୍ଦିତ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ବୁଦ୍ଧାଦନ ଭଞ୍ଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ୍ଭ ଏବଂ
ତାହାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କର ଏଥିରେ ଦୁଃଖ ହୋଇଥିବ
ମାତ୍ର ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେମାନ-
ଙ୍କର ଏଥିରେ ବଢ଼ିବାର ନ ଥିଲା । ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ୍ଭ
ବାବୁ ଅଗ୍ନିଷ୍ଟୁଆ ମାନେଜର ପଦରେ ରହି-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସେ ଯୋଗ୍ୟତା
ସହିତ ବହୁକାଳ ନିର୍ବାହ କଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ
ମାନେଜର ସ୍ୱତ୍ୱା ହୋଇ ପାରିବେ ଏବଂ ଏଥି
ମଧ୍ୟରେ ସୁଖୀନା ଧୂଳି ଉକ୍ତ ବିଷୟ କାର୍ଯ୍ୟ
ନିର୍ବାହ ହେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିବ ।

ଏଥର ବାବୁ ନିକଟଶୋରଦାସଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ
କିଏ ଗଜଜାତର ଅଗିଷ୍ଟୁଆ ହେବ ଏହି କଥା
ବିଷୟର କରବା ଅବଶ୍ୟକ । ଏହା ଓଡ଼ିଶା
କାସିକର ଏ ପଦରେ ଅଧିକାର ଏବଂ ଆମ୍ଭେ-
ମାନେ ଅଖ୍ୟା କରୁଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ
ଏଥିର ଅନ୍ୟଥା କରିବାକୁ ମନ ବଳାଇବେ
ନାହିଁ ।

ଏହି କଟକ ନଗର ମିଉନିସିପାଲିଟିରେ
ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀ ଜାଣି କରବା କାରଣ
ପ୍ରତଳିତ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଅଇନର ଧା ୧୭ ର
ଅନୁସାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବାର
ସ୍ଥିର କରି ଉତ୍କଳସର ଟାକ୍‌ସଦାକ ସ୍ୱାସର

ସଗ୍ରହ କରିବାକୁ ତିନିମାସରୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁ-
ଥିଲେ । ଏ ନଗରର ଟାକ୍‌ସଦାକା ସାହେ
ରୁଣିକାର ଲେକିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଇନ ମତେ
ନିକ୍ତାରେ ଦେଉଡ଼ିକାର ସ୍ୱାସର ଅବଶ୍ୟକ
ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସଭାର ସହିରେ ଅଭେଦ ହଜାରର
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସ୍ୱାସର ସଗୁମୁକ ଦେଲ ଏବଂ ଗତମାସ
ତା ୨୭ ରଖରେ ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
ପଠାଇବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କ-
ଠାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେଲ । ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ
ହେବା ସମୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ପସି
ସାହେବ ମୋଟପଲରେ ଥିବାରୁ ଇଙ୍ଗାୟ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କ ହାତରେ
ତାହା ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀର ଦର-
ଖାସ୍ତ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର ଯେପ୍ରକାର ସଦାନୁଭୂତି
ତାହା ଏଥିପ୍ରକାରେ ପାଠକମାନଙ୍କ ଜଣାଇଅଛି ।
ସେ ଏକ ଦୀର୍ଘ ମନୁବ୍ୟାହାର ଏମନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ
କରିଥିଲେ ସେ ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତକାରକ
ଉଦେଶ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ହେବା କଠିନ ହୁଅନ୍ତା । ମାତ୍ର
ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଶୀଘ୍ର ପସି ସାହେବ
ତାହାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ ନାଗର-
ଦ୍ୱାରା ଏହିମାତ୍ର ଦୋଷଣୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ
ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ମିଉନିସିପର ବତେଗରେ
ରହିଅଛି ଟାକ୍‌ସଦାକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସେ କେହି
ରଜା କରବେ ତରଫାସ ତା ୧୦ ରଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ତାହା ଦେଖି ପରବେ । ଏଥର କେତେ
ସ୍ୱାସରକାରକ ସନ୍ତୁକ ଲେଖା ନ ଥିବାରୁ
ସନ୍ତୁକ କାଟ ଦେବା କାରଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଚଳବ
ହୋଇଅଛି । ସନ୍ତୁକ କାଟିବା ସବ ସେ ଭଲ
କରବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଅଭାବ-
ଶ୍ୟକ ଅଟଇ ବାଧ୍ୟ ସେବେ ତାହାଙ୍କର ନାମ
ଅଛି ଓ ତାହା ଲେଖାଇ ଦେବାର ସ୍ୱୀକାର
କରିଲୁ ତେବେ ସନ୍ତୁକ ନ ହେଲେ ତ ଶୁଦ୍ଧ
ହେଲା ଅଛି ସନ୍ତୁକ ବନା ଗ୍ରାହ୍ୟ ନ ହେବାର
ନିୟମ ଥିଲେ ତେବେ ଲେକିକ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ
ମଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା । ବତେଗକୁ ଟିଣାଟିଣି କଲେ
ବଜାର ଲେକମାନେ ଶୁଭ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ରୁ-
ପରମର୍ଶ ଦେବା କ ହୁଏ ଦେଖାଇବାର ମଧ୍ୟ
ଲେକ ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ କେହି ଲେକ
ହୁଏ ଦେଖାଇବାର ଅରମ୍ଭ କଲେଣି ଏବଂ
ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିବ ପଡ଼ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇ ପ୍ରେସ୍‌କମିଟି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଁ
ତହିଁରୁ ପାଠକମାନେ ସବଶେଷ ଜାଣି ପା-
ରିବେ । ଯାହାହେଉ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପସି ସାହେବ

ଯେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରଥମରୁ ଏ ନଗରରେ ନିବାସନ-
ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଚଳିତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି
ସେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସେ ଭାବ ଅଗ୍ରସର କରିବାକୁ
ସ୍ୱୟଂ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କର
ଉଚ୍ଚିତ ଦେବାର କାରଣ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ-
ଠାରେ ଜଣା ଦାକମଙ୍କର ମତ ନ ଥିବ ସେ-
ଠାରେ ଲୋକଙ୍କ ଦରଖ ସ୍ତ୍ରୀ କରିବା କେତେ
ସହଜ ଏଥିରୁ ବୁଝା ଯାଉଅଛି ।

ନାବାଲଗୀ ମହାଲର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ।

ନାବାଲଗୀ ମହାଲ ଅର୍ଥାତ୍ କୋର୍ଟ ଅବକାର୍ତ୍ତସ
ଏଲକାର ଗତ ବର୍ଷ ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରେବନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ବିଜ୍ଞାପନା ଉପରେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଯେଉଁ ମନ୍ତ-
ବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି କ
ସରକାର କେବଳ ରାଜସ୍ୱ ରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଏ ସମସ୍ତ ମହାଲର ଭାର ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।
ସୂଚ୍ୟ ଏହି ରାଜମାତ୍ର ଯଥାରୂପେ ପ୍ରତିପାଳିତ
ହେଉ ନ ଥିବାରୁ ଅନେକ ମହାଲ ସରକାରଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଥିଲା । କୋର୍ଟ ଅବକାର୍ତ୍ତସ ସମ୍ପର୍କୀୟ
ନୂତନ ଆଇନରେ ରେବନ୍ୟୁ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ
ଅବଶ୍ୟକ ମତେ କୌଣସି ମହାଲର ଭାର
ପ୍ରଦାନ ନ କରିବା ଏବଂ କରିଥିଲେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେ-
ବାର ଅଧିକାରୀ ଦିଆ ଯାଇଥିବାରୁ ସରକାରଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଥିବା ଏ ପ୍ରକାର ମହାଲମାନଙ୍କର
ସମ୍ପର୍କ କମିଶନ ରଖା ଯାଉଅଛି । ଯେ ସମସ୍ତ
ମହାଲ କର୍ମରେ ନିର୍ଭରସାରୁପେ ବୃତ୍ତ ଯାଇଅଛି
ସେ ସମସ୍ତ ମହାଲର ଭାର ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ପ୍ରଦାନ
କରୁ ନାହାନ୍ତି କାରଣ ତହିଁରେ ବାକୀ ପଡ଼ିବା-
ଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱର କର୍ମ ଅଦାୟ ନ ହେବାଦ୍ୱାରା
ମହାଲମାନଙ୍କର ଏକ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚାଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୟଂ
ମହାଲର କ୍ଷତି ହୁଏ । ଅତ୍ତ ଜମିଦାର ଅ-
ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ କେଲି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷୁଦ୍ର
ମହାଲକୁ ସରକାରଙ୍କ ଶାସ ଶାସନରେ ଆଣି-
ବାକୁ ହେବ ଏମନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ବାଞ୍ଛାଯାଏ ବୋଲି
ବର୍ତ୍ତମାନ କବେଚନା ହେଉ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଏହିପରି ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି କ ଯେଉଁଠାରେ
ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାୟର କ୍ଷତି
ନାହିଁ ଏବଂ ଅକ୍ଷମ ଜମିଦାରର କବ୍ଜର ବିଚ୍ଛି-
ନ୍ନା ସହଜ ଏବଂ ପ୍ରକାଶନଙ୍କ ପ୍ରତି ନ୍ୟାୟ ବର୍ଣ୍ଣର
ସହଜ ଭାବାର ବିଷୟ ବୁଝାଯୁଆ କରିବାକୁ

ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ସେଠାରେ ସରକାରଙ୍କର ହସ୍ତ-
କ୍ଷେପ ନକରିବା ଉକ୍ତ ମହାଲ ଏବଂ ସରକାରୀୟ
ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ଅଟଇ । ଅର୍ଥ-
ଏବଂ ବଙ୍ଗଦେଶର ସମ୍ପଦରେ ସରକାରଙ୍କ
ଶାସ ଶାସନଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଉପକାର ସାଧିତ
ହୋଇଥିବାର ସ୍ୱୀକାର କରିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଏବଂ
ଏ ପ୍ରକାର ଶାସନଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶର ଅବସ୍ଥା ଓ
ଅଭାବମାନଙ୍କର ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନରୁ କରିବାର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ପାଇଥିବାରୁ ତହିଁ
ପାଇଁ ସନ୍ତୋଷ ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଶ୍ରେଣୀଟି
ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଯେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ
ଜମିଦାରର ଦରଖଣୀ କମ୍ପା ମହାଲର ମାତବ୍ୟ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ଅବଶ୍ୟକ
ବୋଧ ହେବ ସେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବା
ରାଜନୀତିରେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଐକ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।
ମାନ୍ୟବର ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣିରଙ୍କ ଉପର
ଭିକ୍ଷିତ ଅଭିପ୍ରାୟରୁ ସମ୍ଭବ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ
କେବଳ ରାଜସ୍ୱ ରକ୍ଷା ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କର
ଦୃଷ୍ଟି, ଅକ୍ଷମ ଜମିଦାରର ହିତ ପ୍ରତି ଆଦୌ
ମନୋଯୋଗ ନାହିଁ ଅଥବା ସେ ବିଷୟର କିଛି
ମାତ୍ର ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ
ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଯେପ୍ରକାର ବଢ଼ିଅଛି ତହିଁରେ
ରାଜସ୍ୱ ଅଦାୟ ପ୍ରତି କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆଦୌ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜସ୍ୱ ରକ୍ଷା
ପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର କିଛି
ମାତ୍ର କାରଣ ନାହିଁ । ଜମିଦାରୀ ଲିଟିବନୀରେ
ଅସିଲେ ଅନୁତ୍ୟ ଦମ୍ଭ ପକରଣରେ କିନ୍ତୁ
ହେଉଅଛି ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ବିପତ୍ତି କ୍ଷତି
ହେବ ? ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ କବେଚନାରେ
ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ ଉଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଧାର ଅର୍ଥମ୍ଭ ଜମି-
ଦାରଙ୍କ ରକ୍ଷା କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ରାଜ୍ୟର୍ଥ ଅଟଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖଙ୍କ ସେହି ରାଜ୍ୟର୍ଥ-
ପ୍ରତି ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସରକାର-
ଙ୍କଦ୍ୱାରା କୌଣସି ମହାଲର ବୁଝାସୁଝା କାର୍ଯ୍ୟ
ହେଲେ ତହିଁରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚା ଯାଉ ଯାଏ
ଏବଂ ଯେଉଁ ମହାଲ ଏମନ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଯେ ସରକାରୀ
ବ୍ୟୟ ନିହାତ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ସେପ୍ରକାରେ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣିମେଖ ଉକ୍ତ ମହାଲର ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ସାଧା-
ରଣଙ୍କ ଧନ ବ୍ୟୟ କରିବେ ଏହା ଅବଶ୍ୟ
ବାଞ୍ଛାଯାଏ ଓ ନ୍ୟାୟ ନୁହଇ ମାତ୍ର ସରକାରଙ୍କ
ପରି ସୁଯୋଗ୍ୟ ନିରାପେକ୍ଷ ଏବଂ ହତାକାଂକ୍ଷୀ
ଅଭିଭାବକ ମିଳିବା ସ୍ୱକଠିକ । କୃତ୍ରି କୌଣସି
ଅକ୍ଷମ ଜମିଦାରର ରାଜ୍ୟକୁ ଏପରି ବହୁବାଧକ

ମୁରବୀ ଆଏ ସେ ଭାବଦ୍ୱାରା ଭାବାର ରକ୍ଷାର-
କ୍ଷଣ ସୁବୁରୁପେ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏପରି ପଦନା
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବରଳ ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଅନେକ
ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଦେଖା ଯାଉଅଛନ୍ତି ଯେ ସରକାର ଭାର
ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅସମ୍ମତ ହେବାରୁ ଅର୍ଥ
ଜମିଦାରର ଚରସ୍ତ୍ରୀୟା କ୍ଷତି ହେଉଅଛି ।
ପୁଣ୍ୟର ବର୍ତ୍ତମାନ ନାବାଲଗୀ ରକ୍ଷା ତହିଁର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଧାରଣ ଅଟନ୍ତି ଏଠାରେ
ଯାହାଙ୍କୁ ମହାଲର ଭାର ଅର୍ପିତ ହୋଇଅଛି
ଭାବଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱର କୌଣସି
ବିପତ୍ତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ନାବାଲଗୀର ହିତ ପ୍ରତି
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି କ ? ଅନ୍ୟ କଥା ଲେଖିକ
ଆଉ ଅନୁମାନେ ସର୍ବଦା ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ ଭା-
ଦ୍ୱାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଉଚିତ ଯତ୍ନ ହେଉ ନାହିଁ ।
ଦ୍ୱାପାନ୍ତରତ ମହାରାଜାଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଏକମାତ୍ର
କାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଅଭାବ । ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ଯେବେ
ଭାଦ୍ୱାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଭାର ପ୍ରଦାନ କରିଅନ୍ତେ
ଲେବେ ଭାଦ୍ୱାଙ୍କର ଏ ଦଶା ଦୃଷ୍ଟି ନ ଥାନ୍ତା ।
ଅର୍ଥ ଏକ ଅନୁମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ କି ମାନ୍ୟ-
ବର ଶ୍ରେଣୀ ଲଟି ଟାମ୍ବନ ସହେବ ରାଜସ୍ୱ
ଅଦାୟକୁ ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ ନ କରି ନାବାଲଗୀ
ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ନାବାଲଗୀ
ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାଶର ହିତ ସାଧନ ପକ୍ଷରେ
ରେବନ୍ୟୁ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଉପଦେଶ
ଦେବେ ।

ମିତ୍ତନସିପଲ ଭବବଲ ଭୋବରଫ
ମୋକଦମା ।

ମିତ୍ତନସିପଲ କରଣ କାଉଁଚରଣ ଦାସ
ମିତ୍ତନସିପଲ ଟଙ୍କା କରୁଥିଲେ ଗୋଲମାଲ କ-
ରୁଥିବାରୁ ତହିଁର ଭଦନ୍ତ ହେଉଥିବା କଥା
ଗତ ସମ୍ପ୍ରାକ୍ତରେ ଅନୁମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ ।
ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମୋକଦମାର ଭଦନ୍ତ
ଓ ବିଶ୍ୱର ପେଶ ହୋଇ କାଠି ଚରଣ ଦାସ
ଉପରେ ଦୋଷ ପ୍ରମାଣ ହେବାରୁ ଭାଦ୍ୱାର
ଗୁରୁବର୍ଷ କାରାଦାସ ଏବଂ ଦୁର୍ଲଭ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ
ଦଣ୍ଡର ଆଜ୍ଞା ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ବାବୁ ବରଦା-
କାନ୍ତ ମଜୁମଦାର ତେପୁଟୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କଦ୍ୱାରା
ହୋଇଗଲା । ମୋକଦମାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ସମ୍ପେପରେ
ଏହି କି ଜଗର ଆଲୋକ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନାଚ

ପ୍ରଥମ ଛେଲ ଉଦ୍‌ଯାଦ କଲକତାର ଦୋକା-
ନଦୀରମାନଙ୍କଠାରୁ ଅସତ୍ୟ । କେହି ଦୋକା-
ନଦୀର ସେ ବାବଦରେ ୧୭୭୮ ଟଙ୍କା ପାଉଁଶ
ଦୋରାଧିକାରୀ ଦସତରା କରେଇ କିମ୍ପା ପୁକେ
ବାଇସତେଅରମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣେ ମିଉନସି-
ପଲ କରାଣୀ କାହାଣୀର ଉତ୍କଳ ଖାଲ ଓ
ଚେକଦ୍ୱାରା ଖଜଣାଖାନାରୁ ଟଙ୍କା ଅଣାଇ
ମନଅର୍ଜିତଦ୍ୱାରା ଦୋକନଦୀର ନିକଟକୁ ଚାହା
ପଠାଇଦେବାର ଅଦେଶ ପାଲୁଥିଲା । ମାତ୍ର
ଅସୀମୀ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ମନଅର୍ଜିତ ନ କର ଅପେ
ଖର୍ଚ୍ଚ କଲ ଏକ ଏକମସ ଉତ୍କଳ ସେହି ଟଙ୍କା
ଆଉ ଅରେ ଖାଲ ଓ ଚେକଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ଦୋକ
ଚାହାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଖର୍ଚ୍ଚ କଲ । କଲକତାର ଦୋ-
କାନଦୀର ଉଦ୍‌ଯାଦ ପଠାଇବାରୁ ବାଇସତେଅ-
ରମାନ ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ କରମାକୁ ଜକାର
ମନଅର୍ଜିତଦ୍ୱାରା ଟଙ୍କା ଯାଉଅଛି କି ନା ସତ୍ୟ-
ବାରେ ଭରଣ ଟଙ୍କା ପଠାଇଥିବାର କହିଲ
ମାତ୍ର ଜାକପର ରସିଦ ଦେଖାଇ ପାରିଲ ନାହିଁ
ଉତ୍କଳ ସାହେବଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଦେଲ ଏକ
ତାକପର ଉଦ୍‌ଯାଦ କର ରୁହିଲେ ସେ ସେ
ଟଙ୍କା ମନଅର୍ଜିତଦ୍ୱାରା ପାଲ ନାହିଁ । ତେବେ-
ତେଲେ ପୁଲିସ ପ୍ରକୃତ ତଦାରଖର ଅଦେଶ
ଦେଲ ଏକ ପୁଲିସ ଚାହାକୁ ଗିରଫାର କଲ
ବେଳେ ସେ ଅପ୍ପ ଖାଲ ଅଚେତନ ପ୍ରାୟ ଥିଲ
ଅପ୍ପର ଫୁଲ ଶୁଭଲରୁ ପୁଲିସ ଚାହାଠାରୁ ସକଳ
କଥା କହି ଚାଲିଲ କଲ ଏକ ଅସୀମୀ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଠାରେ ଗତ ୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଚାଲିଥିବାର
ଏହିପ୍ରକାର ଖାଲ ଓ ଚେକଦ୍ୱାରା ସହସ୍ରକା
ଟ ୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ଖାଇ ଯାଇ ଥିବାର ମୁକ୍ତକର୍ତ୍ତ-
ରେ ସ୍ୱୀକାର କଲ । ଏସମୟ ଟଙ୍କା ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ
ଦାସ ଓ ନାଗରପତ୍ରୀରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଅଛି
ଏକ ଏଥିରୁ କିଛି ଅପଣା ଘରଣୀକମ୍ପା ମୁରବ-
ମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ନାହିଁ ବୋଲି ମତ କହିଲ । ଏହି
ଟଙ୍କା ଅପ୍ପସାତ୍ର କରବା ଅପରାଧରେ ଚାହାର
ଉପରକର୍ତ୍ତା ଦଣ୍ଡ ଦୋରାଧିକାରୀ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
ସେ ଯେଉଁ ଦାସକୁ ରଖିଥିଲ ଚାହାର ଘର
ଉଲ୍‌ପୀ ଦୋରାଧିକାରୀ ମାତ୍ର କିଛି ମିଳିଲ ନାହିଁ ।
ଏପରି ମିଉନସିପଲ ମହଲୁମାର କଣେ ମୋହ-
ରର କା ଟାକୁ ସରକାର ଓ କଣେ ପିଆଦା
କରାଣୀକରେ ଅସିଅଛି କିଛି କିମ୍ପା ଦୋର
ନାହିଁ ।

ଏଥି ପୁକେ ସେ କଣେ ଟାକୁ ସରକାର ଥିଲା ।
ସବୁକ ଅବସ୍ଥାରେ ମିଉନସିପଲ ମହଲୁମାର
ଦେଉକରାଣୀ ପଦରେ ଚାହାକୁ କେହି ରଖନ୍ତା
ଏପରି ସମ୍ଭାବନା ନ ଥିଲ ମାତ୍ର ମିଉନସିପଲ
ମହଲୁମାର ଦେଉକରାଣୀ ବାବୁ ଦାସରଥୀ ଦାସ
କଣେ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଓ ସକଳପଦନ୍ତୁ ଅନେକେ
ସେ ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ପତ୍ର ଗଲେ
ଓ ମାନସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ ଚାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ
ଘୋର ଉପୋର୍ଷ ଶାୟକୁ ପରି ସାହେବଙ୍କ ନକ-
ଟକୁ ଲେଖି ଚାହାଙ୍କୁ ପଦଚ୍ୟୁତ ଓ ସେ କର୍ତ୍ତାରେ
ଅସୀମୀକୁ ନିୟୁକ୍ତ କରବାର ଅନୁରୋଧ କଲେ
ଏକ ଚାହାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା ନ ଦେଲେ
ସେ ବାଇସତେଅରମାନା କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା
କରବେ ବୋଲି ଲେଖିଲେ ପରି ସାହେବଙ୍କ
କରମାର ଦୋଷ ନ ଦେଖିଲେହେଁ ଚାହାକୁ
ଉକ୍ତ ପଦରୁ ବରଖାସ୍ତ କର ସୁଲର ସରକାର-
ମୁକ୍ତକର ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ଏକ ଅସୀ-
ମୀକୁ ଚାହାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଲେ । ସରକାରୀ-
ପଦ ଖାଲ ଦେଲେ ଉତ୍କଳରେ ଉପସ୍ଥଳ ବ୍ୟକ୍ତି
ବାହୁ ନିୟୋଗ କରବା ଦସପୁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଯେଉଁ ନିୟମମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନ କିଛି
ପ୍ରକୃତକର ଦେଲ ନାହିଁ । ତେଣୁରମାନ
ସାହେବ ଅପଣା ବାଇସତେଅରମାନ ଉଲମର
କିଛି ନ କରୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଚାହାଙ୍କ ଉପରେ
ନିର୍ଭର କଲେ ଏକ ବାଇସତେଅରମାନ
ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନୁବେଦନରେ ଗୁରୁତ୍ୱର
ଅପଣ କରବାରୁ ଉତ୍କଳରୁ ଯାହା ଘଟିବାର ସ୍ୱଭ-
ବସିଦ ଚାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଲ । ଏକେକର
ସୁଦ୍ଧା ଯେବେ ବାଇସତେଅରମାନ ଖଜ-
ମତ ମାସକୁ ମାସ ଦେଖାବସତ୍ର ରୁହିବା
ପକ୍ଷରେ ସର୍ତ୍ତ ଦୋର ଆନ୍ତେ ଚାହା ଦେଲେ
କେହି ଚାହାଙ୍କୁ ଏପରି ଠକାର ପାରିନ୍ତା ନାହିଁ
ମାତ୍ର ଏହି ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଚାହାଙ୍କର
ଅଦୌ ଅସ୍ତା ରହିଲ ନାହିଁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
କରାଣୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କର ସୁଦ୍ଧା ମିଉନ-
ସିପଲ ବରିଗର ସାଗ ସକଳ କଣୀ ଏକ ନାନା
ପ୍ରକାରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଦରକର କରବାହାର
ଅପଣାର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟକୁ ନଷ୍ଟ କଲେ ।
ବାସ୍ତବରେ ଅସୀମୀ ଅପଣା କବାବରେ ଅଦା-
ଲତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଶୁଣି ହୁଅ ଅଛ କ ବାଇସ-
ତେଅରମାନ ସାହେବ ଚାହାପ୍ରକୃତ କଣେସ
ଅନୁପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କର ଚାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଚାହା-
ରଖ ନ କରବା ଏକ ଅନାୟାସରେ ଚାହାର

ଲିଖିତ କଲମାନ ପାସ କରବାକୁ ସେ ଏତେ
ଟଙ୍କା ଅପ୍ପସାତ୍ର କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲ ।
ପ୍ରଥମରୁ ଚାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟେ ଦେଖି-
ଥିଲେ ଅଥବା ଏହି ଟଙ୍କା ଖଲ କି ନାହିଁ ଯଥା
ସମୟରେ ଚାହିଁ ଥିଲେ ସେ ଏପରି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟରେ
ପଡନ୍ତା ନାହିଁ । ଅସୀମୀର ଏପ୍ରକାର କବାବ
ଶୁଣି ବାସ୍ତବରେ ଚାହାକୁ ଦୟାରପାତ୍ର ବୋଧ
ଦେଉଅଛି ଏକ ଦେଖିଲେ ଚାହା ପ୍ରକୃତ ଦୋ-
ରାଧିକାରୀ ଦଣ୍ଡାଳୀ କଠିଣ ଜଣା ଯଉଅଛି
ଫଳତଃ ବାଇସତେଅରମାନ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପାଳନରେ ନିରାନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା କରୁଅଛନ୍ତି ହୁଅରେ
କିଛିମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଏଦୃ-
ଶର ମିଉନସିପାଲିଟୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଧ୍ୟାୟର
ଏକ ଅନାୟାସ କାର୍ଯ୍ୟର ପୁନଃ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କର ଏହାକୁ ଏ ପଦର ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି କହି
ଅସିଅଛି କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ସେ
ଯେତେ ଅଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଏତେ-
ଦୂର ଅନୁମାନେସୁଦ୍ଧା ଅପାକର ନଥିଲୁ । ସରକ-
ର ସିରସ୍ତାରେ ଏକକଣ କରାଣୀ ଯେବେ ଏତେ
ସହଜରେ ଚାହାଙ୍କୁ ଠକିବାରୁ ସମର୍ଥ ଦେଲ
ତେବେ କସ୍ତର ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟସ୍ତୁକ ମୋଗସଲ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ସେ ଅଦୌ ଠକୁ ନାହାନ୍ତି ଏହା
କପରି ବ୍ୟାସ କରବାକୁ ଦେବ ? ଅନୁମାନେ
ଅପା କରୁ କି ସେ ଏହି ଟ ୮୦୦୦ କାରୁ
ଅଧିକ ଠକ ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର ମିଉନସିପାଲ ଟଙ୍କାର
ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଉଚିତ ଯଦାକ ଉପରେ ଅଛି ଚାହାଙ୍କୁ
ଏକକରେ ଚାହିଁ ଦେବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏକ
ଏହି ଟ ୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ସାମାନ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏପରି
ଅଧିକ କେତେ ଟଙ୍କା ବାଇସତେଅରମାନଙ୍କ
ଅକଚେତନା ବା ଅସାବଧାନତାରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇ-
ଥିବାର ଅନୁମାନେ ଏଥି ପୁକେ ଲେଖିଅଛି ।
ଲୋକଙ୍କ ନାନାପ୍ରକାରେ କନାକ କଟାଇ ଯେଉଁ
ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ଦେଉଅଛି ଉତ୍କଳ ଏପରି ଅପ-
ବ୍ୟୟ କେମନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ବ୍ୟାପାର ଶାୟକୁ
ରେଅରମାନ ସାହେବ ଓ କମିଶନରମାନେ
ଅରେ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ହୁଅନ୍ତୁକମ କର-
ବେ ଏକ ପିଞ୍ଜର ଦେଖାବମାନ ଉତ୍କଳରେ
ସଦନ୍ତୁ କରବା ଏକ ଦେଖାବ ଚାହିଁବା ପଦକରେ
ନୌଶୟ ଦୋଷ ଥିଲେ ଚାହା ସଯୋଧକ
କରବା ପକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳକୁ ଦେବେ ।

ଚାହୁ ଚରଣର ବସ୍ତ୍ରବ ବ ୨୫ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ
ଅଟଇ, ଚାହୁଣ ଲେଖା ପଲା ଶିଖି ନାହିଁ ଏକ

ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ କରବେ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ
ଗୁଣାବଳୀକର ସଂସ୍କରଣରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ

ପ୍ରାପ୍ତିଶୀକାର ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାଚୀନେଶ୍ଵର ଶିକ୍ଷାର ନିୟମାବଳୀ—ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟକୃତ ଓ ବେ-
 କନଶ୍ରେଣୀ ପାଠଶାଳାର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତୀ
 ଏବଂ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିୟମମାନ ଇଂ-
 ଙ୍ଗାଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକର
 ଆକାର ଉପଲ ଅଠପେଜା ୮୪ ପୃଷ୍ଠା ୨ ଅଧ୍ୟ-
 ଯୁରେ ବନ୍ଧୁକ ହୋଇଅଛି । ନିୟମର ସମ୍ପା-
 ୧୦୦ ଅଟଇ । ଏ ନିୟମ ବଳୀ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ଦେବୀର ଉଚ୍ଚତ ଯାଉଣ ଯାହାଙ୍କ
 ସକାଶେ ଏହା ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଅଧି-
 କାଂକ୍ଷା ଇଂରାଜୀ ଜାଣିଥିବାର ଅଣା ବସ୍ତୁମାନ
 ନ ପାରେ । ପୁସ୍ତକ ଖଣି ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏବଂ ଅନେମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ କହୁଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଏଥିର ଗ୍ରହକାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ପାଠ ଓ ୨ ପୃଷ୍ଠା ଉଲଟିପାଲଟି ହୋଇ ଯାଇ
 ଅଛି ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ପୃଷ୍ଠାର ଅକ୍ଷରରେ କାଳ
 ଲେଖି ଯାଇଅଛି । ଗ୍ରହକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍କଳ ପକ୍ଷ-
 ରେ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗ ଅବଶ୍ୟକ ବିଶେଷତଃ
 ସରକାରୀ ଶ୍ରମ ଏପରି ମନ ଦେବା ଉଚିତ
 କୁହେ କାରଣ ସରକାରକୁ ବଳିକରି ଆଉ
 କିଛିପୁଁ ଗ୍ରାହକ ନାହିଁ ।

ସନ ୧୮୮୩ ଓ ସନ ୧୮୮୪ ସାଲର
 ବଙ୍ଗଳା ଏବଂ ଆସାମର ଉତ୍କଳ ଓ ମୁକ୍ତାଣ
 ପଦ୍ଧତୀର ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା
 ପ୍ରଣୟକମ୍ପାନୀ—ଏହି ଦୁଇଗଣ୍ଠ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକ
 କଲିକତା ନ ୮୫ ମଂର କର୍ମିକାଲିସ୍ତୁଟି ନିବା-
 ସୀ ବି, ବାଳକାର୍ଯ୍ୟକମ୍ପାନୀ ପ୍ରକାଶକର ଖଣି ପ୍ରତି
 ଟ ୩ ଓ ୪୦/୪ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀରାମପୁର ଇମୋଡ଼ର ଯଜ୍ଞାଳୟରେ ଏମାନ
 ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା ବା
 ମୁକ୍ତାଣ ପଦ୍ଧତୀ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ରଖନ୍ତି ସେ-
 ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପୁସ୍ତକକୁ ଅଧ୍ୟାୟ
 ଉପକାଣ ଅଟଇ । ବିଶେଷତଃ ପ୍ରଣୟକମ୍ପାନୀ
 ପଦ୍ଧତୀର ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ଦେଖିବାର
 ଉଚିତ ଏଥିରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଣୟକ ବକ୍ତ ହୋଇ
 ଶ୍ରୀ ଯାହା ଉତ୍କଳ କର ପାରି-
 ଲେ ପଦ୍ଧତୀରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟକା ଲଭ କରିବାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରାସ ଦେବ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକାରେ ଅଧି-
 ନମାନଙ୍କର ଅଲୋଚନା କରିବା ଉଚିତ ଶିକ୍ଷ-

ମାନେ ତାହା ଜଣିପାର ସେ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା
 କରିବାକୁ ଯତ୍ନ ନାହିଁ ଦେବେ । ପୁସ୍ତକକୁ ପୁରୁ
 ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସୁଲଭ ହୋଇ-
 ଅଛି ।

ସାମ୍ବାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ପସ୍ତକରେ ମେଘ ଶ୍ରୀପାଠ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ ଶାଳ ପ୍ରବେଶ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ରତ୍ନ ମନୋହର ହୋଇଅଛି । କେବଳ
 କୁରୁଦେବ କିମ୍ପ୍ରକଳ ହେବାକୁ ଦେଖା ଯାଏ ।
 ଏଠା ପରକଳଦାପ ଚ୍ଚେତ୍ର ଜାଣି କାହୁଁ ନିମାଉତରବ
 ନେଇଥି ଧାର୍ଯ୍ୟକଳ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିକାତ
 କର କର୍ମ ଦାୟା କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ସହାୟ
 ନିମିତ୍ତ ୫୦୦ ଟା ପେନସନ ମଞ୍ଜୁର କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏହି କର୍ମର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଇ ଅଗ୍ରମାନଙ୍କ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ନିଶା ଯାଏ । ପ୍ରଥମେ ପୁରୁ ଚେପୁରୀ ନି-
 ଶ୍ଚେତ୍ର କାହୁଁ ରମାପ୍ରସାଦଦେବୁ ଏ କର୍ମ ଦେବେ ବୋଲି
 ଗୁଣା ଯାଇଅଛି । ଦୁର୍ଗି ଗୁଣାପାଏ ଯେ ତାହା ଅଧ୍ୟାୟ
 ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଗି ପାଏ କଲେକ୍ତର ଦେବ କରଣ ବେନିକାକୁଳ
 ଭକ୍ତ ପଦରେ ଏବଂ ସୁଲ ନାଜିକେଟ ଦେବ କରଣକୁ
 କଲେକ୍ତର ଦେବ କରଣ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ମାନସ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦେବ ମାତ୍ର ଅଜ୍ଞାନ
 ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ପ୍ରକଳ ଦେବା ଯାଉ ନ ପାରେ ।
 କାହୁଁ ନିକଲେହୋଇ ଯାଏ ଅଧିକତା ଶାଳି ବାଲେଶ୍ଵର
 ଠାରେ ଶ୍ରୀପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକଦେବେଦେବ ସଙ୍ଗେ ମିଶିତା କାରଣ
 ଅଛି ପାଉଅଛନ୍ତି । ଦୋଧ ଦୁଧର ସାହେବ ତାହାକୁ ମୁଦ୍ରିତ
 ରଖିବ ଦେନପାଉ ସେଠାରେ ରହି ଅଧିକେ ।
 ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ଟିକିତ ପୁସ୍ତକୋତ୍ତମ ପରିଦାରେ ଏହି
 କର୍ମରେ ଏବଂ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି କି । ପ୍ର । ଦେଉଣି
 । ମୋ । ବଦତାହୁଡ଼ାରେ ୧ ୨ ୩ ୪ ୫ ୬ ୭ ୮ ୯ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ୧୩ ୧୪ ୧୫ ୧୬ ୧୭ ୧୮ ୧୯ ୨୦ ୨୧ ୨୨ ୨୩ ୨୪ ୨୫ ୨୬ ୨୭ ୨୮ ୨୯ ୩୦ ୩୧ ୩୨ ୩୩ ୩୪ ୩୫ ୩୬ ୩୭ ୩୮ ୩୯ ୪୦ ୪୧ ୪୨ ୪୩ ୪୪ ୪୫ ୪୬ ୪୭ ୪୮ ୪୯ ୫୦ ୫୧ ୫୨ ୫୩ ୫୪ ୫୫ ୫୬ ୫୭ ୫୮ ୫୯ ୬୦ ୬୧ ୬୨ ୬୩ ୬୪ ୬୫ ୬୬ ୬୭ ୬୮ ୬୯ ୭୦ ୭୧ ୭୨ ୭୩ ୭୪ ୭୫ ୭୬ ୭୭ ୭୮ ୭୯ ୮୦ ୮୧ ୮୨ ୮୩ ୮୪ ୮୫ ୮୬ ୮୭ ୮୮ ୮୯ ୯୦ ୯୧ ୯୨ ୯୩ ୯୪ ୯୫ ୯୬ ୯୭ ୯୮ ୯୯ ୧୦୦
 ସଂଖ୍ୟା ଜଣେ
 ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରାହଣୀ ଶ୍ରୀ ମନୋହର ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ଵରାଜ ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶ
 କରୁ କୁଣ୍ଡଳ କଠିର ବେଦମାନ ଅଭେଦ୍ୟ କରୁଅଛି ।
 ଏହାକିମ୍ପାନୀ କେତେ ଦେଖା ଭଲ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତହିଁର
 ବଦଳଣ କିମ୍ପ୍ରକଳ ଲେଖା କାହିଁ ମାତ୍ର ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ
 ଏପରି ଲେଖିଥିବାରୁ ଦୂଃଖ ଅବସ୍ଥା କରଣ କଠିର
 ଦୋଧ ଦେଉଅଛି । ବେହୁ ଦେଖା ପଦ୍ଧତୀ କର ଅଧି-
 ମାନଙ୍କୁ ଫଳ କଣାଇଲେ ବାଧ୍ୟ ଦେବୁଁ ।
 ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ କେବଳ ବଳାସପୁର ଛଡ଼ା ଅଉ
 ସକଳ ଶାଳରେ ଶରୀଫ ଫରୀଦ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ।
 ବର ବକଳଦା ଉତ୍କଳରେ ଦେଖାଗଲା ସେ ତଳ
 ଲେଖିତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ବାହାର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯଥା;
 ଏହି ଏହି ବଡ଼ନ ଶାହେବ ବାଲେଶ୍ଵରରେ, ଡି. ନରମାନ
 ଶାହେବ କଟକରେ, ଯେ, ଏହି ଅଧିକୃତ ଶାହେବ
 କାଉରୁମରେ ଏବଂ ଡି. ଯେ, ସି ଗ୍ରାହଣ ଶାହେବ ପୁସ୍ତକେ ।
 ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏପରି ନାହାନ୍ତି ହୋଇଗଲେ ।
 କୁହାଣ ନାମରେ ଜଣେ ଧନୀ ଫରୀଦ ଉତ୍କଳ ଟିକା
 ଦେଇ ବକଳଦାରେ ଅଧି ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି । ପଠାପରେ ସବୁ
 ପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଇବାର ଦାବୀ

ଠାହା । ଏହାଠାର ସେ ବ୍ୟବସାୟକ ନିକଟରେ ଅନୁମତ
 ପ୍ରାପନା କରିଅଛନ୍ତି । ତଳର ଅଣା ଯେ, ସେ ଏହାକାଏ
 ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟିକା ଗର କରଣିକେ ।
 ପ୍ରାକୃତ୍ୟରେ କୌଶଳୀକର କେତେଗୁଣିଏ ସତ୍ୟ
 ମତରେ ତତୁରଙ୍ଗ ହୋଇ କୌଶଳରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପ୍ରକାର
 ଇଚ୍ଛା କର ସ୍ଵାଧି ଦୁଇ ପ୍ରକାର ସମୟରେ କୌଶଳ ଅନୁସ୍ଵ
 ଟିକାକୁ ଅଭୟ କଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାକୃତ୍ୟରେ ଦେଖିଲେ
 ସେ ସେମାନେ ସେହିଠାରୁ ସକା କରିଥିଲେ ସେହିଠାରେ
 ଅଛନ୍ତି, ଏକପାଦ ସୁକା ସୁର ନାହାନ୍ତି । କାରଣ ଦୁର୍ଗିଲେ
 ସେ କୌଶଳ ଜଣେଟି ଉଠା ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ରାଲକ୍ଷ
 ନାନ ରହି ।
 ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ବ୍ୟବସାୟକ ସକା ଅନଠାରୁ ପିଟିକାର
 ସ୍ଵିର ହୋଇଅଛି । କୁଚନ ଗର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ସକାକୁ
 ପୁରୁଣା ପରେ ସକା ବସିବ । ଶ୍ରୀପୁସ୍ତକ ମେକଳ ସାହେବ ଏ
 ସରକ ଜଣେ ସକା ହୋଇ ଅନୁସାଧନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପାଠ୍ୟ
 ଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଉଚିତ ପାଉ ଅଛନ୍ତି ।
 କଲିକତାର ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟକ କାହୁଁ ରମାପାଥ ଫା-
 ଦର ପରଲେକ କମଳ ସକାତ ଅନେମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଜ୍ଞାନ ବ୍ୟବସାୟରେ ଏ ମହାପ୍ରସ୍ତୁ
 ଗ୍ରାମ ବଦଳଣପା ଗର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତତୁରାଧି ଅଧିକ
 କରୁ ଅନେକ ସହାୟତାରେ ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀମତ ମହାଶୟୀକର ବ୍ୟବସାୟକୁ ବୁଝିଯାମକ
 ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାଣକଥର ଧମକ ଦେଇ ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ
 ବଦଳିବାରେ ଅଧି ଦକ୍ଷ । କଲିକତାରେ ବଡ଼କାଠ୍ୟ-
 ପାଳପତ୍ର ଦୁଃଖ ଅଟଇ କି ?
 କଲିକତାରେ କର୍ମମାନ କୁଣ୍ଡଳ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ପରକାର
 ପଠାଅଛି । ଏଥିରୁ ଏକ ମହାପଦନ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି କି,
 ସୁଦରବଦରେ କୁଣ୍ଡଳ ପଲ ଦୁଇଲକ୍ଷର ବ୍ୟବସାୟ
 କଲେ ବଶେଷ ଲାଭକର ହୋଇ ପାରେ । ଏ ଜିଲ୍ଲାର
 ଦକ୍ଷିଣରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଲାଭର ସମ୍ଭାବନା କୁଣ୍ଡଳ-
 ମର ବ୍ୟବସାୟ ବଢ଼ିଲେ ତୋହୁପ ଲାଭର କଥା କାରଣ
 କୁଣ୍ଡଳ ମୁଦ୍ରିତା ଏବଂ ଗର ଏବଂ କମ ବକଳା ଗୁପ୍ତର ଲାଭ
 ଅଟଇ ।
 ଉତ୍କଳରେ କୁଣ୍ଡଳ ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ ଅଛି । ତତୁରାଦ-
 ମାନେ କୁଣ୍ଡଳୀକ ପ୍ରତ୍ୟାସମାନ ଦେଇ ତତୁରାଦ କରୁ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ତାହାକୁ ସହ ପାଉ ନାହାନ୍ତି ।
 ଶିକ୍ଷାକମିଟି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କଲିକତାରେ ଏକକିଠ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କମିଶ୍ନରମାନେ ଏଠାରେ ତଳ ମାସ
 ଦୈଠକ କରଣେ ତହିଁ ଉତ୍କଳ ସେମାନଙ୍କର ଉପୋକ୍ତ
 ଉତ୍କଳ ସାଧକଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପଠା ଯିବ ।
 ସୁଦକ କେନାଲ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍କଳ କେନାଲକୁ ଉତ୍କଳ ଏବଂ
 ଓହାର କରଣା କାରଣ ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାହେଲେ
 ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଜାହାଜ ସେ ବାଟରେ ଯାତାୟତ କରୁ
 ପାରିବ ।
 ଜଣେ ପୁସ୍ତକ ସରକାରର ଶାଳ ଅଧ୍ୟାୟ ମତ ପିରପା
 ଦୋକ୍ତ ଉତ୍କଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶାହେବ ଟ ୧୦୦ ବଦଳମାନା
 କରି କଲେ କି ଏ ଶାଳ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପଠାଣ ଅଉ
 ଦୋକ୍ତ ହୋଇ ସକାକୁ ସକାରେ ତତୁରାଧି ଶାଳ । ଏପରି
 ଗରଣୀକୁ ଦେଇ ନିକାତ ହେବା ବଡ଼ ଉଚିତ ବୋଲିବାକୁ
 ଦେବ ଏକ ମତର କରଣ ତହିଁ ଉପରେ ଅଭିଭୂତ
 କରମାନା ।

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲୋକସାଧକ ଦୋର-
 ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଓ ସରକାରୀ-
 ଏଠା ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଗଭୀର ମହୋଦୟଙ୍କ
 ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରୁବାରୁ ଉକ୍ତ ମହୋ-
 ଦୟ ନବମ୍ଭର ମାସ ଛା ୨୨ ରଖି ପ୍ରାୟଶଃକାଳେ
 ଓରଡ଼ା ମଉଜ ଓ ପାଉଁରଡ଼ା ମଉଜ ଓ
 ଓ ସିଙ୍ଗରମା ଲଭ୍ୟାଦି ମଉଜମା-କରୁ ବାର
 ପଣ ଓ ତତ୍ତଦ୍ୱୟ ପଣ ଲୋକସାଧନ କଟୋଳି କରି
 ଦେଇଗଲେ । ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତି ଉତ୍ତମ ।
 କେଉଁଠାରେ ସୁସ୍ମରଣୀ ଶୋକାଭିଧାନକୁ
 କେଉଁଠାରେ ବନ୍ଧ ପକାଉଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେ
 ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଓ ସରକାରୀ ଆନୁରୋଧ
 ଭଳି ସହଜ କରାଯାଇପାରେ ଶରୀର ଧନ୍ୟ-
 ବାଦ କରୁଅଛୁ ଯେ ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ଦାର୍ଯ୍ୟଜଣ
 ଦୋର ଅମ୍ଭ ଏଠାର ଶାସନ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟର
 ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଥାଉନ୍ତୁ ।

ଉଦ୍ୟୋଗ କରଣକ
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର-ମଙ୍ଗରାଜ
 ଓରଡ଼ା ନିକଟବେଙ୍ଗଳ
 ସରକାରୀ

ମହାଶୟ !

ଗଭୀର ଜଣେ ପ୍ରଭାବୀ ଅସି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ
 କହିଲେ କି ମିତ୍ରନିର୍ଯ୍ୟାସ ଟାକ୍ସ ଆଦାୟକାରୀ
 ଜଣେ ପିଆଦା ଭାବୁକ୍ତ ଧନକ୍ତ ଦେଇ କହେ
 ସେ "ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ କରୁଅଛ,
 ତାହା କାହା ହୁଏନି କରୁଅଛ ? ସରକାର-
 ରୁ କି କୌଣସି ହୁଏନି ପାଇଅଛ ? ତୁମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଜାଣନା ଯେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଟାକ୍ସ ବୃଦ୍ଧି
 ଦୋରପାରେ ? ଯାହାଦେଇ ତୁମ୍ଭେମାନେ ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟିସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଅ ।" ଏଥିରେ
 ପ୍ରଭାବୀ ପିଆଦାକୁ ପଚାରିଲେ "କି ଦରଖା-
 ସ୍ତ ?" ପିଆଦା କହିଲେ "କି ଜାଣନା ?
 ଏଇ ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟି ସାହେବଙ୍କ ଦସ୍ତରୁ ମିତ୍ର-
 ନିର୍ଯ୍ୟାସଟର ଭାର ନେଇ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିଜ
 ଦସ୍ତରେ ରଖିବା ବିଷୟକ ଦରଖାସ୍ତ ।"

ଏହା ନିଜାନ୍ତୁ ରହସ୍ୟଜନକ ବ୍ୟାପାର ।
 କିନ୍ତୁ ନଗରର ଅନ୍ୟବିଧିରେ ଏହିପରି ରହସ୍ୟ-
 ଲୁଚା ଧରାଯାଉଥିବ ଦେଲେ ଆମ୍ଭର ନିଷ୍ଠା
 ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଯେ ନିବିଡ଼ନପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା
 ସମ୍ଭବେ ଉତ୍କଳସରକାର ଯାବତୀୟ ଉଦ୍‌ଯୋଗ
 ସଫଳାକୃତ ହେବ । ଏ ବିଷୟରେ ଉତ୍କଳ
 ସରକାର ସର୍ବଦା ଉଦ୍‌ଯୋଗ । ଲଳି ।
 ୧୮୮୮ } ବିଷୟକ
 କଟକ } କର୍ମସଂଗ୍ରହରୁବାସିନୀ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ନୂତନପଞ୍ଜିକା ।

ସନ ୧୯୦୧୧ ସାଲର ଉତ୍କଳପଞ୍ଜିକା
 ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନ
 ଲାଗୁରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ
 ଟ ୦ ୫ ମୋସମଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଜାକ
 ମାସୁଲ ଟ ୦ ୮ ଅଧିକା ପଡ଼ବ ।

ଏଥର ପଞ୍ଜିକାରେ ଏହି ନଗର ନିବାସୀ
 ପାଣସାହୁର ଖୋଦତ ଖଣ୍ଡିଏ ଉପାଧାର ଛକ
 କରୁ ଯାଇଅଛି ।

୧୮୮୮ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସୟ
 ସେକେଟରୀ
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ

NOTICE.

For sale, the accomodation Boat
 "Empress of India"

Offers are invited to be addressed
 to the chairman, Road Cess Committee.
 Should no sufficient offer be made, the
 Boat with all stores &c. will be sold
 by auction to the highest bidder at
 the District Engineer's office at Noon
 on the 2nd January 1883.

Tracings of the Boat and list of
 stores will be circulated in Balasore
 and Cuttack or can be seen on apply-
 ing to the District Engineer's Clerk
 at the Road Cess Office.

The Boat is moored in the Maha-
 naddy and can be inspected by intend-
 ing purchasers.

Cuttack } Sd. R. H. PAWSEY
 1-12-82. } Collector and Chairman
 Road Cess Committee
 CUTTACK.

COURSE FOR MIDDLE ENGLISH SCHOOLS.

The Minor Scholarship Course in-
 cludes all the subjects embraced by
 the middle Vernacular Scholarship
 Course, English being the only addi-
 tional subject.

The undermentioned Books are prescribed
 for the 1st 5 classes.

English Literature.
 1st Class—Royal Reader IV. (Omitting the
 poetical pieces) and selected letters
 from Beeton's Letter-writer.

- 2nd., Royal Reader III. } Letters from 1 to 26
- 3rd " " " II. } " " 88 to 97
- 4th " " " I. and Study of House- } " " 98 to 123
- } hold words by D. N. Dass.
- 5th " Sircar's 1st Book of Reading and } Study of House hold words by
- } D. N. Dass.
- } English Grammar.
- 1st Class Lennie's Grammar (new edition) } to the end of Syntax
- 2nd " " " do of Etymology.
- 3rd " Hariprasad's or Udoyath's gram- } mar explained in Oriya.
- } Analysis.
- 1st Class Lennie's Grammar (new edition) } Appendix.

ସନ ୧୮୮୩ ମସିହା ।

ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିକାରିତ
 ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ।
 ଗଦ୍ୟ

- ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ—ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ।
- ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ— " (ପ୍ରଥମାଙ୍କ) ବା ଶୁଭପାଠ
 ୨ୟ ଭାଗ ।
- ୩ୟ " —ଶୁଭପାଠ ୧ମ ଭାଗ ବା ବସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ୪ର୍ଥ " —ଅଭ୍ୟାସମଞ୍ଜରୀ ବା ମାତ୍ରବୋଧ ।
- ୫ମ " —ହଳବୋଧ, ବୋଧାଦର, ବୋଧ-
 ଦୟ, ମାତ୍ରପାଠ, ମାତ୍ରମଞ୍ଜରୀ ବା ଉଦ୍-
 ଦେଶକୌମୁଦ୍ଧା ଓ ସରଳପାଠ
- ୬ଷ୍ଠ " —ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକ, ବର୍ଣ୍ଣବିଜ୍ଞାନ, ବର୍ଣ୍ଣ-
 ପରଚୟ, ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ବା ବାଲ୍ୟଶିକ୍ଷା
 ସଦ୍ୟ ।

- ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ—କବିତାବଳୀ
- ୨ୟ " — " (ପ୍ରଥମାଙ୍କ); ତ୍ରୟୋଦଶ ବା
 ଫଗରମୋହନକ ଅପୋଧାକାଣ୍ଡ
 (ପ୍ରଥମାଙ୍କ)
- ୩ୟ " —କବିତାବଳୀ, ନାବ୍ୟରୁପମ ବା
 ପଦ୍ୟପାଠ ପ୍ରଥମଭାଗ ।
- ୪ର୍ଥ " —ପଦ୍ୟମାଳା, ମାତ୍ରପଦ୍ୟ, ସରଳକ-
 ବିତା ବା ମାତ୍ରବହୁଦାର ।
 ବ୍ୟାକରଣ ।

- ୧ମ ଶ୍ରେଣୀ—ସଂସାର ବ୍ୟାକରଣ ପ୍ରଥମ ଓ
 ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ।
- ୨ୟ " —ସଂସାରବ୍ୟାକରଣ ।
- ୩ୟ " —ଲେଖି ବ୍ୟାକରଣ ।
- ୪ର୍ଥ " —ଭାଷାବ୍ୟାକରଣ ବା ବ୍ୟାକରଣ-
 ମଞ୍ଜରୀ ।

ସବୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ସହୃଦ୍ୟ ଅଦର୍ଶପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ
ଓ ଉତ୍ତରାବଳୀରୁ ଅନୁଶୀଳନା ଦେବ ।
ଇତିହାସ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ଦରସ୍ତ୍ରମ୍ଭଙ୍କ ଗୁଣବର୍ଣ୍ଣ ଇତି-
ହାସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

୨ୟ " — " ମୋଗଲଶାସନ ଶେଷ

୩ୟ " — " ମସଲମାନ ଶାସନ ଶେଷ
ପ୍ରଥମ ୩ ଶ୍ରେଣୀରେ ଇତିହାସର ଅଦର୍ଶ-
ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ମଧ୍ୟେ ଅନୁଶୀଳନା ଦେବ ।
ଭୂଗୋଳ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭୂଗୋଳ ବା ଭୂଗୋ-
ଳଚକ୍ର (ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ବାସୁଲ୍ୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଛଡ଼ା)

୨ୟ — ଏକନ

୩ୟ — ଦ୍ଵାରଦ୍ଵାରକ ସରଳଭୂଗୋଳ, ଭୂମ-
ନରଣକ ଭୂଗୋଳ ସାରସଂଗ୍ରହ, କୁ-
ମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ବା ଗୋବିନ୍ଦ
ରଥକ ଭୂଗୋଳସାର ଏବଂ ଦ୍ଵାର
ବନ୍ଦୀକ ନୂତନ ସମ୍ବରଣ ଓଡ଼ିଶା
ଭୂଗୋଳ ।

୪ର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ — କୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥକ ଭୂଗୋ-
ଳସାର ଏବଂ ଦ୍ଵାରଦ୍ଵାରକ ଓଡ଼ିଶା
ଭୂଗୋଳ (ନୂତନ ସମ୍ବରଣ) ।
ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଗୋଳ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ଗୌରୀପର୍ବତକ ପ୍ରାକୃତିକ
ଭୂଗୋଳ ।

ସାଧାରଣ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଗୋଳ ଅଦର୍ଶ-
ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ନିୟମାନୁଯାୟୀ ଅନୁଶୀଳନା ଓ ମାନ-
ଚକ୍ରାଙ୍କନ ଦେବ ।

ଗଣିତ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ଅମିଶ୍ର ମିଶ୍ର ଯୋଗ, ବିଯୋଗ,
ଗୁଣନ, ଦରଣ, ସାଙ୍କେତିକ, ହୈର-
ଣିକ, ବହୁଗଣିକ, ସ୍ଵାମୀନ୍ୟ ଓ ଦଶ-
ମିକ ଉତ୍ତମାଂଶ, କୁହିତ ବ୍ୟବହାର,
ବର୍ଗମୂଳ, ଅବଧାନ ଦିଗିକାରେ ଥିବା
ନିୟମାନୁଯାୟୀ ନିଲ ଓ ଇଅଣ ।

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ — ଅମିଶ୍ର ମିଶ୍ର ଯୋଗ ବିଯୋଗ
ଗୁଣନ, ଦରଣ, ସାଙ୍କେତିକ, ହୈର-
ଣିକ, ବହୁଗଣିକ, ସ୍ଵାମୀନ୍ୟ ଓ ଦଶ-
ମିକ ଉତ୍ତମାଂଶ, ନିଲ ଓ ଇଅଣ ।

୩ୟ " — ଅମିଶ୍ର ମିଶ୍ର ଯୋଗ, ବିଯୋଗ, ଗୁଣନ
ଦରଣ, ସାଙ୍କେତିକ, ହୈରଣିକ ।

୪ର୍ଥ " — ଅମିଶ୍ର ମିଶ୍ର ଯୋଗ, ବିଯୋଗ,
ଗୁଣନ, ଦରଣ ସାଙ୍କେତିକ ।

୫ମ " — ଅମିଶ୍ର ମିଶ୍ର ଯୋଗ ବିଯୋଗ,
ଗୁଣନ, ଦରଣଶେଷ ।

୬ଷ୍ଠ " — ଅମିଶ୍ର ଯୋଗ, ବିଯୋଗ, ଗୁଣନ,
ଦରଣ, ସାଙ୍କେତିକ, କଡ଼ା ପରୀକ୍ଷା ।
ଅଦର୍ଶପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ନିୟମାନୁଯାୟୀ ସବୁ ଶ୍ରେ-
ଣୀରେ ମୌଖିକ ଅଙ୍କଣିକାର ଅନୁଶୀଳନା ଦେବ
କ୍ଷେତ୍ରଭୂମି ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ପ୍ରଥମାଧ୍ୟାୟ ସରଳାକାରକୁ ସହିତ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

୨ୟ " — ଏକନ ପ୍ରଥମ ୨୫ ପ୍ରକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଉତ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ କୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠ-
ନାଥ ଓ ଚତୁର୍ଭୁଜ ପଞ୍ଚନାୟକକ
ଅଦର୍ଶପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅନୁଶୀଳନା ଦେବ
କ୍ଷେତ୍ରପରମାଣ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ଦ୍ଵାରଦ୍ଵାରକ କ୍ଷେତ୍ରପରମାଣ
କ୍ଷେତ୍ରାଙ୍କନଠାରୁ ଷ୍ଟେଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ
ଭୂମି ଜଗତ ସକାଶ ସରଳ କ୍ଷେତ୍ର-
ପାଳ ନିରୂପଣ ।
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ଉପାପ୍ରସାଦକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ।

୨ୟ — ଏକନ
ବିଜ୍ଞାନ ।

ଉତ୍କଳଜିତ ବସନ୍ତରୁ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିକ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ଦ୍ଵାରଦ୍ଵାରକ ଛଡ଼ାକିଲାନ ।

୨ୟ " — ବୃଥାର୍ଥ ଜ୍ଞାନବଳ ପଦାର୍ଥବିଜ୍ଞାନ
ରସାୟନ ।

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ — ଭୂବନେଶ୍ଵରକ ସରଳରସାୟନ
ଉତ୍କଳବିଦ୍ୟା ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଅଧ୍ୟାୟ ଏକସପ୍ତର
କୌଣସି ପୁସ୍ତକ ଦୋଳ ନାହିଁ ।

CUTTACK (Sd.) RADHANATH RAI
21st November 1921. Jt. Inspector of Schools
ORISSA.

ମାଲନର ଶୁକ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀର
ସ୍କୁଲମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଉପରଲିଖିତ
ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
କମ୍ପାନିକ ସହାୟକପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟା-
ର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ପୁସ୍ତକର
ଭାଲିକା ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବିନା
ମୂଲ୍ୟରେ ବିତରଣ ଦେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀପର୍ବତକ ଗ୍ରନ୍ଥ
କ୍ଷେତ୍ରକଟକ ।

ଅଠଠାରୁ ଥମ୍ବର ଉତ୍କଳବିଦ୍ୟାଳୟ ସବିଶାଳକାଳିକା
ମେଡ଼ାକ ୪ ୦ ୦୦ ଏବଂ ୨୧୧୧ ୪ ୦ ୦୦ ଥମ୍ବର ଉତ୍କଳବିଦ୍ୟାଳୟ
ସମ୍ବଲପୁର ବହି ୪ ୦ ୦୦ ମୂଲ୍ୟରେ ଚଳୁଥିବେ ।
ଶ୍ରୀ ନିମାଦବିହାର ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ
୧୩୧୩୮୨ ସବିଶାଳକାଳିକା ସଭା ଓ
ସଂଗଠନକାରୀ ।

ପାଠକବିଭାଗ ରସ ।

ଏ ଦଶକାନ୍ଦୀୟ ବାଦ୍ୟୋଗ, ଉପଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠନୀ
ଓ ପରମାମୟ ଅଭିଜ୍ଞ ହୁଅନ୍ତୁ । ମା ୨ ମାସ ୪ ୦ ୦୦
କୁମ୍ଭାକାର ବହିକା ।

ଏଥିରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଦତ୍ତ ଓ ରକ୍ତମେଢ଼ ନିୟମ ଚଳ
ହୁଅନ୍ତୁ । ମା ୨ ମାସ ୪ ୦ ୦୦ ।

ନୃପକଲ୍ପିତ ବହିକା ।

ଅନୁପାଳ ଦଶେଷରେ ସେବକ କଲେ ଥିବୁତକାର ଯେ
କଲ ହୁଅନ୍ତୁ । ୧୫ ମାସ ୪ ୦ ୦୦ ।

ମାନକେତନ ବହିକା ।

ଅନୁକୂଳ ଧାରାବଦ୍ଧକ ପ୍ରାସବ ଉପସ୍ଥାପନା ଅନୁପାଳ
ବିଶେଷରେ ବାସୁଦେବ ଗାନ୍ଧୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ୫ ମାସ ୪ ୦ ୦୦ ।
କନର୍ପଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ବହିକା ।

ଏ ଦଶକାନ୍ଦୀୟ ଧ୍ରୁବରାଜ ଯଦ୍ଵା ପଦ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ନୂନ ପ୍ରାସ-
ବଦ୍ଧକ ଯୋଗ ରଚନା ହୁଅନ୍ତୁ । ୫ ମାସ ୪ ୦ ୦୦ ।

ଏ ସବୁ ଅନୁ ମେଢ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଲେ ଉତ୍କଳ ଉପସ୍ଥାପକ
ଅଧିକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ପ୍ରାଚୀନକାଳ ଉପସ୍ଥାପକ
ସମୟରେ ସେବକ ନିୟମାବଳୀ ପାଠ୍ୟଦେବ ।

୧୩୩୮ } ଶ୍ରୀ ସମବଦ୍ଧ ବେଦର୍ଥ ପଞ୍ଚାସକ ।
କଟକ }

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ । କା ଥି କା ଦେ ଗା

ବା
ସ ଚା ବ ଗା ।

କଟକ ବହିକା ପ୍ରକାଶକ ସହାୟକରେ ଚଳନ୍ତୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ୦ ୦ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର । ମଦ୍ୟବଦ୍ଧ
ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ୫ ୦ ୦ ୦ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେକ୍ସିଡ଼ୁର ।

ଏହା ନୂତନକାଳରେ ଉତ୍କଳନାଟକ ପଦ୍ୟବଦ୍ଧରେ ଉତ୍କଳ
ଉପସ୍ଥାପକ ହୋଇ ବ୍ୟବହାର । କଟକଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
ନିରଦେଶୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଉପସ୍ଥାପକରେ ଚଳୁଥିବୁତ ।
କଟକଦ୍ଵାରା ଗୋଟାମାନଙ୍କୁ ନାଟକର ପ୍ରଦର୍ଶନକାଳରେ
ନିକଟରେ ଚଳନ୍ତୁ ଚଳନ୍ତୁ ମିଳିତାରେ ଯଥା;—
ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସହିତ ଅଭିଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ୫ ୦ ୦ ୦ । ଅଭିଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ
୪ ୦ ୦ ୦ । ୧୨ ଅଭିଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ୪ ୦ ୦ ୦ ମୂଲ୍ୟ ଦେବ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସଦା ବହେ ଶ୍ରୀପଦା	ବକାୟା	୪ ୦ ୦ ୦
ବାବୁ ସ୍ଵାଧୀନାଥକ ମିଶ୍ର ପ୍ରକାଶ	ପ୍ରକାଶ	୪ ୨ ୦
ପ୍ରଦେଶୀୟ ମିଶ୍ର ବହିକା		୪ ୦ ୦
ସଂଗଠନପ୍ରକାଶକ ବହିକା		୪ ୨ ୦
ବୁଝିବିହାର ଗୋଷ୍ଠ		୪ ୨ ୦
ପଞ୍ଚାଳକାଳକ ମହାପ୍ର	ଅଭିଜ୍ଞ	୪ ୨ ୦
ଦୀପାଦିତା ଶ୍ରୀକାଳୀ କଟକ ବହିକା		୪ ୨ ୦
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦେବଦେବୀନୀ ମଞ୍ଜୁ ଶ୍ରୀ ଅଗମ		୪ ୫ ୦
ସେଠକର ସଦାଠୁନ ପାଠକାଳକେଣ୍ଡି		୪ ୫ ୦
ନୌକାଳ ମହାପ୍ରଦ ଦୋସେନ କଟକ ବକାୟା		୪ ୨ ୦
ଶ୍ରୀ ମୁକ୍ତପଦ୍ମ ଦେବ ।		

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୭୩

୧୯୧୫

୩ ୧୭ ରୁଣ ମାତ୍ରେ ଉପସ୍ଥଳ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା । ମୁ। ଗୌର ଚ * ନ ସନ ୧୨୧୦ ସାଲ ଗନବାର

ମଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବଜାୟ
ଗାଣିକ	ଟ * ୯	ଟ ୨ ୯
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୯	ଟ ୧ ୯

ବିଲକ୍ଷଣ ସାଲ ସାଲରେନ୍‌ସେଣ୍ଟର କୃଷି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା କାରଣ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଶ ଶ୍ରମି ପ୍ରାଣୀ ହେଇଥିଲେ । ଇହି ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁମାନକର ଏଠା ରେବନ୍‌ସାଜ-ଲେକ୍‌ର ଅଧ୍ୟାପକ ବାବୁ ଅଭୁଜକୃଷ୍ଣ ସ୍ୱୟଂ ବି, ଏ, ଏକ ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ସି କଲେଜର ଜଣେ ଶ୍ରମ ବାବୁ ଭୃଗାଳଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ବି, ଏ, ଏହି ଦୁଇ ଜଣ ମନୋମାଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅଭୁଜ ବାବୁ ଗତ ମସିହାବାର ଏ ନଗର ପରିଭ୍ରମଣ କରି କଲିକତାକୁ ଗମନ କଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ ବିଲକ୍ଷଣ ଯିବେ । ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସୁଖୀ ଅଟୁ । ଗତ ବର୍ଷ ଏହିଠାରୁ ଗ୍ରାଣ ବାବୁ ମନୋମାଳ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ରେବନ୍‌ସାଜ-ଲେକ୍‌ର ଗୁଣ୍ୟ ସିଂହଅଛୁ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସଂବାଦବାହୁକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ସେଠା ରେଲବେ କମ୍ପେଟିଟିଭ ସ-ଆବକ କ୍ରମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଓଡ଼ିଶା ରେଲ-ବାଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଉ ଖଣିଏ ଶ୍ରମା ଦରଖାସ୍ତ ସେ ଜଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ବହାସ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣି-ମେଣ୍ଟରୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ରେଲବାଟ ଫିଟିଲେ କେତେ ଯାତ୍ରୀ ଲଭ୍ୟାଦ ଏଥିରେ ଗଭାସ୍ତାତ କରିବେ ଇହିର ଏକଭାଲିକା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କୁମାର ମହାଶୟ ଅପଣା ବ୍ୟୟରେ ପୁଲକ୍ଷ ଘାଟରେ ଜଣେ ମୋହରର ରଖି ଏକ ଭାଲିକା ସଂବନ୍ଧ କରିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ

ଉଲ୍ଲ ଦରଖାସ୍ତ କମ୍ପା ଭାଲିକା ଦେଖି ନ ଥିବାରୁ ସେ ବସୟରେ ବଞ୍ଚି କହି ନ ପାରୁ ଏବଂ ସଦ୍ୟସି ବି ଅନୁମାନକର ପୁର ବିଧିସ ଏହି ବି ଏହି ରେଲବାଟଠାରୁ ଗଡ଼ଜାତ ରେ-ଲବାଟ ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ହିତକର ଏବଂ ସବାଗ୍ରେ ଦେବାର ଉଚିତ ଲଥାତ ବୈକୁଣ୍ଠ ବାବୁଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାୟକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯଥୋ-ଚିତ ପ୍ରଶଂସା କରୁ ଅଟୁ ଏବଂ ଯେବେ ଏହାକ ଚେଷ୍ଟାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ପୁର ଓ ପଶ୍ଚିମ ଦୁଇଦିଗରେ ଦୟୋଃ ରେଲବାଟ ଦେବ ତେବେ ଆମ୍ଭର ସୁଖର ବସୟ ହେବ ।

ନିବ୍ୟାଚନପ୍ରକାଳୀ ପ୍ରଚଳିତ କରିବା ସମ୍ପର-ରେ ଏ ନଗରବାସିକ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଯୁକ୍ତି ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ ଉଲ୍ଲକସଭାଦ୍ୱାରା ଅର୍ପିତ ହୋଇଅଛି ଇହି ସମ୍ପର୍କରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଗତ ସମ୍ପାଦରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁ । ସନ୍ଧ୍ୟା କାଳ ନ ଥିବା କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି କନେ-ସାକୁ ଭଲବ ଦେବାରୁ ଜଗରପଡ଼ାର ୫୦୦ ଶ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଟାକୁ ବି ସମ୍ଭଳି କହିଲେ ସେମାନେ ଟାକୁ ମାଫ ଦେବାର ବୁଝି ଦସ୍ତଖତ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ୫୧୫ ଶ ବଞ୍ଚିକଣ କତେସ୍ରେ ଦସି ଗୁଲ ଗଲେ । ବାଳା ୫୧୫ ଶକୁ ଦସ୍ତଖତ ଉପସକ୍ତ କରିବା କାରଣ ଡେବଡ଼ସନସାହେବ ଡେପୁଟିମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ-ଟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯେନି ଯିବାରେ ଇହିମଧ୍ୟରୁ ଗୁ-

ରଜଣ ଅଦୌ ଦସ୍ତଖତ କରିବା କମ୍ପା ଅବଧ ଦରଖାସ୍ତ କଥା ବିଚ୍ଛି ଜାଣିବାର ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ ଏବଂ ପଞ୍ଚମବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ ଯେ ଟାକୁ ମାଫ ପାଇବା ସକାଶେ ଦସ୍ତଖତ କରିଅଛୁ ଏବଂ ତାହାର ଦସ୍ତଖତ ବାହୁଜାର ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ରଖେ । ଇହି ଆରଦନ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ କାଲି ଅକ୍ଟର ୮୮୯ ଜଣ ଦସ୍ତଖତ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ ଏମାନେ ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନାମ ଦସ୍ତଖତ କଲେ ଅଥଚ ସ୍ୱାକ୍ଷର କାଗଜରେ ଜଣେ ଦାମ ମହାନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ନାମ ଦସ୍ତଖତ କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ସେ ପୁଣି ଅସ୍ୱୀକୃତ ଅଛୁ । ଏ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ଏଠା ପଞ୍ଚକଦାସ୍ତ ମହାନ୍ତିସ ବାବୁ ଦୂରମେ.ହନ ଦତ୍ତ ସମ୍ଭବ କରି ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ବୁଦ୍ଧି ଦେଶର ଗଜା ଥିବଙ୍କର ଅଳ୍ପଦନ ହେଲ ଶୋଷିଏ ନିନ୍ଦା ଜାତ ହୋଇଅଛି । ଏତଦୁପଲକ୍ଷରେ ମଣ୍ଡାଲର ସମସ୍ତ କ୍ୱଏଦ-ମାନେ ମୁକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ଥିବଙ୍କର ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିର ସମ୍ପର୍କ ଲଲସା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅବଧ କେବଳ କନ୍ୟାଏ ଜାକ ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜ୍ୟୋତିଷମାନେ ଯାହା ଏଥର ପୂତ୍ର ଜନ୍ମ ହେ-ବାର ଉପସ୍ଥାନ କହିଥିଲେ ତାହା ବୃଥା ହେଲା । ଏଣିକି ଥିବ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିବାହ ହୋଇ ପାରିନ୍ତି । ଯୋଗ୍ୟପୁତ୍ର ହେ ସେ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରୁ ଯେତେ ଲୋକ

ସିଂହାସନର ଉତ୍କଳସିଦ୍ଧାଙ୍କ ଦୋଳ ପାରନ୍ତେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହ ପୁସ୍ତକ ନିପାତ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଅଳ୍ପ କେତେକଙ୍କ ଲାଭର ଅଛନ୍ତି ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର କରିବେ ନାହିଁ । ବୁଝି ଦେଖରେ ରାଜପରିବାରରେ କାହାରକ ବଦାହ ଦେବାର କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ । ଗୁଜା ଅନେକ ସମୟରେ ଅପଣା ପାରବାସକ ଶୋଣିତର ନିର୍ମଳତା (କାନ୍ତପଣ) ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ବମାତା ଗର୍ଭଜାତ ଭଗିନୀକ ବଦାହ ହୁଅନ୍ତି । ପୁତ୍ର ଏବଂ ବମାତା ଉଭୟେ ମଧ୍ୟ ଅପଣାର ମାତା, ହିଅ ଏବଂ ଭଗିନୀକ ବଦାହ ଦେବାର ତଳନ ଅଛି । କେବଳ ଖୁଜା, ନାତୁଣୀ ଓ ଅଇମାନେ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ କହୁବଦାହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ତଳେ । —ବ୍ୟଗ୍ରଭବ ମନ ନୁହେଁ ! ପୁଣି ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିବ ଉପସ୍ଥିତ ରଜା !

ସିଦ୍ଧଲ ସରକ୍ଷ ସଂସ୍କାରୀଣିକ ବୟସ ୧୧ ବର୍ଷ ଠାରୁ ୧୨ ବର୍ଷରୁ ଉଚ୍ଚା କରି ଦେବୀରେ ଅନୁଦେଶୀୟକର ଯେପରି ଗଢ଼ ଦୋଳଅଛି ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅବଦତନାହିଁ । ୧୨ ବର୍ଷ ବୟସର ନୟମ ଥିବା ସମୟରେ ଏ ଦେଶୀୟ କେତେକ ବୃତ୍ତ ଏ ଲୋକ ବିଲତରେ ପଶ୍ୟା ଦେଇ ସିଦ୍ଧଲ ସରକ୍ଷରେ ଭରତ ଦୋଳ ଥିଲେ । ୧୨ ବର୍ଷ ବୟସର ନୟମ ଦେବୀ କନରୁ ଆଉ ଏ ଦେଶୀୟ କେହି ଭରତ ଦୋଳ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । କାରଣ ୧୯୩୨ ବର୍ଷ ବୟସର ଏ ଦେଶୀୟ ପିଲା ବମର ବିଲତକୁ ସିଦ୍ଧାକୁ ସାଦୃଶ୍ୟ କରନ୍ତ । ନୟମଟି ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚିଦେବା ସକାଶେ ଦୋଳଥିଲା । ମାତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ରେନ ସାଦେବ ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ସହଜ ରଦନ୍ତ କରି ଏକ ପୁସ୍ତକା-ଦ୍ୱାର ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି କ ବୟସ ଉଚ୍ଚା କରିବାରେ ବିଲତଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠା ଦୋଳଅଛି । ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ବିଶେଷ ପରିଣମ ଦେବୁ ପଶ୍ୟାର୍ଥୀକ ମୁଣ୍ଡ ଭ୍ରମି ଯାଉ-ଅଛି ଏବଂ କେତେ ଲୋକ ଅକାଳରେ ମରୁଅଛନ୍ତି ଅଥବା ତରକାଳ ନିମିତ୍ତ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ତାହାକର ଅକାଟ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ମନକୁ ଅକର୍ମଣ କରିଅଛି ଏବଂ ଗୁରୁବର୍ଷରେ ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଲାଗିଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସଂକୋଚ ବୟସ ୧୨ ବର୍ଷରୁ

୧୨୭ ମାସ ବୁକି ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ୧୨ ବର୍ଷର ନୟମ ପୁନର୍ବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ସକ୍ଷେପ ଦେଖା ପାରୁଅଛି । ୧୨ ବର୍ଷ ନୟମ ଦେଲେ ଭ୍ରତକବିଳକର କୌଣସି ମନସ୍ତାପର କାରଣ ନାହିଁ । ଏହି ନୟମକୁ ଜାଣିବ କରିବା କାରଣ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବାବୁ ଲଲମୋହନ ଘୋଷ ବିଲତକୁ ଯାଇ କେତେ ତେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ତହିଁରେ କିଛି ଫଳ ଦେଲା ନାହିଁ । ଏବେ ରେନ ସାଦେବଙ୍କଦ୍ୱାରା ତାହା ଦେଲେ ସେ ସବ୍ୟଧାରୀରୁ ଅନୁରକ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଦେବେ ।

ଏଠା ମିତ୍ତନସିଦ୍ଧଲ କରୁଣା କାହୁତରଣ ଦାସ ଟ ୮୨୧୧ କା ଚହୁକଲ ଭୋସରଫ କରି ଦିଶୁ ପାଇଥିବା କଥା ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖି-ଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣାଗଲା ଯେ ଉକ୍ତ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ସମ୍ପର୍କରେ ତାହାକର ବର୍ତ୍ତର ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । କେବଳ ଗତ ଅଗସ୍ତ ମାସରେ ଟ ୧୨୫୧ କା ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଟ ୨୭୭୫ ଅଭିସାତ କରିଥିବାରୁ ସେହି ଦୁଇ ନମ୍ବର ଅପରାଧ ଦାକମ ତାହା ଉପରେ ସାବ୍ୟ-ସ୍ତ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଦୁଇବର୍ଷ ତାରାବାସ ଏବଂ ଟ ୨୦୦୧ କା ଜରମାନା କରାଅଛନ୍ତି । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଏକଅର ଟ ୧୨୫୧ କା ଏବଂ ଆଉ ଅରେ ଟ ୧୨୫୧ କା ଆରୁମାତ୍ର କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅବଧି ପୁଲିସର ଉଦନ୍ତରେ ରହିଅଛି ଏ ପକ୍ଷେ ମାଳିଷ୍ଟେଟକ ବିଲ୍‌ଗ୍ରାଧାନରେ ଅଧିକା ଦାକମ ଅପଣା ଗୁଣ୍ଡରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କ ବାଲସରେପ୍ପାରମାନ ନୟମିତ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଏ ସମସ୍ତ ଜାଣି ପାର ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିକେତନାରେ ତାହାକୁ ନୟମିତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ କରୁଣା ଅରକୁଅର ଟଙ୍କା ବାହାର କରିବାରେ ଯେମନ୍ତ ତରୁରକା ଦେଖାଇ ଥିଲା ସେବେ ଶେଷଅର ଦୋକାନ୍ତ ନିକଟକୁ ଟଙ୍କା ପଠାଇ ଦେଲ ଆକ୍ତା ତେବେ ଆଦୌ ବାଲସରେପ୍ପାରମାନ ବିଲ୍ ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଚଳମା-ସକୁ ଚଳମାସ ମିତ୍ତନସିଦ୍ଧଲ ଦେସାବ ତତାରଣ ଓ ମଞ୍ଚର ହୁଅଇ । ନୟମିତରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ଅଗଷ୍ଟା ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଦେସାବ ମଞ୍ଚର ଦୋଳଅଛି ମାତ୍ର ଏ ଟଙ୍କା ଧରାପତ

ନାହିଁ ଏବଂ ସେବେ ଅବଧି ତତାରଣ ଦୋଳ ନାହିଁ ତେବେ ମଧ୍ୟ ବିଲତର ଗୁଣ୍ଡ ଦେଖା ପାରୁ ଅଛି । ଫଳତଃ ବିଲତ ମୁକ୍ତକର୍ମରେ ସବୁ କହି-ବାକୁ ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପାଇଲା ନୋହୁଲେ ତାହାକୁ ଏବେ ଶୀଘ୍ର କେହି ଧରି ପାରନ୍ତା ନାହିଁ ତଥାତ ଏକକରେ ଶେଷ ଦେବାର ବୋଲି-ଯାଇ ନ ପାରେ କାରଣ ତରୁଣା କହୁଅଛି ସେ ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଆଉ କିଛି ସେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଅଛି କ ନାହିଁ ତାହାର ମନେ ପଡୁ ନାହିଁ ।

ଶାକ୍ତମୋହର ଏବଂ ପିପ୍ପାଦାକ ମାମଲ ମଧ୍ୟ ଅବଧି ପୁଲିସ ଦାତରେ ଅଛି ଏମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଏକକ ସେ ବିଲତ ଆରୁମାତ୍ର ବାବତ୍ର ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ କେତେକଗୁ ନୋଟ ଖଜଣାଖା-ନାରୁ ଅଣି ଥିଲା ସେହି ନୋଟ ମୋହରର-ଠାରେ ଥିବା ଚହୁକଲରୁ ଉଜ୍ଜାତ ଅଛି ଏବଂ ମୋହରର ଖଜଣାଖାନାରେ ସେହି ନୋଟ ଅପଣା ତଦ୍ୱଳ ସଙ୍ଗେ ଦାଖଲ କରିଅଛି । କ ତମଜାର ବର୍ତ୍ତର । ଖଜାହ ପ୍ରକା ଯାଦା ପୁଲିସ ଜମ୍ମା ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏକକ ବିତ୍ରୁ ଅଟଇ ।

ନିବୀତନ ପ୍ରଶାଳା ବିସ୍ତାର ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ଏହି ନଗରରେ ନିବୀତନ ପ୍ରଶାଳା ପ୍ରତି-ଳିତ କରିବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଶାକ୍ତସଦାକାମନେ ସେହିଁ ଦରଖାସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ପଠାଇବା କାରଣ ଶାସ୍ତ୍ର ମାଳିଷ୍ଟେଟ ସାଦେବକଠାରେ ଅର୍ପଣ କରାଅଛି ତହିଁର ଉଦନ୍ତ ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ସେ ଦରଖାସ୍ତ ଶୀଘ୍ର ପଠା ସିଦ୍ଧାର ଅଗା ମଧ୍ୟ ହରୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ ସହତ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ସେପରି ଦରଖାସ୍ତପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର ଆଉ ଅଗ୍ରା ନାହିଁ । ମାନ-ଦର ଶେଟ ଲଟ ସାଦେବ ଅପଣା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନରେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଏ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଷୟରେ କହିଅ-ଛନ୍ତି କ ଅପଣାସନପ୍ରଶାଳା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେବୋଃ ଅଇନର ପାଣ୍ଡଲିସି ଶୀଘ୍ର ସଭା ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ମିତ୍ତନସିଦ୍ଧାଲଟା ବିଷୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ପ୍ରାଣୀୟ ବୋର୍ଡ ବିଷୟ । ମିତ୍ତନସିଦ୍ଧାଲଟା ଅ-

ଲନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହିଅଛନ୍ତି କି ବଙ୍ଗଳାର ସମସ୍ତ ମିଉନିସିପାଲିଟୀ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ବନ୍ଦୀ ହେବ । ସେହି ମିଉନିସିପାଲିଟିର କମିଶ୍ନର ମାନେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଭାପତି ଓ ସଦସ୍ୟ ସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ହୋଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ସହଜ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ସେ ମିଉନିସିପାଲିଟୀ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ଅପର ମିଉନିସିପାଲିଟିମାନ ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ହେବ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତମ୍ୱ ଶ୍ରେଣୀର ମିଉନିସିପାଲିଟୀକୁ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀରେ କମିଶ୍ନର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ ଏବଂ ସେ ଅଧିକାର ଲାଭ ସକାଶେ କରଦାତାଙ୍କର ଏକ ଚୁକ୍ତାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାର ପ୍ରତ୍ୟେକନ ହେବ ନାହିଁ । ସେହିଠାରେ ଜଣା ଯିବ ଯେ କରଦାତାମାନେ ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀ ପାଇବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର କୌଣସି ଉପସ୍ଥଳୀ ଅପତ୍ତି ଦେଖା ଯିବ ନାହିଁ ସେଠାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କେହି ଜଣେ ଅବେଦନ କଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅଧିକ କହିଅଛନ୍ତି କି ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀମତେ କମିଶ୍ନର ମନୋମାତ୍ର କରିବା ଏବଂ ଉକ୍ତ ପଦର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦେବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ । ଆଇନର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବାଦାରିଲେ କେହି ସମ୍ଭାଷଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଷ୍ଟେଟ ଲିଟ ସାହେବଙ୍କ ସାଧୁ ଲିପା ସକାଶେ ତାହାକୁ ପଢ଼ି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଏହା ଶୁଣି ଉତ୍ତରା ଦେଉଅଛୁ କି କେହି ପ୍ରମାଣ୍ୟ ବାକ୍ୟ ସେତେ ତେଣୁ କରନ୍ତୁ ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଣାଳୀର ସଫଳତା ଲୋକଙ୍କୁ ବହୁତ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଆମେମାନେ ଶୁଣୁ ଅଛି ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାଦେବ କଟକନାସିକ ଦରଖାସ୍ତର ଅପେକ୍ଷା ନ ରାଜି ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ମିଉନିସିପାଲିଟୀରେ ନିର୍ବାଚନପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଚଳନ କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରେ ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁଜନର ଉପାଦ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ୟପଶୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହିନ୍ଦୁଜନଦ୍ୱାରା କେତେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗୁହ୍ୟ

ପାଳତ ପଶୁ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ନଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଉହିଁର ଏକ ଲାଲକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଭୃତି କରିଅଛନ୍ତି ଉହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗତ ବର୍ଷ ସମ୍ଭାଷଣ ୨୯୪୭ ମନୁଷ୍ୟ ଏବଂ ୪୩୭୭୯ ଗୁହ୍ୟଲତ ପଶୁ ହିନ୍ଦୁଜନଦ୍ୱାରା ବନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥିରେ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଭାଗ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକା ଏଠାରେ ୧୦୭୩୫ ମନୁଷ୍ୟ ଏବଂ ୮୫୭୭ ଗୁହ୍ୟଲତ ପଶୁ ମତ୍ତ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସୁତରାଂ ମୋଟ ଯେତେ ମନୁଷ୍ୟ ମତ୍ତପଡ଼ିଲେ ଉହିଁର ଅଧେ ବଙ୍ଗଳାରେ । ଗୁହ୍ୟଲତ ପଶୁର ମୃତ୍ୟୁ ମାତ୍ରାଜ ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମରେ ପ୍ରାୟ ବଙ୍ଗଳା ଭୂମ୍ୟ ଅଟଇ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶରେ ବଙ୍ଗଳାର ଅଧେ କିନ୍ତୁ ମାତ୍ରାଜ ବମ୍ବେର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉତ୍ତରାକରେ ୧୩୦୦ ରୁ ଅଧିକ ନୁହଇ । ପୁଣି କେହି ହିନ୍ଦୁଜନଦ୍ୱାରା କେତେ ଜୀବ ମତ୍ତ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି ଏହା ଦେଖିଲେ ଜଣା ଯାଏ ଯେ ଏକା ସର୍ପନାଶକରେ ୧୪୭୭୦ ମନୁଷ୍ୟ ଏବଂ ୨୦୨୯ ଗୁହ୍ୟଲତ ପଶୁ ମତ୍ତ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି ପୁଣି ବାଦନା ୮୮୯ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ୧୪୫୯୭ ପଶୁ ଏବଂ ଲିଓପାର୍ଡ ନାମକ ବାଦ ପ୍ରାୟ ହିନ୍ଦୁ ଜନଦ୍ୱାରା ୨୩୯ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ୧୫୨୮୯ ଗୁହ୍ୟଲତ ପଶୁ ମତ୍ତ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଏହି ତାଲିକା ମତେ ସର୍ବର ଉପଦେଶ ମନୁଷ୍ୟ ଉପରେ ଏବଂ ବାଦର ଉପାଦ ଗୁହ୍ୟଲତ ପଶୁ ଉପରେ ଅଧିକ । ମନୁଷ୍ୟ ଜାକା ପ୍ରକାରେ ସାବଧାନ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ବୋଲି ବାଦ ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରାକ ଦ୍ୱାରରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରନ୍ତି ମତ୍ତ ସାଧୁ ବଳ ବାଦର ? ସାପର ବାସ ଲୋକଙ୍କ ଘରବାଇରେ ପୁଣି ସାପ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବରେ ଝିକିଏ କାନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ କେଲେ ଲମ୍ବପାତ୍ର ମୃତ୍ୟୁ ଅଥଏବ ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଏହାଠାରୁ ବଞ୍ଚିବା ବଡ଼ ବିଷମ କଥା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ହିନ୍ଦୁ ଜନ ଦଧି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପୁରସ୍କାର କଥା ଏବଂ ଏହି ପୁରସ୍କାର ଦାନଦ୍ୱାରା କଥିତ ବର୍ଷରେ ୧୫୨୯୯ ହିନ୍ଦୁ ପଶୁ ଏବଂ ୨,୫୪,୯୭୮ ସାପ ମତ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ପୁରସ୍କାରର ବ୍ୟୟ ସମ୍ଭାଷଣ ୯୦,୮୧୦ ୯ କା ଅର୍ଥାତ୍ ହିନ୍ଦୁ ଜନ ନିଧନକାରକୁ ଟ ୧୦୮୫୦ ୯ କା ଏବଂ ସାପ ମାରିବା ବ୍ୟୟକୁ ୧୯୭୭୩ ୯ କା ତତ୍ତ୍ୱା ଯାଇଅଛି । ଏଥିକୁ ସର୍ବଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ମତ୍ତ ପଡ଼ିଲେହିଁ ଉହିଁ ସକାଶେ ଅଳ୍ପ ପୁରସ୍କାର ଦୟା ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏହିପ୍ରକାର ପୁରସ୍କାର ଦାନରେ ବିଶେଷ ଫଳ ଲାଭ ନ ହେବାରୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା

ର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣର ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି କି ସର୍ପ ନିନାଶାର୍ଥେ ମାସକୁ ଟ ୨ କା ବେତନରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ କରିବେ ଏବଂ ଏହି ଗୁହ୍ୟଲତ ମଧ୍ୟରୁ ମାସକୁ ଗୋ ୨୦ ଟା ସାପର ଅଧିକ ଯେ ଯେତେ ମାରି ପାରିବ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାପ ସକାଶେ ଟ ୩୦୮ ଲେଖାଏ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ । ଏହି ଉପାୟ ଯେବେ ଫଳପ୍ରଦ ହେବ ତେବେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଉକ୍ତ ନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ କରିବେ । ଏ କଥା ଉତ୍ତମ ମାତ୍ର ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଓ ବୀରଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିୟମ ଶିଳ୍ପ ନ କଲେ ଏଥିରେ କୃତକାୟତା ଲାଭିବା ନିଠିନବ୍ୟପାର । ଲୋକେ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର ଯେତେ ଶିକ୍ଷା କରିବେ ହିନ୍ଦୁ ପଶୁ ମାତ୍ର କରିବାକୁ ତେତେ ସମର୍ଥ ହେବେ କିନ୍ତୁ ଶକ୍ତ ବଞ୍ଚିଯୁକ ଅଲକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅସହାୟ କରି ଦେଇ ଅଛି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ନ ହେଲେ ବିଶେଷ ମଙ୍ଗଳର ଆଶା ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ରୁଣଦାନର ଆଇନ ।

ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଆଇନ ଜାରି କରିଥିଲେ କି ପ୍ରଜା ଓ କମିସନରମାନେ ଅପଣା ଦଶଲକ୍ଷ ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ରଣସ୍ୱରୂପ ଟଙ୍କା ନେଇ ତାହା କରି ପାରନ୍ତେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବର୍ଷର କରିଥିଲେ ସେ କମିସନର ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ଅର୍ଥାଭାବରୁ ଅପଣା କମି ଅବଦ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ମହାଜନଙ୍କଠାରୁ ରୁଣ ସଂଗ୍ରହରେ ଅଥବା ଅଳ୍ପ ସ୍ୱୟରେ ମିଳଇ ନାହିଁ ବୋଲି ବକ୍ତା ପୁଞ୍ଜରଣୀ କୁଅ ଉତ୍ତରାକ ନିର୍ମାଣ କରି ଭୂମିର ଉତ୍କଳ ତମ୍ବା ଫସଲ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ରୁଣ ଦେଲେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସେମାନେ ଅନାସ୍ତାସରେ କରି ପାରନ୍ତେ ଏବଂ ଉକ୍ତାସ୍ତେଶର କୃତ୍ୱିକାର୍ଯ୍ୟର ଅନେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କମିଶ୍ନରମାନେ ଉକ୍ତ ଆଇନର ଫଳାଫଳ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସମ୍ପର୍କ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ଏହାଦ୍ୱାରା କିଛି ମାତ୍ର ଉପକାର ହୋଇ ନାହିଁ

ଏବଂ ଅଭିଧାନ ଲୋକ ଏଥିର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବଙ୍ଗଳାରେ ଅଦୌ ଏ ଅଭିଧାନରେ କେହି ରଖି ନେଇ ନାହାନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଏକ ପତ୍ରିକାରେ କେତେକ ପ୍ରକା କେବଳ କୁଅ ଖୋଲିବା କାରଣ କିଛି ରଖି ନେଇ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି । ଏମନ୍ତ ହିତକର ଅଭିଧାନ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋକେ ବି ସକାଶେ ନି ନେଲେ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି କି ରଖି ଦେବାର ଯେ ସମସ୍ତ ନିୟମ ଅଭିଧାନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ତାହା ପାଳନରେ ଏତେ ଭଲମ୍ଭ ନୁହେଁ ଯେ ଯଥା ସମୟରେ ରଖି ମିଳଇ ନାହିଁ ତହିଁରେ ପୁଣି ଖୁଞ୍ଚି ରେକର୍ଡ଼ିଂ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ଇ । ଏପରି ସ୍ଵର ଦର ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ରଖି ଅଦାୟ ଅତି ବହୁଳତା ସହିତ ହୁଅଇ । ଏହିପରି ନାନାକାରରୁ କେହି ଜମିଦାର କି ପ୍ରକା ରଖି କରବାକୁ ସୁଖ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଅସୁବିଧା ନିବାରଣ ଏବଂ ରଖି ଗ୍ରହଣର ବାଟି ଯଥାସାଧ୍ୟ ସରଳ କରି ଦେବା କାରଣ ଲୁଚିବର୍ତ୍ତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ଉପରଲିଖିତ ସନ ୧୮୭୯ ସାଲର ଅଭିଧାନ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ସଭାର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ମାନ୍ୟବର କିପ୍ରବେଟି ସା- ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଆଗତ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ବିଷୟ ସମୟରେ ମାନ୍ୟ- ବର ସର୍ବ ଖୁ ଅର୍ଥ କେଲି ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ମେଜର ବେଣ୍ଟ ସାଦେବମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତାମାନ କରିଥିଲେ ସେ- ମାନ ପୃଥକ୍ପୃଥକ୍ ସଭା ଦୋର ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦ- ପତ୍ରକୁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଆମ୍ଭେ ମାନେ ତହିଁର ଏକପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁ । ମାନ୍ୟବର ବେଲି ସାଦେବ କହିଅଛନ୍ତି କି ଅଭିଧାନରେ ଯେ କିଛି ଦୋଷ ଥିବାରୁ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକର ହୋଇ ଯାଉ ନାହିଁ ସେ ସମସ୍ତ ଅନାୟାସରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ପାରେ ଏବଂ ନୂତନ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ତାହା ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଏ ସମସ୍ତ ଛତା ଉକ୍ତ ଅଭିଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକର ନ ଦେବାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ବିଷୟର କମିଶ୍ନର ଏହିପରି ଲେଖି- ଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରକାଶର ସେମନ୍ତ ଭୂମିର ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ସେମନ୍ତ ସାଂସାରିକ ନାନା କିପ୍ପା- ନାସ ସକାଶେ ରଖି ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଅଇ ।

ଏଥିକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେବଳ ଭୂମିର ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ରଖି ଦେବେ ଏବଂ ସେହି ରଖି ସ- କାଶେ ତାହାର ଭୂମି ଅବଳ ରହିବ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେବେ ସାଂସାରିକ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଟଙ୍କାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲା ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ମହାଜନର ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ଦେଲେ ତେ- ଡେବେଲେ ମହାଜନ କହିଲ କି ତୁମ୍ଭେ ସର- କାରଠାରୁ ରଖି ଦେଇ ଜମି ବନ୍ଧକ ଦେଇଅଛି ଏବଂ ସରକାର ସ୍ଵର ଦର ଉଚ୍ଚା କରି ଆମ୍ଭର ବ୍ୟବସାୟ ଉନ୍ନତ କରିଅଛନ୍ତି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କର୍ମ ଦେବୁ ନାହିଁ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକା କାହାର ଅଣ୍ଡା ପ୍ରଦାନ କରିବ ତାହା ଅନାୟାସରେ ରୁଣ୍ଡା ଯାଉଅଛି । ଫଳତଃ ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ପତି ପ୍ରକାମାନେ ମହାଜନକୁ ଶୁଣି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସରକାରୀ ରଖି ନେ- ବାକୁ କାହାର ସାଦସ ଦେଉ ନାହିଁ । ଏହି କାରଣଟି ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରବଳ ଅଟଇ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ବେଲି ସାଦେବ କହିନ୍ତି ଏଥିର କୌଣସି ପ୍ରକା- କାର ନ ଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରୁ କେହି ରଖି ନେବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ନାହିଁ ଓ ମହା- ଜନଙ୍କ ଦ୍ଵାରରେ ପତି ପ୍ରକାମାନେ ଯେପରି ଲାଗୁହୁଣ୍ଡି ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ଦେଉଥିବେ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ କେବଳ ଭୂମିର ଉ- ନ୍ନତି ସକାଶେ ସରକାର ଟଙ୍କା ରଖି ଦେଲେ ପ୍ରକା ମହାଜନ ଦ୍ଵାରରୁ ରକ୍ଷା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ସକଳ ପ୍ରୟୋଜନ ନିମନ୍ତ ପ୍ରକା ରଖିଦେବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରେ ସ୍ଵିକାରୀକରଣ ନୁହଇ ଓ ତାହା ରକ୍ଷାକର ବିରୁଦ୍ଧ ଅଭିଧାନ କୃଷି ସମ୍ପର୍କୀୟ ବାକ୍ ସ୍ଵାପନ ଏଥିର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଏବଂ ଏପରି ବାକ୍ ସ୍ଵାପନ ପନ୍ଥରେ ଗବ- ଣ୍ଟମେଣ୍ଟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସୁଯୋଗ ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ସ୍ଵାମ୍ଭୟ ଲୋକମାନେ କମ୍ପାନି ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ମୂଲ୍ୟଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ସ୍ଵରରେ ନାନା ପ୍ରୟୋଜନ ସକାଶେ ପ୍ରକା ରଖିଦାନ କରିବେ ଓ ଉକ୍ତ ରଖି ସହଜରେ ଅଦାୟ ଦେବାର ଉପାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ- ମେଣ୍ଟ ଅଭିଧାନ କରି ଦେବେ । ଏପରି ବାକ୍ ଦ୍ଵାର ସେମନ୍ତ ପ୍ରକାଶର ସେମନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟକର ଉପକାର ଦେବ ଏବଂ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟ ବାହାରିବ । ବାକ୍ ସ୍ଵାପନର କମ୍ପାନିଟି ସୁନଇ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏଥି ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଯତିତ ରହିଅଛି । ତାହା ଏହି କି ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକାଶର ଭୂମି

ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଵର ନାହିଁ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ସମ୍ଭବ ଉପରେ ତାହାକର ଯେଉଁ ସ୍ଵର ଅଛି ତାହା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଖର୍ଚ୍ଚା ସକାଶେ ଜମିଦାରଠାରେ ଦାୟପ୍ରସ୍ତ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କେଉଁ ମାତ୍ରବରରେ ବାକ୍ ଟଙ୍କା ରଖି ଦେବେ ଏବଂ ପ୍ରକା ସହଜରେ ପରିଶୋଧ ନ କଲେ କିପରି ଅଦାୟ ଦେବ ? ଏ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାମାନ୍ୟ ନୁହଇ ଏବଂ ଏହା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରତି କରିଅଛନ୍ତି କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରତି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକାର କରିବା ପୂର୍ବେ ପ୍ରଥମେ ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧୀନ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶର ଏକ ଛାଲୁକରେ ପରୀକ୍ଷା ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରକାର କରିବେ । ଦକ୍ଷିଣର ପ୍ରକାଶର ଦଖଲ ଭୂମିରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଵର ଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଆସ ପ୍ରକା ଅର୍ଥାତ୍ ଜମିଦାର ଭୂଲ୍ୟକେହି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଦବସ୍ତୁଦାର ନାହିଁ । ଏଠାରେ ପରୀକ୍ଷା ସଫଳ ହେଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ସଭା ନାହିଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନିୟମର ସେତହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ ତାହା କରାଯିବ ।

ପ୍ରସ୍ତାବର କୃଷି ବାକ୍ମାନ ବିଶେଷ ତ ତ ଅଧିକାର କି ନିୟମରେ ପାଇବେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣ- ମେଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କୁ କି ନିୟମ ପାଳିବାରୁ ତାହା କିପରି ମାନବର ମେଜର ବେଣ୍ଟ ଅପଣା ବକ୍ତୃତାରେ ସେ ସମସ୍ତ ବାକ୍ତୃତ୍ୟରୂପେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ସେମାନ ବର୍ତ୍ତ- ମାନ ପ୍ରଚଳିତ ହେଉ ନ ଥିବାରୁ ତହିଁର ବର୍ତ୍ତକାରୁ ଖାଲୁ ରହିଲୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଦକ୍ଷିଣାପଥକୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ପଞ୍ଜରୀଭୂମି ପ୍ରତି କରି ଗୋଟିଏ ଛାଲୁକରେ ତହିଁର ଫଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରିବାକୁ ଦସିଅଛନ୍ତି ଏହା ସାବ- ଧାନକାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ପରୀକ୍ଷାଟି ସଫଳ ହେଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଦେବ ।

ଏହି ପତ୍ର ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ବିବରଣୀ ପାଇଁ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।